לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ד', ג' בתשרי תשמ"ט, 14 בספטמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13750 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

ייקור המסובסדים — כנראה בשבוע הבא

כתבנו הכלכלי בירושלים

מחירי המוצרים המסובסדים יועלו קרוב לוודאי בשבוע הבא. ייתכן שבנוסף על מחירי מוצרי החלב, המים והתחבורה הציבורית, יהיה צורך להעלות גם את מחירי הלחם בכ־5%. זאת בעקבות התייקרות האחרונה במחירי הגרעינים וכשל הבצורת בארה"ב. כבר ערב ראש־השנה החלו במשרד האוצר בגיבוש הקיצוץ בתקציב המדינה, כדי לגשר על החריגה ממנו בשלושת רבעי מיליארד שקלים. מחירי החלב יועלו בכ־12% לפחות, המים בכ־11% והתחבורה הציבורית בכ־10%. כן מוצע לקצץ בתקציבי כל משרדי הממשלה בכ־2%. ההצעות יובאו לדיון כנראה כבר בישיבת הממשלה הקרובה ביום ראשון.

בהופיעו בפני הסיעה הסוציאליסטית בפרלמנט האירופי

ערפאת מסכים ל־242 ו־338 בצירוף החלטת החלוקה מ־47'

עוד אמר כי יסכים לסידורי בטחון בין המדינה הפלשתינית למדינת ישראל, שיכללו איזור חיץ בו יוצבו כוחות או"ם ● השווה ההתקוממות למלחמת העם הצרפתי בכובש הנאצי ואמר כי היא תימשך עד לסיום הכיבוש ● האשים ישראל בסיכול הדיאלוג עם הפלשתינים ● ייפגש היום עם שר החוץ הצרפתי דומה — חששות בירושלים מתגובות שרשרת באירופה

ארנון יפה (צרפות) אי.פי., מוטי בסוק

פאריס — בביקורו הראשון בפרלמנט האירופי בשטראסבורג, נפגש אתמול ערפאת עם חברי הסיעות הסוציאליסטיות בדלתיים סגורות, והבטיח כי בקרוב תוקם מדינה פלשתינית עצמאית. „האפשרות היחידה שנותרה לנו, והיא בת־מימוש, היא הקמת מדינה

(סוף בעמוד 4)

בשערי הפרלמנט האירופי

שטרסבורג – נשיא הסיעה הסוציאליסטית בפרלמנט האירופי, רודי ארנדט, מלווה את ערפאת בבואו לשיחות בעיר (צילום: אי.פי.)

אייבי נתן: שיעצרו אותי, זו היא המשימה החשובה של חיי

נפגש שלשום בתוניס עם מנהיג אש"ף ערפאת ● הציע תוכנית שלום: ערפאת יקרא להפסקת ההתקוממות ל־100 ימים; ישראל תשחרר כל עצורי האינתיפאדה; בתום מאה הימים יוכרז על הכרה הדדית בין ישראל לפלשתינים ויוחל במשא־ומתן ● על תגובות הימין בארץ אמר: לא חושש ממעצר

דלית שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — אייבי נתן נפגש שלשום בלילה עם מנהיג אש"ף יאסר ערפאת. הפגישה נערכה בתוניס ונמשכה כשלושת־רבעי שעה. במהלך הפגישה פרס נתן בפני ערפאת את תוכנית השלום שלו. ערפאת אמר כי יעיין בתוכנית אחרי נאומו אתמול בשטרסבורג, וישיב לנתן. לא ברור אם נתן הצליח להגיע לשטרסבורג, בגלל העדר מקום בטיסה מתוניס. נתן אמר, כי ישוב לישראל ביום ה' ויכנס מסיבת עיתונאים בנמל התעופה בן־גוריון. כן יתקשר עם ראש־הממשלה יצחק שמיר ועם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ויבקש להתקבל אצלם, כדי לפרט באוזניהם את תוכניתו. פרטים אלה מסר אייבי נתן לכתב „קול ישראל" בוושינגטון שמעון שיפר, בשיחה טלפונית מתוניס.

תוכנית אייבי להפסקת האלימות

התוכנית שאייבי נתן הציג לפני ערפאת, היא תוכנית שכבר הוצגה

(סוף בעמוד 2)

הפגישה בתוניס — התגובות בישראל

הפגישה בתוניס — התגובות בישראל ● עמוד 2
ישראל מוכנה לקלוט יתומים כורדיים ● עמוד 3
פצועים בגדה המערבית ובעזה ● עמוד 3
החפטר עוזר „אנטישמי" של בוש ● עמוד 5
תובעים מחת ושטרית להתפטר מבל"ל ● עמוד 15

אייבי נתן העז שנית

אייבי נתן עשה זאת שוב. לראשונה נחת בשנת 1966 על אדמת מצרים, כדי להפגין למען השלום. היתה זו הפגנת יחיד שלא ייצגה אף אחד, אך ביטאה אמונה תמימה באפשרות לשים קץ למלחמה. אייבי זכה אז להערצת רבים אם־כי נחשב למעין דון קישוט. המצרים שילחו אותו בחזרה מבלי לעצרו, וגם בשובו ארצה איש לא העלה על הדעת להעמידו לדין, על שכאילו עבר על חחוק בנחתו בארץ עויינת. אבל ההמונים הריעו לו, תוך הערצת אומץ ליבו, והזדהות עם תשוקת השלום.

הוא חזר עתה על המעשה אם כי בנסיבות אחרות. אין כלל צורך לנתח את פרטי תוכניתו־הצעתו אותה הציג בפני מנהיג אש"ף יאסר ערפאת. היא מבוססת בעיקרה על הפסקת האלימות והשימוש בכוח על־ידי שני הצדדים לנושך מאה ימים, הפסקת ההתקוממות בשטחים והכרה הדדית. יש לציין, כי הצעה דומה במהותה הועלתה בזמנו על־ידי מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות בוועידת האינטרנציונאל. על פי הצעתו ישראל והפלסטינים היו צריכים להכריז על מוראטוריום למשך חצי שנה, ובתקופה זו היו שני הצדדים חייבים להפסיק כל שימוש בכוח. הפסקת אש זו יכלה ליצור תנאים למשא־ומתן על הסדר מדיני. יוזמה זו, למרבה הצער, לא זכתה לתמיכה.

עדיין לא ברור מה תהיה תגובתו של ערפאת להצעה. הוא הבטיח „לשקול", ולמסור את תשובתו אחרי הופעתו בפרלמנט האירופאי בשטרסבורג. הוא יכול להימנע מתשובה חיובית בטענה, כי הצעתו של אייבי נתן אינה מחייבת או מייצגת את ממשלת־ישראל, שהיא הצעת יחיד בלבד. מכל מקום אייבי נתן העמיד במבחן גם את ערפאת, אשר יכול עלידי הסכמה להפסקת האלימות לחתקבל גם בארץ, בחוגים רחבים כפרטנר למשא־ומתן. אך קיים ספק, אם ערפאת מוכן לנטוש סופית את דרך הטרור. פנייה דומה אל ערפאת מצד נשיא הפרלמנט האירופי, שדרש ממנו להפסיק את הטירור ולהכיר בישראל לא נענתה על־ידו בחיוב.

עדיין לא ברור כיצד תגיב ממשלת־ישראל. איש „התחייה" פרופ' יובל נאמן כבר הזדרז ודרש לעצור את אייבי נתן באשמת „מגע עם האויב" על פי החוק המפורסם האוסר מגעים עם אש"ף. אם הממשלה תנקוט באמצעים נגד אייבי נתן תהיה זו אווילות בלתי נסלחת. לעצור אותו פירושו להכניס את רעיון השלום מאחורי הסורגים. רק מי שפוחד מפני השלום ינסה להחניק את הרעיון, אשר יישומו יביא קץ לאלימות, שפיכות דמים ולסכנת מלחמה באיזור.

אייבי נתן הוא איש תמים. הוא איננו מייצג שום גורם שלטוני ושום מפלגה פוליטית בארץ. אך לעתים מעשה של תמימות עולה בתבונתו על כל החוכמות של המדינאים, הנעולים על סיסמאותיהם הנוקשות. וכי יכול להיות מעשה נבון יותר מאשר להעז ולעשות דבר בלתי שגרתי למען השלום?

בעקבות הגילויים מפי המבצעים כי שמיר השתתף בתיכנון

שוודיה תובעת מישראל להסביר את עמדתה בעניין רצח הרוזן ברנדוט

הראיון עם מבצעי הרצח בעתון „ידיעות אחרונות" עורר זעזוע בשטוקהולם ● שגריר ישראל זומן למשרד החוץ לתת הסברים ● המתווך ברנדוט נרצח ב־1948 ע"י ארגון הלח"י אולם החקירה בשעתו לא העלתה דבר ● בראיון לפני שבוע חשפו מבצעי המעשה עצמם ורמזו כי שמיר היה שותף לתיכנון

מוטי בסוק

שגריר ישראל בשוודיה משה אראל זומן אתמול בערב למשרד החוץ בשטוקהולם, כדי להסביר את עמדתה של ישראל בנושא רצח ברנדוט, בעקבות גילויים בעיתון „ידיעות אחרונות" בגליון יום ו' האחרון.

פולקה ברנדוט, מתווך האו"ם במזרח התיכון, נרצח ברחוב הפלמ"ח בירושלים ב־1948. בשעתו הוטלה האשמה למעשה על אנשי הלח"י ורבים מאנשי הארגון נעצרו ונחקרו. אולם החקירה לא העלתה דבר.

שמיר שותף בתכנון?

בגליון של „ידיעות אחרונות" הודו הרוצחים לראשונה, כי הלח"י הוא שביצע את הפעולה. בתכנון נטלו חלק מספר אנשים. העיתון מציין, אם כי לא בצורה חד משמעית וחותכת, כי גם יצחק שמיר, ראש־

(סוף בעמוד 4)

ברונו זימן דיון על הנעשה בבל"ל

כתבנו הכלכלי בירושלים

נגיד בנק ישראל, הפרופסור מיכאל ברונו זימן אליו הבוקר, את צמרת „אוצר התיישבות היהודים", שהיא חברת האם של בנק לאומי, כדי לדון על אופן תפקודו לאחרונה של דירקטוריון הבנק. בעקבות הארועים האחרונים, שהגיעו לשיאם עם התפטרותו של מ"מ יו"ר הדירקטוריון הפרופסור צבי זוסמן ביום חמישי האחרון, והדרישות שיו"ר הדירקטוריון מאיר חת וחבר הדירקטוריון הפרופסור שמעון שיטרית יתפטרו גם הם, ידון הבוקר נגיד בנק ישראל בהמשך תפקודו של הדירקטוריון.

(ידיעה בעמוד 15)

שמיר — להונגריה; פרס — לבריטניה; לוי ר"מ בפועל

מוטי בסוק

שר השיכון והבינוי דוד לוי ישמש ביממה הקרובה כראש ממשלת ישראל, בעקבות צאתו של שמיר להונגריה ופרס לבריטניה.

דוד לוי התבשר על יומו הגדול בישיבת הממשלה ביום ראשון, ערב ראש השנה. רה"מ שמיר, שכולם ידעו כי הוא טס להונגריה במוצאי יום הכיפורים, סיפר לממשלה כי הוא יוצא לבודפשט למחרת ראש־השנה.

נסיעתו של ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס ללונדון, נקבעה עוד לפני מספר שבועות להיום. בהעדרם של שמיר ופרס מהארץ, הוטל איפוא תפקיד רה"מ בפועל, על סגן ראש הממשלה מסיעת הליכוד. כך קובע ההסכם הרוטציה.

בפגישה תאצ'ר־פרס יעלו יחסי בריטניה־ישראל ובעיקר ההתפתחויות האחרונות במזרח התיכון, כולל הפגישה הצפויה בניו־יורק בין שרי החוץ של ארה"ב־מצרים וישראל, בראשותו של הנשיא רייגן, ב־26.10.88.

(ידיעה בעמוד 3)

ציורמצב

בשטח / השבאב במעלה אדומים

הכדור במגרש שלנו

קבוצת צעירים המתגוררת ברובע המוסלמי בעיר העתיקה הגיעה אמש למעלה אדומים — מועצה מקומית בטריטוריה שמעבר לקו הירוק — כדי לקיים משחק כדורגל ידידותי עם צעירי המקום המקומי.

בימים בהם הכרוניקה העיתונאית מורגלת בשורות רבות של כתבות המדווחות על אירועי האינתיפאדה, היה מפתיע לראות משהו בסטייל של חזון אחרית הימים, דווקא במעלה אדומים. היוזמה לקיום המשחק באה מצידו של מפקח ארמונד שרון, קצין מנהלת הר הבית שפגש את הצעירים במגרש כדורגל שכונתי סמוך להר הבית. „הם חברה נחמדים", הוא אמר אתמול, „וחשבתי שיהיה נחמד אם במקום לזרוק אבנים הם יבואו לשחק אצלנו כדורגל".

שחקני השכונה ממזרח ירושלים נענו לאתגר, והגיעו למעלה אדומים במשאית ובלוויית אוהדים ספורים. המחצית הראשונה של המשחק הסתיימה ביתרון 1:5 לאורחים ממזרח העיר, אך במחצית השניה חל מהפך ושחקני המתנ"ס התעוררו, הפגינו יכולת טובה יותר והבקיעו 10 שערים לרשת האורחים ועם סיום המשחק היה התוצאה 5:11 לקבוצה המקומית. יו"ר המועצה המקומית עמוס טרטמן, איש המחנה הלאומי, החובש כיפה סרוגה לראשו, העניק אתה גביע לקפטן הקבוצה המנצחת והצטלם למזכרת עם שחקני שתי הקבוצות.

במעלה אדומים מקווים לקיים משחק גומלין במזרח העיר, אך לא רב אם מפגש זה אכן יתקיים. במתנ"ס, כאשר שתי הקבוצות כבר מיץ ואכלו ופלים העדיפו השחקנים הפלשתינים שלא להתראיין לאמצעי התקשורת.

יו"ר המועצה המקומית, עמוס טרטמן, רואה במפגש צעד חשוב לקראת השגת שלום והבנה בין שני העמים, אך נכון לעכשיו — למרות האופוריה שמעצם קיום המפגש „ההיסטורי" — הנוסע ממעלה אדומים לירושלים בטוחה יותר דרך הכביש העוקף ולא שאינו מעוניין להפגע מאבן או מבקבוק תבערה יעדיף שלא לעבור דרך עוריה בנסיעתו לירושלים.

טוביה בסקין

"המשמר" על / תמונות חו"ל/קונצרט רוק בהונגריה

ספרו לממשלה שלכם

הונגריה שוב היתה אתמול ראש הגשר של גורבאצ'וב ליצוא הגלסנוסט. נציגים סובייטים והונגריים בכירים נכחו בקונצרט רוק שבו קראו כוכבי רוק מערביים לצעירים ההונגרים לפעול למען זכויות האדם בארצם. זהו ככל הידוע קונצרט הרוק הראשון בגוש

חבורת הזמר המערבית לרגלי אנדרטת בבודפשט: זמירות מערביות

המזרחי שבו הרשו לעצמם זמרים להעניק מטען אידיאולוגי למופע. כ־80 אלף הונגרים ותיירים מצ'כוסלובקיה, פולין ואוסטריה שרו והריעו לברוס ספרינגסטין, סטינג, פיטר גבריאלי וצ'פמן. „משגיח הכשרות" מטעם בריה"מ היה לא פחות ולא יותר: גנדי גראסימוב, דובר משרד החוץ הסובייטי, שבישר לא אחת לנציגי התקשורת המערבית על צעדים נועזים במדיניות הגלסנוסט. כן נכחו בקונצרט שר הפנים ההונגרי אישטוואן הורוואט, וחבר הפוליטביורו יאנוש ברץ'.

במהלך הקונצרט שנמשך 7 שעות, ניתן היה לשמוע בבודפשט קריאות שעד לפני זמן לא רב היו בבחינת לא יאמן על בימה ציבורית: „אני מקווה כי אתם מכירים את זכויות האדם שלכם, ספרו לממשלה שלכם על הזכויות האלה...", קרא המלחין והזמר הבריטי טרייסי צ'פמן אל ההמונים ונענה בתשואות. גבריאלי וספרינגסטין אף שוחחו בהונגרית רצוצה, עם אחרים מקהל השומעים — על זכויות האדם.

היה זה הקונצרט השלישי במסגרת סיור עולמי של הקבוצה, לציון יום השנה הארבעים להכרזה האוניברסלית של מגילת זכויות האדם.

זמירות חדשות במזרח. הציפורים באות מהמערב.

י.ב (רויטר, עתי"ם)

רעל / פטור לכל דורש

אַלְטֶרְנָטִיבוֹת

כָּלִי־כֹּךְ יָקָר הַפְּטוֹר,
אָז מִי צָרִיךְ טוֹבוֹת!?
שֶׁאֱלֹהִים יִשְׁמוֹר –
מָה רַע בִּישִׁיבוֹת!?

מַדּוּעַ דֶּרֶךְ חַטְא,
שֶׁבְּסוֹפָהּ צָרוֹת!?
אִם כְּבָר לְהִשְׁתַּמֵּט,
אָז יֵשׁ דְּרָכִים כְּשֵׁרוֹת.

בְּלִי צֹרֶךְ לְשַׁלֵּם, בְּלִי סַכָּנַת מַלְכֹּדֶת,
וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם – רוֹאִים אֲפִלּוּ עֹדֶף.

קובי לוריא

איזמל / מפעל של התק"מ בגדה

בעבור חופן שקלים

ב„קמפינג" נורווגי נידח, לפני מספר שבועות, צד את עיני מראה מוכר. צנרת מים מאביזרי „פלסאון", המפעל במעגן מיכאל שהוא מהמוצלחים בתנועה הקיבוצית. נתמלאתי גאווה, אבל לא עוד: הכתבות ב„קיבוץ" ואמש ב„הארץ", מספרות שמפעל נוסף של „פלסאון" עומד לקום בגדה המערבית, מעבר לקו הירוק.

לתנועה הקיבוצית השרויה במשבר כלכלי המאיים על עצם קיומה, מפעלים רווחיים נוספים דרושים כאוויר לנשימה. המפעל יהיה בבעלות של ארבעה קיבוצים — מעגן מיכאל, מגל, כפר גליקסון, ושותף שעוד יימצא. גם על כך יש לברך: מפעלים משותפים שחברי קיבוצים עובדים בהם ומנהלים אותם, הם הדרך הנכונה. זוהי אנטי־תיזה מוחלטת לפרוייקטים תעשייתיים עתירי שכירים ומיותרים במפעלים איזוריים מנוכרים, רחוק מהעין ומהלב. מפעל כזה גם עדיף כמובן, על הפתרון הקודם של „פלסאון" לעמידה בדרישות השוק. מפעל עתיר עבודה זולה באי סרדיניה.

אבל — הקמת המפעל בגדה מאפילה על כל יתרונותיו. זוהי זניחת העקרונות המדיניים של התק"ם בעבור חופן השקלים שנותנים שרון ומרעיו למקימי מפעלים בשטחים. אין מדובר בביקורתו של מפמני"ק כמוני על התוכנית המדינית של התק"ם: במקרה זה הקיבוצים, באישור התנועה התפתו לקבל את ההטבות המופרזות שנגדן מוחים מזכיר התק"ם ידלין, וגם פרס, יעקבי, ויעקב צור. אלה הם בדיוק הכספים, שלטענת „העבודה" מבוזבזים בשטחים, על חשבון הנגב הגליל ועיירות הפיתוח. זהו מפעל שיקום באיזורים צפופי האוכלוסיה שבגדה — איזור ג'נין. ושיהפוך את הקיבוצים השותפים בו לבעלי עניין בכך שהשטחים האלה — בניגוד לפשרה הטריטוריאלית של פרס ו„העבודה" והתק"ם — לא יוחזרו.

זהו מפעל שאריק שרון ישמח מאד לחנוך, ובוודאי יוזמן לעשות זאת. לפני מספר שנים, ובאותו איזור, עלה רעיון דומה של הקמת מפעל בשטחים — בארגון האיזורי „גרנות". הרעיון עלה, נפל, וטוב שנפל. הפעם זה עלה ואושר, ונותרה רק שמחת עניים: אף אחד מקיבוצי הקיבוץ הארצי לא הצטרף ליוזמה.

אני, כקיבוצניק, לא גאה במפעל הזה, ולמרות המצב הקשה — אני גם לא מאחל לו הצלחה.

עודד ליפשיץ

מדף / „להיטי המטבחון הקיבוצי"

הספציאליטה של הבית

גרדה כהן מוכרת לקוראים כמחברת מתכונים המתובלים בהומור: לילדי ישראל היא מוכרת כסופרת, לחברי אילון כמבשלת־אופה־מנהלת מעדניה־במאית־מארגנת אירועים, ומה לא.

לקראת החג הופיע ספר המתכונים שלה „להיטי המטבחון הקיבוצי", ויתרונו על פני רבים אחרים, בהיותו מתאים למטבח הצנוע. מטעמים שהוכנו בתנאים צנועים, על משטח עבודה מצומצם, בעזרת כלים מעטים ובסיסיים ומתומרים שבהישג־יד — אין בהם כדי להפחיד בשלנים בלתי מנוסים, כמו הצעות משגעות של אשפי המטבח, שאצלם, כמטבחים המשוכללים והמצויידים בחידושים טכניים, הכול, אבל בהחלט הכול, מצליח. ויש שטוב להם במטבחון קיבוצי או בפינת הבישול של חדר סטודנטיאלי. על כן — חשוב שהמאכלים, שמרשמיהם המובאים בספר זה, מקורם במטבחון. וגם

הספר מלווה צילומים מרהיבים שרוטשו בטכניקה מיוחדת המקנה להם איכות של תצלומי צבע נושנים

חשוב שהם להיטים — כל אחד במטבחון אחר. לספר זה תרם ציבור נכבד של חברות וחברים מניסיונם הקולינארי. כל מי שהציע ממטעמיו — הקפיד למסור את המרשם של המאכל האהוב עליו ועל בני ביתו, זה שתמיד מצליח במטבחון שלו, זה שמרשים את כל האורחים. בקיצור: הספציאליטה של הבית.

החברים שתרמו את המרשמים הם בני גילים שונים, מוצאם שונה וטעמם הגסטרונומי מגוון.

מידה מאיר

עורך „עמודאחורי": יצחק בוטון

הפגישה המופתיעה בתוניס — התגובות בישראל

צבן: אייבי — פטריוט שוחר שלום
נאמן: לעצור את אייבי כשיחזור

הרשימה המתקדמת, ח"כ דראושה והוועד לדיאלוג — מברכים על הפגישה

יורם בר, קאסם זייד

„המעשה הנועז שעשה אייבי נתן הוא מעשה של פטריוט ישראלי שוחר־שלום, המחפש דרך לשים קץ לטרור הפלשתיני מכאן ולכיבוש ה־משחית מכאן". — אמר אתמול ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) בתגובה לפגישתו של אייבי נתן עם ערפאת.

צבן ציין כי ההצעה שהגיש אייבי נתן לערפאת תואמת את העמדה המדינית של מפ"ם ואמר כי להנהגת אש"ף ניתנת עתה הזדמנות נוספת לחדול מכפל לשון ולהצהיר ברורות על נכונותם להכרה הדדית ולהפסקת האלימות ולהניח בכך מצידם, את היסוד למפנה ביחסי שני העמים.

„חטיב ממשלת ישראל לעשות אם במקום להעמידו למשפט, תצהיר על תמיכתה העקרונית בהצעתו של אייבי נתן. דעת הקהל הישראלית לא תשלים עם השלכתו של אייבי נתן לכלא על חטא חיפושיו לדרכים לשלום" אמר צבן והוסיף כי גם בעבר סימן אייבי נתן בפריצות היחיד שלו, את הנתיב בו צעדו לאחר מכן המדינאים, ביניהם כאלו שתיארו אותו כדון קישוט חסר חשיבות.

ברכות מהמתקדמת

חברי הכנסת מוחמד מיעארי ומתי פלד (הרשימה המתקדמת) שיגרו מברק לאייבי נתן וברכו אותו על הצטרפותו למעגל הישראלים המקיימים דיאלוג עם הנהגת העם הפלשתיני. השניים הביעו תקווה כי מעגל זה יתרחב עד אשר בסופו של דבר יתקיימו, מו"מ רשמי בין ממשלת ישראל לבין אש"ף. הם קראו לביטול מיידי של החוק האוסר מפגשים עם אש"ף, אותו הגדירו כחוק דרקוני ואנטי־דמוקרטי המהווה מחסום לשלום.

התחייה: לעצור מייד

מן העבר השני של המתרס הפוליטי תבע יו"ר תנועת „התחייה" ח"כ יובל נאמן, לאסור את אייבי נתן מיד כשינחת מהמטוס ואמר: „לא ייתכן בזוי ברמה כזאת של חוקי המדינה". נאמן תובע להעמיד לדין את אייבי נתן לא רק בגלל שעבר על חוק איסור המפגשים עם אש"ף אלא גם בגידה לפי חוק הבגידה ועל קיום קשרים עם הפיקוד העליון של האוייב החמור ביותר שיש היום לישראל.

נאמן הגיש אתמול תלונה במשטרה במטה מחוז תל־אביב ופנה גם לרה"מ, לשר־הבטחון שר־המשטרה וליועץ המשפטי לממשלה בנידון. נאמן ציין שנושא זה מהווה מבחן לאמינות הממשלה כי העדר נקיטת אמצעים במקרה זה, עלולה להתפרש כאילו אייבי נתן יצא בשליחות רשמית לפגישה.

מועמד מספר שניים של תנועת „צומת" לכנסת, יואש צידון (צ'אטו), אמר כי למרות שמדובר בחבר עם עבר משותף בטייסות חיל האויר, ישנו חוק האוסר מפגשים שכאלו ועליו לחול על כל אדם, כולל אייבי נתן.

דראושה: מעשה אמיץ

ח"כ עבד אל והאב דראושה, יו"ר המפלגה הדמוקרטית הערבית (מד"ע) מברך על פגישתו של אייבי נתן עם ראש אש"ף יאסר ערפאת בתוניסיה. ח"כ דראושה אמר כי הוא מברך את אייבי נתן על אומץ ליבו הציבורי ועל העוזתו להפגש עם ראש אש"ף יאסר ערפאת. „דבר שרוב אנשי הציבור בישראל מפחדים לעשותו". „אנחנו מוכנים לתת את מלוא הגיבוי הציבורי, הפרלמנטרי והמשפטי הדרושים לנתן", אמר. דראושה הבהיר שעורכי הדין של מד"ע מוכנים להתגייס כדי ללמד סניגוריה על אייבי נתן במידה שהשלטונות יחליטו להגיש נגדו תביעה. דראושה הודיע על כוונתו להזמין את אייבי נתן מייד עם שובו ארצה לפגישה עם חברי הוועד המרכזי של מד"ע כדי לשמוע ממנו דיווח על הפגישה עם ערפאת.

לבטל החוק השרירותי

הועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני שיגר מברק ברכה לאייבי נתן על צעדו האמיץ המהווה חוליה נוספת בשרשרת המפגשים בין שוחרי השלום הישראליים לאנשי אש"ף, שמטרתם להביא לסיומו של הכיבוש ולהשגת השלום בין שני העמים. הוועד קורא לממשלת ישראל לבטל את החוק השרירותי האוסר מפגשים עם אנשי אש"ף.

מה אומר החוק בנידון

קיום מגע עם אדם הממלא תפקיד בהנהלה של ארגון, שהממשלה הכריזה עליו כעל ארגון טרור, נקבע בשנת 1986 כעבירה. הסעיף הקובע עבירה זאת, הוסף לפקודה למניעת טרור משנת 1948. היסוד המשפטי הדרוש כדי שמפגש כזה יהווה עבירה, הוא רק עצם הידיעה, כי האדם שאיתו נפגשים הוא מנהיג בארגון שהוכרז כטרוריסטי. אין צורך להוכיח, כי למי שקיים את הפגישה הייתה כוונה לפגוע במדינה. העונש לו צפוי מי שעובר על סעיף זה הוא שלוש שנות מאסר.

לעומת זה, כדי שתתקיים עבירה של בגידה (כטענת ח"כ נאמן), שהיא עבירה הרבה יותר חמורה ועונשה מאסר עולם או מיתה, על התביעה להוכיח קיומה של כוונה פלילית. חוק העונשין קובע שבע עבירות של בגידה, ובכל אחת מהן צריך להוכיח כוונה לפגוע בבטחון המדינה או בשלימותה, או כוונה לסייע לאוייב.

חנה איש־הורביץ

שם־טוב: הפגישה לא על פי הנוסחה אבל ראוייה לברכה

יורם בר

אייבי נתן כידוע לא הגיע לפגישה על פי נוסחת שם־טוב ידיב.

ויקטור שם טוב מה יש לך לומר על הפגישה הזאת?

שם־טוב: „הנוסחה שלי מתייחסת לממשלת ישראל החייבת לבוא לפגישה עם כל גורם פלשתיני אחראי שיכיר בישראל ויפסיק את הטרור. הנוסחה אינה נוגעת לאנשים בודדים כמו במקרה זה. אפשר לברך על צעד שכזה, בלי לפגוע בתקפות הנוסחה".

אייבי נתן: שיעצר

(המשך מעמוד ראשון)

על־ידיו בחודשים האחרונים לאנשים נוספים באש"ף ולמדינאים אמריקניים בוושינגטון. על פי התוכנית יקרא ערפאת לאש"ף להפסיק כל פעילות אלימה במשך 100 ימים, בשטחים המוחזקים ומחוצה להם, כולל פעילות ההתקוממות. במהלך תקופת 100 הימים תעשה ישראל מחווה כלפי הפלשתינים ותשחרר את כל העצורים מאז תחילת האינתיפאדה. עראפאת יתחייב, במחווה מקבילה, לספק מידע על ישראלים נעדרים בלבנון ובכל מקום אחר. בתום מאה הימים תהיה הכרה הדדית בין אש"ף ובין ישראל ויחל מו"מ ישיר ביניהם.

נתן הסביר כי אם יתברר בתוך 100 הימים, שלערפאת יש שליטה על הנעשה בשטחים וייפסקו כל מעשי הטרור בשטחים ומחוצה להם — זו תהיה ראייה לכך שאש"ף הוא הנציג הבלעדי של הפלשתינים, ולכן — בר־שיח לישראל במו"מ. הוא אמר, כי ניסה לשכנע את ערפאת להסכים לבצע את התוכנית עוד לפני הבחירות בישראל.

„שיעצרו אותי"

נתן, שהיה נלהב מאוד בעקבות פגישתו עם ערפאת, אמר, בתשובה לשאלה אם אינו חושש שייעצר בישראל בשל פגישתו עם ערפאת: „שיעצרו אותי. זאת היא המשימה החשובה ביותר שעסקתי בה מעודי. אני לא חושש ממעצר. אני חושב שיש לעשות הכל למען השלום".

נתן סיפר, כי המתין במלון „הילטון" בתוניס במשך שלושה ימים לפגישה עם ערפאת, שלשום, כאשר סיים לכתוב מכתב חריף לערפאת על כך שהוא ממתין ללא סוף, דפקו על דלת חדרו ולקחו אותו לפגישה.

ביקורת הצגות — עופר ניר

אפרו־פופ בסינרמה

שתי הערות מקדימות. הערה ראשונה: היתה טעות בעיתוי. לקבוע הופעה במוצאי ראש־השנה, כשהכבישים עמוסים וכל מה שיש לנוסעים בראש זה להגיע הביתה ולישון, זו טעות. ביום חמישי, כשמורי קאנטה ייתן את הופעתו השנייה והאחרונה בארץ, יהיה האולם, מן הסתם, מלא יותר. הערה שנייה: אני לא אהיה במופע ביום חמישי. בעצם, ייתכן שזו היתה ההופעה האחרונה שאני רואה בסינרמה. לא בגלל הסאונד, גם לא בגלל המזגן. בגלל השומרים והבדיקות הגופניות המעליבות בכניסה, כאילו כולנו הרצל אביטן בפוטנציה והסינרמה היא כלא שאטה. לא מכובד, לא יפה, לא נחוץ.

עד כאן הקיטורים. מכאן למורי קאנטה. סופרסטאר באירופה וגם אצלנו, אם לשפוט לפי הצלחת הלהיט שלו „יקה יקה". קאנטה שר בקול גבוה, שירים מתמשכים, בעלי טקסט מוזר לאוזן, אכזוטי, מתגלגל על הלשון. מושכים את האוזן, מבחינה פונטית, מושכת את העין הדרקנית שלו, שרה משחת. מלווה את עצמו ב„קורה", מין נבל אפריקני, שנשמע לעתים כמו העוד המוכר לנו. הקצב מלהיב, לפחות בהתחלה ומאלץ את הרגליים, ירצו או לא, להיכנס לפעולה. לנגן כלי־הקשה שלו, טיפוס דקיגו ווריו, יש חלק נכבד בכך. הבעיה עם קאנטה ועם האפרו־פופ בכלל, מן הסוג ששמענו בפסטיבל, קולות מן העולם השלישי, שנערך לפני חודשיים בנגב, שבשלב מסויים הקצב הופך מונוטוני, מעייף ושיגרתי. צריך מדי פעם לנוח, לשתות משהו, לשבת ולחזור שוב אל המוסיקה הזאת. מכל מקום, המופע של מורי קאנטה מבטיח הרבה פופ אפריקני עם תוספות מערביות וקלי־הרגליים וחובבי הסגנון הזה ימצאו בו עניין רב.

הקונסרבטיבים בארה"ב תומכים בתנועת העבודה

יוסף גלילי (ארה"ב)

ניו־יורק. — מנהיגי היהדות הקונסרבטיבית, הגדולה בשלושת הזרמים הדתיים העיקריים בארצות־הברית, החליטו לתמוך בתנועת העבודה — כך החליטו בכינוס ראש־השנה, בו דנו על יתר מעורבות בחיי ישראל. הרב שורש, דובר ראשי של היהדות הקונסרבטיבית ונשיא הסמינר התיאולוגי, דחה בדבריו את „הלך המחשבה המשיחית־רומנטית" — של המחנה הלאומי בישראל, „המסרב להמיר שלום תמורת שטחים".

„התוצאות הקטסטרופליות של הלך־מחשבה זה, אמר, באו לידי ביטוי במלחמת לבנון — ועתה בסירוב לדון בבעייה הפלסטינית..."

הרב שורש התריע נגד היהדות האורתודוקסית הצוברת כוח בישראל. הרב שורש סבור כי היהדות הקונסרבטיבית מהווה אלטרנטיבה לאותם ישראלים שמאסו באורתודוקסיה.

עם אבא יוסף, ראובן,
דורית גפני והמשפחה

אנו אבלים על מותה של
רעיה, האם והסבתא
ז'ני אוסטינסקי ז"ל

ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, 14.9.88,
בשעה 15.30 בקיבוץ געש

קיבוץ געש

„המשמר"
עתון יומי
על המשמר
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94?22 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חורדים 121-102, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבזור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

משרד [illegible]: מעשה חמור
משרד החוץ: אין תגובה

דורית גפן, מוטי בסוק

[illegible] הגיבה אתמול על פגישת אייבי נתן עם ערפאת בהודעה קצרה כי אם דבר הפגישה של אייבי נתן נכון, הרי זה חמור, מאחר שיש כאן עבירה על החוק הישראלי, הקובע במפורשות שאין להפגש עם נציגי הטרור.

לדברי דובר משרד ראש הממשלה המשטרה תחקור בעניין עם שובו של אייבי נתן מחו"ל.

מודעי: כמו כל עבריין

השר יצחק מודעי אמר אמש כי אם נכון שאייבי נתן נפגש עם ערפאת, אזי הוא עבר על החוק באופן ברור וחד־משמעי. לדבריו, יהיה צריך להתייחס אליו כמו עם כל עבריין על החוק. הוא הוסיף כי המוטיבציה של אייבי נתן לא חשובה כלל, לכל היותר הוא יוכל להשתמש בה בבית־המשפט. אין ברירה אלא להעמידו לדין, אמר מודעי בציינו כי את ההליך הזה צריכה לעשות פרקליטות המדינה.

אצבע וכל היד

דובר הליכוד דני נוה אמר אמש כי ראשי המערך צריכים להבין שכאשר נותנים לאש"ף אצבע יהיה גם מי שייתן לערפאת את כל היד. לדבריו שורש הבעייה איננו אייבי נתן, אלא המדיניות של עזר ויצמן וחבריו.

„העבודה" שותקים

במפלגת העבודה נמנעו אמש מלהגיב על פרשת נסיעתו של אייבי נתן לתוניס ופגישתו עם ערפאת. דוברת המפלגה אמרה רק כי אייבי נתן לא מוסמך לנהל מו"מ לשלום וגם לא מוסמך להציע שום הצעות. לדבריה במקום להבטיח הבנתו מוטב היה אילו דרש מאש"ף להכיר בהחלטות מועצת הבטחון 242 ו־338, ולהפסיק את הטירור.

במשרד החוץ החליטו שלא להגיב. גורם במשרד אמר: אם הפגישה אכן התקיימה, היחס לאייבי נתן ייקבע על ידי הגורמים המופקדים על החוק במדינה.

גרנות לרבין: ברוך שובך לפלנטה שלנו

יורם בר

בעקבות דבריו של שר־הבטחון יצחק רבין כי הוא מוכן לדבר עם כל פלשתיני שיפסיק את הטרור ויקבל את החלטות האו"ם 242 ו־338, הגיש מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות במברק ברכה לרבין בו כתב: „ברוך שובך לפלנטה שלנו. שנה טובה, מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות".

התבדו שמועות על יירוט מטוס זר

זהבה מוזס

שמועה שהסתובבה בארץ מאז שעות הצהרים וצברה לה תאוצה אודות מטוס שחדר לתחום ה־אווירי של ישראל והונחת בשדה התעופה בן־גוריון התבררה כבל־תי נכונה. השמועה שעשתה לה כנפיים נפוצה בשתי גירסאות. האחת סיפרה על מטוס פרטי שווייצרי שנשא מיטען רפואי מבחריין לפרנקפורט חלף בי שמי מצריים ומסיבה כלשהי חדר לתחום האווירי הישראלי ושם נעלם. גירסה שנייה ידעה לספר על מטוס ערבי שנעלם אף הוא בשמי ישראל. כאמור, התברר כי אין ממש בשתי ידיעות אלה שהקפיצו עיתונאים רבים מבתי־הם אמש.

ישראל מבקשת חסינות דיפלומטית ל־47 מחברי משלחת הרכש

דליה שחורי

„הוושינגטון פוסט" מסר שלשום, כי ישראל לוחצת על מימשל רייגן לתת חסינות דיפלומטית ל־47 מאנשי משלחת הקניות הצבאית בניו־יורק. העיתון מזכיר, כי משלחת הקניות היתה מעורבת בשני מקרים של יצוא בלתי־חוקי של טכנולוגיה צבאית אמריקנית. עוד מציין העיתון, כי המו"מ על מתן החסינות הדיפלומטית מתנהל מתחילת השנה. ישראל מעוניינת להסדיר את העניין עוד בתקופת מימשל רייגן, אך בתוך המימשל יש גורמים המתנגדים לבקשה הישראלית.

מחלקת המדינה מוכנה לאשר את בקשת ישראל, אך האפ.בי.איי מת־נגד לכך בתקיפות, בעקבות מקרה ג'ונתן פולארד. דובר מחלקת ה־מדינה צ'ארלס רדמן אישר שלשום, כי פניית ישראל נמצאת עתה בעיון. יצויין, כי ארה"ב העניקה חס־ינויות דיפלומטיות למספר משלחות קניות צבאיות, ביניהן משלחת מצרים.

ילד נהרג בתאונה

עזרא אבירן

ילד בן 7, אבי שלו מאשדוד, נהרג אמש בתאונת דרכים בעירו. מכונית פרטית, נהוגה בידי תושב ערד בן 40, פגעה בו בשדרות ירושלים באשדוד בעת שחצה את הכביש בריצה.

אהוב לבנו
דב שובל
איננו
מבכים אותו מרה אשתו מירה, ילדיו
נכדיו וכל בני המשפחה
ההלוויה תצא היום, יום רביעי, 14.9.88 בשעה 11.30
לבית־הקברות בכפר סמיר
אוטובוס ייצא מבית המנוח רח' ארלוזורוב 38 בשעה 11
נא להמנע מביקורי תנחומים לבית המנוח

ביתנו שרוי באבל
חברתנו
פסיה שפרלינג
נפטרה
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, 14.9,
בשעה 3.00 בכפר מסריק
המשפחה
וקיבוץ כפר מסריק

14.9.88

שמיר להונגריה — ייפגש היום עם ראש הממשלה ושר־החוץ

זהו ביקור ראשון של ראש ממשלה ישראלי במזרח־אירופה (להוציא רומניה) מאז מלחמת ששת הימים ● מייחסים חשיבות רבה לביקור למרות הגדרתו כפרטי

מוטי בסוק

ראש הממשלה יצחק שמיר יוצא היום להונגריה, למה שמוגדר בביקור עבודה פרטי, וייפגש בבודפשט עם ראש ממשלת הונגריה ושר־החוץ שלה. זהו הביקור הראשון של ראש ממשלה ישראלי במזרח אירופה (להוציא רומניה) מאז מלחמת ששת הימים.

ביקורו של ראש הממשלה יימשך 48 שעות. מתלווים אליו שלושה עוזרים, ח"כ דן מרידור, שארגן את הביקור, מזכיר הממשלה, עו"ד אלייקים רובינשטיין, ששהה לא מכבר בבודפשט, ויועץ ראש הממשלה לתקשורת אבי פזנר.

היום ייפגש שמיר עם קרולי גרוס, ראש ממשלת הונגריה, ועם פטר וורקוני, שר־החוץ ההונגרי. מחר צפויה לשמיר פגישה עם ראשי הקהילה היהודית.

למרות הגדרת הביקור כפרטי, יתגורר שמיר במעונה הרשמי של ממשלת הונגריה, המיועד לאישים רמי דרג. שמיר אמור לחזור ארצה מחר בערב.

ההונגרים השתדלו להנמיך את פרופיל הביקור מסיבות מדיניות. מסיבות אלה הוגדר גם ביקורו של מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס בבודפשט, לפני כשלושה חודשים, כביקור פרטי של ראש מפלגה.

לפני שבוע טען פקיד הונגרי, בתשובה לשאלות עיתונאים, כי הונגריה הגדירה את ביקורו של שמיר כפרטי, כדי לשמור על איזון לביקורו של פרס, משום שבודפשט איננה מעוניינת להתערב ביחסי ליכוד־מערך ערב הבחירות בישראל.

ההונגרים דרשו מלשכת ראש הממשלה להצניע את הביקור. הם גם דרשו שלא לבוא לבודפשט עם עיתונאים.

ראש הממשלה ופמלייתו יוצאים להונגריה, במטוס קטן, כנראה של חיל האוויר.

אבי פזנר אמר אתמול, כי שמיר מייחס לביקור חשיבות רבה. ייעשה בו מאמץ להידוק הקשרים בין שתי המדינות בכל התחומים.

בלשכת ראש הממשלה סבורים כי הביקור מסמל עידן חדש ביחסים בין שתי המדינות. שמיר מייחס גם חשיבות רבה לפגישה עם הקהילה היהודית בהונגריה, השנייה בגודלה במזרח־אירופה (100 אלף) אחרי ברית־המועצות.

ישראל והונגריה הקימו משרדי אינטרסים, בבודפשט ובתל־אביב, לפני כחצי שנה. לישראל משרד אינטרסים, הדרג הנמוך ביותר ביחסים דיפלומטיים, גם בפולין. לא צפוי כינון שגרירות בבודפשט בעקבות ביקורו של שמיר. עם זה ראוי לציין, כי בחודשים האחרונים השתפרו היחסים הבילטראליים בין הונגריה לישראל. בין השאר חל גידול ביחסי המסחר והתיירות. בקיץ האחרון ביקרו בארץ 3000 תיירים הונגרים. לאחרונה הושג הסכם תעופה בין „אל־על" לחברת תעופה הונגרית.

הבוקר ייערך משאל שרים טלפוני כדי לאשר רשמית את הנסיעה.

דוברו של שמיר מסר, כי בהונגריה יש התעניינות עצומה בביקור וכי שמיר ירואיין על־ידי רשתות טלוויזיה ורדיו ועל־ידי עיתונות הונגרית וזרה.

ישראל מוכנה לקלוט 200 יתומים כורדים

מוטי בסוק

לפי הצעת שר־החוץ, שמעון פרס, תפנה ישראל לתורכיה ותציע קליטת 200 ילדים כורדים יתומים, פליטים מעיראק במוסדות עליית הנוער.

פרס נועץ, לפני שהחליט לפנות לתורכים, בראש הממשלה שמיר ובשר־הקליטה צור. הפניית הילדים למוסדות עליית הנוער נעשית על פי התקדים של קליטת ילדי הפליטים הוויטנאמים לפני מספר שנים.

בתורכיה נמצאים 120 אלף פליטים כורדים מעיראק. ביום שישי האחרון פנה ראש ממשלתה, אוזאל, בקריאה דרמטית בטלוויזיה של ארצו לעולם הנאור לעזור לתורכיה בקליטת הפליטים.

בחירות '88

„מבצע סליחות" במערך

מטה הדור הצעיר של המערך ערך במוצאי החג „מבצע סליחות" בצמתים הראשיים בצפון הארץ ובדרומה. חברי הדור הצעיר של המערך הציבו כרוזי נר גדולים בצמתים המרכזיים שבהם שבו אזרחים רבים מטיולי החג ועליהם מילים אינפלציה, לבנון, עצירת תהליך השלום, ואינתיפאדה.

הצעירים חילקו כרוזים כתובים לנהגים שבהם נאמר בין היתר: „מנהיגי הליכוד שהכניסו אותנו לבוץ בלבנון לא אמרו טעינו, סליחה". „מנהיגי הליכוד שהביאו לנו אינפלציה לא אמרו טעינו סליחה." „ב־1 בנובמבר לא יהיו מחילות, אנחנו שילמנו את מחיר הטעויות שלהם נסגור אתם את החשבון". כמו כן יש בכרוזים קריאה להצביע עבור ממשלה שמבטיחה ומקיימת, ממשלת המערך.

דורית גפן

צו נגד מרכז „העבודה"

חברת־הכנסת נאוה ארד מתכוונת להגיש עתירה למוסד לביקורת המפלגה כדי להוציא צו מניעה זמני נגד כינוס מרכז המפלגה ב־18 לחודש ולדחותו למועד אחר.

כתבתנו מציינת, כי מרכז מפלגת העבודה זומן לתאריך זה כדי לאשר את מצע המפלגה.

נאוה ארד דורשת, כי יתקיימו כל התנאים שנקבעו על־ידי לשכת מפלגת העבודה, ביניהם קבלת המצע על־ידי חברי המרכז לביתם, מתן אפשרות להסתייג מסעיפים שונים גם לאחר ה־15 לספטמבר וכן הזמנת אולם הולם את מספר חברי המרכז, דבר שיאפשר להם את מיצוי זכויותיהם כדין.

לטענת ארד, כל התנאים האלה אינם קיימים. חברי המרכז לא קיבלו עדיין את המצע לבתיהם, דבר שלא יאפשר להם להגיש הסתייגויות עד התאריך שנקבע. כמו כן, האולם שהוזמן לקיום ישיבת המרכז ברמת אפעל מכיל 500 מקומות, בעוד מספר חברי מרכז „העבודה" מגיע לכ־1200.

דורית גפן

שמיר חושש מהסקרים

„אני שומע דברי התפארות מחברים בליכוד שהצלחה מונחת בכיס וזה מדאיג אותי, משום שהסקרים לא נותנים ביטחון שהכל מתנהל לטובתנו" — אמר ערב החג ראש הממשלה יצחק שמיר בפגישה עם אנשי סניף הליכוד בירושלים.

הוא ציין, כי זוהי נקודת זינוק טובה, אך „אם לא ננסה לשכנע כל אזרח ואזרח ולהכיר לו שיבוא איתנו, כי אז הנצחון לא יבוא".

באותה פגישה אמר שמיר, כי הליכוד מתחיל את השנה במלחמה מכרעת על גורל העם והמדינה — האם אנו מתקדמים לגאולתה ושיחרורה של כל ארץ־ישראל או שגולשים חלילה לתהום של כניעה וויתורים. הוא הרגיש, „שכבר שנתיים אנו בולמים את מסע הכניעה והגלישה לתהום שהיה צריך להתחיל בוועידה הבינלאומית".

קודם לפגישתו עם חברי הסניף בירושלים הסתובב שמיר במדרחוב בעיר.

דורית גפן

פקחים נגד סוחרים ערביים

ח"כ גאולה כהן („התחייה") קראה בערב החג לשר־המסחר־והתעשייה, אריאל שרון, להפעיל מיד אחרי החג את פקחיו מול הופעת סוחרים ערביים, שכתוצאה מהאינתיפאדה סוגרים את חנויותיהם בשטחים ובאים עם מרכולתם לישובים יהודים, בעיקר בצפון הארץ.

ח"כ כהן ציינה, כי סוחרים אלו מביאים איתם סחורות שונות, אך בעיקר מוצרי מזון, וכך פוגעים קשות בסוחרים הפועלים דרך קבע בישובי הצפון, שגם כך מצבם קשה.

כהן הוסיפה, כי מדובר בסוחרים ערביים שלדעתה אינם משלמים מיסים.

ח"כ כהן העלתה דברים אלו בעקבות פגישה שקיימה בעפולה עם סוחרים מקומיים שהתלוננו בפניה על התופעה.

יורם בר

כניעה מוקדמת לחרדים

„היש הבדל בין דם לדם?" — שאל יו"ר המטה הצעיר במפ"ם, אילן גילאון את ראשי הצעירים במפלגת העבודה במברקים ששיגר אליהם בעקבות הפירסומים לפיהם שמטה מפלגת העבודה ממצעה את התביעה לגיוס בחורי ישיבה לצה"ל וויתרה על התביעה מבנות דתיות לשרת שירות כלשהו.

גילאון כינה שינוי זה במצע כניעה מוקדמת של „העבודה" ללחצי המפלגות החרדיות האנטי־ציוניות.

יורם בר

דראושה: מצרים לא מסייעת

ח"כ עבדל אל־והאב דראושה, יו"ר המפלגה הדמוקרטית הערבית (מד"ע), הפריך את השמועות שהפיצו חוגים יריבים, כאילו מקבלת מפלגתו סיוע כספי מהשגרירות המצרית בתל־אביב.

ח"כ דראושה אמר שזהו שקר גס שאין לו על מה לסמוך. „אנחנו לא בקשנו סיוע והמצרים לא הציעו לנו זאת".

דראושה הבהיר, שלמצרים אין שום מעורבות בענייני מפלגתו. עם זאת הוא הודה שלמד"ע קשרי ידידות ואחווה עם השגרירות המצרית.

דראושה הטעים, שגם בעתיד מד"ע לא תבקש סיוע כלשהו ממצרים או מגורם ערבי אחר.

קאסם זייד.

14.9.88

13 נפצעו בהפגנות בשטחים בימי החג שעברו „בשקט יחסי"

צה"ל המשיך בפעולות יזומות בכפרים רבים ● נמשכות ההתנכלויות ל„משתפי פעולה"

פנחס ענברי, עזרא אבירן

ההפגנות בשטחים נמשכו בימי ראש השנה ונמסר על פצועים. עם זאת עברו שני ימי החג ב„שקט יחסי". צה"ל המשיך ב„פעולות יזומות" בכפרים רבים, ביצע מעצרים, ואילץ תושבים למחוק סיסמאות ולהוריד את דגלי פלשתין.

בכפר נובא שבשומרון פיזר צה"ל הפגנה בכדורי פלסטיק ונמסר על פצוע. צה"ל נקט פעולה יזומה בכפר זה ובכפרים חראס, בית רימא, עבוין ודיר בלוט, וכן במחנה הפליטים נורשמס, ונמסר על נפגעים מבין הפלשתינים.

תקיפת משתפי פעולה

בכפר יעבד תקפו תושבים בית של חשוד בשיתוף פעולה ונמסר כי הוא נמלט עם בני משפחתו מן הכפר. בכפר ערבה הסמוך הוצתו שתי מכוניות של משתפי פעולה ובכפר פחמה שבשומרון הוצתה מכונית אחת.

הפגנות היו אתמול גם בשכם ובמחנות הפליטים קלנדיה ואמערי שליד רמאללה. נמסר על שני פצועים אחד מהם, עיסא סאלחיה בן 18, פצוע קשה בבטנו.

גם באיזור ג'נין נמשכו התנכלויות מצד פלשתינים למשתפי פעולה. ד"ר אחמד סטייטי, ראש לישכת הבריאות בנפת ג'נין, המופקד על נושאי הבריאות מטעם המינהל האזרחי, נדקר בסכין בעת שעבר בשוק של ג'נין ביום א' בצהריים. הוא הועבר לבית החולים בעפולה, ומצבו מוגדר קל.

בקלקיליה נמשך העוצר, אולם ניתנה לתושבים הפסקה של שעתיים כדי להצטייד במזון. במבואות קלקיליה, על גבול הקו הירוק, קיימה „הרשימה המתקדמת" הפגנה בדרישה להפסיק את העוצר ובקריאה לחיילי צה"ל לסרב לשרת בשטחים. מתנחלים ניסו להפריע להפגנה ובינם לבין חברי ה„מתקדמת" התפתחו ויכוחים קשים.

„עיר רפאים"

ח"כ מיעארי הורשה להיכנס לעיר לאחר מו"מ ממושך עם קציני צה"ל, אולם נאסר עליו להיכנס לבתים ולשוחח עם התושבים. בסיום סיורו בעיר אמר מיעארי: „קלקיליה הפכה לעיר רפאים. ברחובותיה נראים רק חיילים וחתולים. אספקת המים נפסקת לעתים קרובות, החלב לתינוקות אזל ומזה שבוע לא הותר לתושבים לצאת לקנות מזון אפילו במשך שעה".

בטול־כרם הושלכו בקבוקי תבערה על בניין בנק־דיסקונט ועל משרד המכס. לא היו נפגעים מהשלכת הבקבוקים, אולם שישה מתושבי העיר אושפזו בבית־החולים לאחר שנפגעו מגז מרמיע.

10 פצועים בעזה

מתחילת השבוע נפצעו ברצועת עזה 10 תושבים מקומיים שנפגעו מירי חיילי צה"ל בעת פיזור הפגנות והתקהלויות במחנות הפליטים.

ביום א' נפצעו שבעה תושבים מקליעי כדורי פלסטיק שנורו בעת פיזור הפגנות והתקהלויות של מיידי אבנים באל־בורג' שאטי וג'בליה. אחד הפצועים, שנפגע קשה בראשו, הועבר שלשום לבית־החולים „שיבא" בתל־השומר.

שני המחנות אל־בורג' ושאטי נשארו בעוצר מאז סוף השבוע.

אתמול לפנות בוקר הוצת מחסן מזון של סוכנות הסעד לפליטים של האו"ם, מזרחית לחאן־יונס. משרדו של תושב דיר אל בלאח הוצת שלשום בלילה על־ידי צמיג בוער שהונח על מכל וגרם להתפוצצות. המשרד ניזוק אך איש לא נפגע. החקירה העלתה חשד, כי המשרד הוצת על רקע חשד לשיתוף פעולה.

שוחררו עצירים

77 מתושבי רצועת עזה שוחררו בערב ראש השנה ממתקן הכליאה „קציעות" שבנגב. עוד כ־70 עצורים ישוחררו בימים הקרובים.

על שחרור העצירים הוחלט בפיקוד הדרום במחווה לקראת חג ראש השנה. מרבית המשוחררים נעצרו לתקופות קצרות בלבד.

סגן יו"ר מטה הבחירות של ג'. בוש התפטר לאחר שהואשם באנטישמיות

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — פרדריק מאלק, סגן יו"ר מטה הבחירות של המועמד הרפובליקני לנשיאות ג'ורג' בוש, התפטר שלשום מתפקידו, יום לאחר פרסום ב„וושינגטון פוסט" שמצא, כי מאלק עסק בפעילות אנטישמית בהוראת הנשיא ניקסון.

זהו מקרה שני בתוך שבוע שבו אנשים בצוות הבחירות של בוש מתפטרים בשל האשמות על רקע אנטישמי. את מאלק מינה לתפקידו ג'ורג' בוש עצמו.

על־פי ההאשמה המיוחסת לו ביצע מאלק ב־1971 סקר על מספר היהודים המחזיקים במשרות גבוהות בצמרת משרד־העבודה־והסטטיסטיקה. הוא עשה זאת לפי בקשת הנשיא ניקסון, שבאה בעקבות חשדו, כי פקידי המשרד משנים את נתוני ה־תעסוקה כדי להציג את ממשל ניקסון באור שלילי.

מאלק היה אז מנהל צוות העובדים בבית הלבן והוא דיווח על ממצאיו לראש צוות הבית הלבן, בוב הולדמן. הוא מסר, כי 13 מבין 35 המחזיקים במשרות הבכירות במשרד־העבודה־והסטטיסטיקה הם יהודים. הדבר נמצא בתזכיר המתוייק בארכיונים מתקופת הנשיאות של ניקסון.

בתזכיר, שצילומו הובא ב„וושינגטון פוסט", נאמר, כי הוא נכתב בתשובה לבקשת הולדמן לרקע הדמוגראפי של פקידי משרד־העבודה והסטטיסטיקה. התזכיר מפרט את ההשתייכות המפלגתית של 35 מבין 50 בעלי התפקידים הבכירים במשרד. מניתוח הנתונים עולה שרק נושא־תפקיד אחד הוא רפובליקני, 25 הם דמוקרטים, ארבעה — עצמאיים או בעלי זיקה לא ידועה, וחמישה — לא רשומים.

בסוף התזכיר מופיעה הערה: „נוסף לכך, 13 מבין ה־35 מתאימים לקריטריון הדמוגראפי האחר שנדון". כן מופיעה תוספת בכתב יד: „רובם נמצאים בצמרת". הכוונה היא למספר היהודים ולמיקומם בהירורכיה של משרד העבודה והסטטיסטיקה.

פחות מחודשיים לאחר מכן הועברו שני פקידים בכירים יהודים מתפקידיהם למשרות פחות בולטות.

למשה צפור
מוותיקי העתון
במלאות לו 85
ברכה נאמנה
בית
„על המשמר"

המשכים

ערפאת מסכים ל־242

(המשך מעמוד ראשון)

עצמאית, מדינה זו תהיה בעלת אופי דמוקרטי ושלטון רב־מפלגתי, ותת־קיים במסגרת הצהרות בינלאומיות על זכויות האדם". קטעים מנאומו של ערפאת שנאמרו כאמור בדל־תיים סגורות נמסרו לכתבים.

242, 338 והחלטת החלוקה

ערפאת הביע הסכמה לקבל את החלטות 224 ו־338 בתנאי שיכללו גם את החלטת החלוקה מ־47' (181), והחלטה על זכות שיבת הפליטים לבתיהם או לקבלת פיצויים. הוא הציע תנאי נוסף להכרה ב־242, בתנאי שתכלול את הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני. הדברים נאמרו בתשובה לשאלות הצעירים הסוציאליסטים על הכרה מפורשת בישראל. זוהי למעשה הצהרה של הכרה עקיפה בישראל.

מסכים לסידורי בטחון

ראש מחלקת המזה"ת בשוק האירופי, קלוד שסון אמר לאחר הפגישה עם ערפאת, כי אש"ף מוכן לסידורי ביטחון עם ישראל, ומציע שכוחות או"ם יתפרסו במקום הכוחות הישראלים בשטחים, יישארו באיזור וישמשו מעין כוחות חיץ בין המדינה הפלשתינית שתקום לבין ישראל.

קץ לויכוח

בהתייחסו להחלטת המלך חוסיין להינתק מן הגדה אמר ערפאת: "צעדים אלה שמו קץ לוויכוח שהתנהל בין אירופה, ארה"ב וישראל על הייצוג הפלשתיני בוועידה בינלאומית", והוסיף כי המועצה הלאומית הפלשתינית הפרלמנט הגולה של אש"ף יחליט על הקמת המדינה הפלשתינית בגדה.

התעלם מדרישות המארח

נשיא הפרלמנט, לורד פלאמב נפגש עם ערפאת לפגישה ארוכה בטרם נשא את נאומו, בו הציג לראש אש"ף את עמדת הפרלמנט האירופי, הכוללת תביעה להכרה בישראל ונטישת דרך הטרור. אולם בתשובה לא הציג ערפאת כל עמדה חדשה על שינוי במדיניות האירגון, והתעלם מדרישותיו של פלאמב. הוא הציג בפני נשיא הפרלמנט נתונים על הדיכוי הישראלי בשטחים, והאשים את ישראל בסיכול כל דיאלוג אפשרי.

ישראל מסכלת דיאלוג

ערפאת אמר לפלאמב כי "המועצה הלאומית הפלשתינית הצהירה כי היא מוכנה לקיים דיאלוג עם הכוחות המתקדמים והדמוקראטיים בישראל, אולם הכנסת בישראל קיבלה החלטה המענישה את אלה המקיימים דיאלוג עמנו". אמר אש"ף לנשיא פרלמנט.

כמו העם הצרפתי

גם בנאומו בפני הצעירים הסוציאליסטים לא היה משום חידוש בעמדות אש"ף, לא באשר להכרה בישראל ולא באשר לנטישת דרך הטרור. הוא אמר כי האינתיפאדה תימשך עד שיסתיים הכיבוש. "אנו נמשיך במרי כמו העם הצרפתי נגד הכיבוש הגרמני באירופה", והזמין את חברי הפרלמנט לבקר בקרוב במדינה הפלשתינית.

ייפגש עם שר החוץ

ביקורו של ערפאת מעורר סערת רוחות ומחלוקת במפלגת השלטון הסוציאליסטית בצרפת. הנשיא מיטראן הורה לשר החוץ דיומא, לצאת לשטראסבורג כדי להיפגש עם ערפאת, ונמסר כי מיטראן הורה לדיומא להבהיר לערפאת כי צרפת מחוייבת לקיומה של ישראל, ועל אש"ף להכיר בישראל, כתנאי להת־פתחות מדינית כלשהי באיזור.

כלי התקשורת בצרפת הפחיתו במשמעות הפגישה, ודיווחו בהרחבה על היוזמה הצרפתית לעודד את אש"ף להכיר בישראל. נראה כי הממשלה הסוציאליסטית לא הס־כימה להחרים את ראש אש"ף שעה, שמסתמנת המגמה לשלב אותו. כצד בתהליכי השלום במזרח־התיכון.

הפגנות בעד ונגד

כ־3000 יהודים קראו אתמול: "אש"ף רוצח" "לא לאירגון טירור" שעה שערפאת הגיע לבניין הפרלמנט. בתגובה אמר ראש אש"ף: "שמעתי באותה עת גם קריאות תמיכה בעם הפלשתיני הסובל מטרור שיטתי בשטח פלשתיני כבוש נגד ילדינו". כ־700 מפגינים קיבלו בברכה את ערפאת בקריאות: "פלשתין לפלשתינים". מנהיגים פוליטיים צרפתים הצטרפו להפגנה שקיימו ראשי הקהילות היהודיות באירופה.

חששות בירושלים

ישראל ממשיכה במאמציה כדי למנוע ברגע האחרון את הפגישה הצפוייה היום בין שר החוץ הצרפתי רולאן דומה ומנהיג אש"ף יאסר ערפאת.

בירושלים חוששים כי פגישה ראשונה בין ערפאת ומנהיג אירופאי, על אדמת ארצו, תביא לשרשרת של פגישות דומות ברוב ארצות הקהילה האירופית. כשבוע שעבר, בעקבות מאמצים של ישראל בצינורות הבכירים ביותר, הודיעה צרפת כי דומה לא יפגוש בערפאת על אדמת צרפת. כעבור 48 שעות בלבד, הודיע דימה כי כן יפגוש בערפאת בשטרסבורג, בעת מושב הפרלמנט האירופי. דומה טען כי כיוון שמדובר באירוע כלל־אירופי, שטרסבורג, היא שטח אכס־טריטוריאלי, ולא אדמה צרפתית. השניים ייפגשו היום.

שמיר: אינני בעד סטטוס־קוו אך עלולים להיות שינויים לרעה

עתי"ם

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר בראיונות ששודרו בראש השנה ב"קול ישראל" וגלי צה"ל, כי במסגרת יוזמת השלום הישראלית, שתצא לדרך ככל הנראה אחרי הבחירות לכנסת, צריכה הממשלה לקיים מו"מ בו־זמנית עם מדינות ערביות שכנות כמו מצרים וירדן ועם נציגים של ערביי ארץ־ישראל שאינם נימנים עם אש"ף.

ראש הממשלה הטעים, כי אין פתרון צבאי לסכסוך, וכי מצד ישראל נעשים כל הזמן מאמצים לקצר את המו"מ המדיני כדי להגיע לפתרון. "אני משוכנע שאנחנו מתקרבים לשלום — אמר — ככל שעוברות השנים ונסיונות הערבים לתקוף את ישראל ולשבש את חייה נכשלים. זה מקרב את שעת החשבון מצדם ויותר גורמים ערבים יגיעו למסקנה שזו לא הדרך ליישוב הסכסוך איתנו. צריך להגיע להידברות והדרך היא על־ידי מו"מ ישיר".

שמיר נשאל, אם נכון שהוא מעדיף את הסטטוס־קוו הקיים בלי מו"מ, שכן מו"מ מזמין ויתורים והרי הוא דוגל בארץ־ישראל השלמה. "זוהי עלילה, שאני דוגל בסטטוס־קוו — הגיב — כיוון שאני שואף לשלום ולכן איני יכול להיות בעד סטטוס־קוו. אבל לא נכון גם לומר, שכל שינוי במצב יהיה יותר טוב מהמצב הקיים, שהרי עלולים להיות גם שינויים לרעה".

בהישאלו לגבי האינתיפאדה המתמשכת, המצביעה על נחישות הערבים במאבקם, השיב ראש הממשלה, כי נחישות הערבים לא תקבע את גורלה של ארץ־ישראל — גורל הארץ והמדינה ייקבע רק על־ידי נחישותו של עם ישראל. "לערבים יש ברירה: הם יכולים להפסיק את מלחמתם בנו — או שהם יכולים ללכת לחפש פתרונות מדיניים בארצות ערביות אחרות, ויש 20 ויותר מדינות כאלה במזרח־התיכון. למדינת ישראל ולעם ישראל אין כל אלטרנטיבה. על כן אנו מוכרחים להיות נחושים ואיתנים. ואם נהיה נחושים בהחלטתנו לנצח את האלימות — אין כל ספק שנתגבר על התופעה הזו, ונכריח את הערבים לחפש דרכים אחרות לעיצוב יחסיהם עמנו".

ראש הממשלה דחה אמירות שהושמעו, כאילו ניתן לחסל את ההתקוממות תוך שבוע. "אני לא מציע לנקוב בתאריך — אמר — אבל אנחנו מתקדמים בכיוון הנכון, של החזרת הביטחון וחיסול תופעה ממאירה זו".

ראש הממשלה חזר וה[illegible] בתשובה לשאלות, כי אש"ף לא ייזכר ולא ייפקד בכל מו"מ לש[illegible].

כאשר העירו לו המראיינים שבסקר דעת קהל הוברר כי 50 אחוז מן האוכלוסייה בישראל תומכים למו"מ עם אש"ף, השיב שמיר: "אני מוכן להתווכח עם סקרים, אני לא סבור שעמדתו של מתנה פוליטי תיקבע על־ידי סקרים או דעות של אנשים באוכלוסייה — הנהגה פוליטית צריכה לבחור את הדרך ולשכנע את הציבור, ולא להיפך".

אגודת הסופרים: מטהרי השרץ יוכלו להסתייע בנתן זך

כתב "על המשמר"

"ועד אגודת הסופרים העבריים נזהר מלהגיב על השקפותיהם של סופרים, בין חברים באגודה ובין שאינם חברים. אם עוברים אנו על מידותינו, הרי זה משום שנפל דבר שאי אפשר לגרוע מחומרתו" – נאמר בתגובת ועד האגודה על ראיון עם נתן זך שפורסם ב"ידיעות אחרונות" ב־2.9.88.

באותו ראיון אמר נתן זך: "אני רואה בשואה תופעה חריגה... אנחנו לא צריכים לראות את השואה, שנמשכה 12 שנים בסך הכל, כפרק חשוב ביותר בתולדות אירופה".

"בסך הכל, בפרק הקצר הזה, הושמדו 6 מיליוני יהודים, רוב הצוענים, מיליונים של בני אדם נרצחו, ובהם מיטב אנשי הרוח, סופרים ויוצרים", נאמר בהודעת ועד אגודת הסופרים. "לא זכורה לנו התבטאות של איש רוח אמיתי שהעז לומר – באותיות לטיניות, גותיות או קיריליות – את מה שאמר משורר המתקשט בכ"ב האותיות של הכתב העברי".

לדברי הוועד, ראיית השואה כאפיזודה בתולדותיה של אירופה ובדיבורו של המין האנושי, אינה אלא הצטרפות מדעת או שלא מדעת לגל האפל של מכחישי השואה והמקטינים, שכבר הוקעו בכל לשון על־ידי ממשלות, נציגים ציבוריים, היסטוריונים ואנשי רוח וספרות.

"מי היה מסוגל לעלות על דעתו שמטהרי השרץ יוכלו מעתה להסתייע גם בדבריו של פרופסור לספרות ומשורר היושב בישראל", אומר הוועד בהודעתו.

רבין: הפלשתינים מצפים לאיזה הישג כדי לסיים את ההתקוממות

עתי"ם

בתום תשעה חודשים של התפרעויות והפרות־סדר מאז פריצת האינתיפאדה, ניתן למנות כמה הישגים חשובים מבחינת פעילות צה"ל וכוחות הביטחון בשטחים. אבל צריך להיות ברור לכל, שפתרון הבעיה אינו ניתן להשגה באמצעות כוח צבאי בלבד, אלא בדרך מדינית — אמר שר־הביטחון, יצחק רבין, בראיון לגלי צה"ל בראש השנה.

השר מנה כמה תופעות שהן בבחינת הישג בפעילות כוחות הביטחון בשטחים: ההפגנות האלימות הגדולות שאיפיינו את פעולות הפלשתינים בתחילת האינתיפאדה ועוררו הדים רבים בעולם — כמעט לא קיימות היום. "אני רואה תופעה של עייפות מסויימת אצלם, ציפייה מצידם לאיזה הישג שניתן להצביע עליו ובכך להגיע לסיום המאמץ, שהולך ונעשה כבד עליהם".

עדות נוספת לשינוי רואה שר־הביטחון בהתמתנות תביעות מנהיגי המתקוממים מהציבור שלהם, שבאה לביטוי גם בנוסח הכרוזים המפורסמים: אם בתחילה דיברו בכרוזים על מרי אזרחי — היום זה כמעט נעלם. זאת, לדבריו, כתוצאה מן האמצעים המנהליים שננקטו, כגון גירושים ומעצר חברי "הוועדות העממיות", אשר הביאו גם לקשר הדוק יותר בין התושבים והמנהל האזרחי. "המחשנו להם שאין כל סיכוי להביא למרי אזרחי כמובן של היניתקות הציבור מהמנהל על שלוחותיו והרשויות השונות שלו" — הטעים רבין.

עם זאת, ציין השר, כי רמת האלימות עדיין גבוהה וצריך להורידה משמעותית. רבין מאמין, שבשיפור האמצעים הננקטים, כמו למשל הכנסת כדורי הפלסטיק, וכן המשכת המעצרים המנהליים של מנהיגי ההתקוממות — ניתן להשיג מטרה זו של צמצום מעשי הטרור והאלימות. יעד נוסף הוא שיפור תפקודו של המנהל האזרחי והקשר שלו עם התושב הפרט.

שר־הביטחון הבהיר, כי היום, אחרי תשעה חודשי התקוממות, אין הוא רואה כמעט צורך ואפשרות לנקוט אמצעים נוספים נגדם. "אינני סבור שישראל כמדינה יהודית עם ערכים ונורמות התנהגות, שרוצה להיות מדינת חוק נאורה, יכולה להטיל חוקים או אמצעים, למשל כמו שעיראק נוהגת בכורדים. מדינות ערב אינן אמות־מידה להתנהגות ערכית־חוקתית עבור ישראל. לפיכך נראה לי שנצטרך להמשיך לטפל בהתקוממות במסגרת האמצעים העומדים לרשותנו כיום".

"על צה"ל לא מוטלת המשימה לפתור את הבעיה, אלא להוריד את הפעולות למינימום. פתרון הבעיה הוא בהגעה לשלום בגבולנו המזרחי, וזה לא ניתן להשגה באמצעות כוח צבאי בלבד — כשם שהימצאות כוח צבאי היא תנאי לפתרון המדיני," — אמר רבין.

עוד אמר, ששלום בגבולנו המזרחי אינו ניתן להשגה בלי מו"מ עם חוסיין מלך ירדן ופתרון הבעיה הפלשתינית.

שר־הביטחון הוסיף, כי נכון להיום אין סיכוי רב לתהליך מדיני, אולם בבחירות הקרובות על הציבור לקבוע לאיזה כיוון היה רוצה שהממשלה תנווט את העניינים.

השייח' טאריף תובע לאסור הפצתה של חוברת "הדרוזים"

יהודה צור

השייח' אמין טאריף, מנהיגם הרוחני של הדרוזים בישראל, מתכוון להגיש לבג"ץ עתירה נגד משרד־החינוך והחברה להגנת הטבע כדי שיורה להם להפסיק את הפצתה של חוברת "הדרוזים" בבתי־הספר שמעוררות, לדבריו, את דמותה של העדה הדרוזית ומנהגיה.

מדובר בחוברת בת 32 עמודים שחיבר יגאל גרנות והמופצת על־ידי החברה להגנת הטבע, משרד־החינוך־והתרבות, אגף הנוער, היחידה לידיעת הארץ ולימודי שדה.

השייח' טאריף טוען כי רוב העובדות שמופיעות בחוברת אינן נכונות. בין היתר נכתב בה, לדבריו, כי לאחר תפילה בחילווה, שהוא מקום קדוש של הדרוזים, הם מקיימים יחסי מין בין בני המשפחה, דבר הגובל בגילוי עריות.

"מדובר בעובדות שאינן נכונות המעוותות את דמותה של החברה הדרוזים בעיני תלמידים יהודים", אמר אתמול לכתבנו נכדו של השייח' טאריף, מופק טאריף.

השייח' טאריף מתכוון לכנס בקרוב את כל גברי העדה בבית התפילה בג'וליס כדי לגנות בשמם את פרסום החוברת.

דובר משרד־החינוך, ישראל כהן, אמר בתגובה, כי מדובר בחוברת שהופסקה ב־1984, אולם ככל הנראה רק לאחרונה הוחל בהפצתה, בעיקר בבתי־ספר חקלאיים. הוא הבטיח לבדוק את הנושא.

דוברת החברה להגנת הטבע, דליה דרומי, אמרה אתמול לכתבנו, כי היא לא שמעה על החוברת אולם הנושא ייבדק ויטופל בהתאם. עם זאת ציינה, כי לא יעלה על הדעת שגורם רשמי בארץ יפעל בכוונה לפגוע בדרוזים בצורה כלשהי.

האם תותבת השיניים שלך "יושבת" טוב? לוחצת?

חדש

PROTEFIX

פותר את הבעיה.

סוכן בלעדי בישראל

דנטאוריום־פוס

אלנבי 119, תל־אביב. טל: 613384, 625545

להשיג בכל בתי המרקחת בארץ

שוודיה תובעת

(המשך מעמוד ראשון)

ממשלת ישראל, השתתף באחת משתי ישיבות התכנון של הרצח. הן גם אמרו כי החליטו לפרסם עתה סיפור המעשה כי ישראל שוב עומדת היום בפני מצב דומה לזה של 48.

זעזוע בשוודיה

בשוודיה קיבלו את הכתבה בעיתון בזעזוע. אתמול כשיצא החג התקשר השגריר הראל משטוקהולם וביקש הנחיות לקראת פגישתו במשרד החוץ השוודי. גורמים מדיניים בירושלים הבהירו כי הפרסום בארץ, וההודעה כי ישראלים, חלקם מבוכרים מאוד בחוגי הממשל בארץ, השתתפו ברצח, לא תוסיף לנו בריאות בדעת הקהל בשוודיה, למרות שמאז עברו 40 שנה. הרוזן ברנדוט היה בן למשפחת המלוכה השוודית.

ירושלים: אנטי־ישראליזם

מקור מדיני בירושלים טען אתמול כי אש העויינות בפרשה היסטורית זו מלבה שר־החוץ השוודי הידוע כעויין לישראל. הוא התבטא בצורה אנטי־ישראלית, לא מכבר, בעת פגישה בשוודיה עם כתבים ישראלים לעיני מצלמות. הגורם בירושלים טען כי מדובר בפרשה ישנה, היסטורית, ואין טעם כי גורמים מדיניים יעסקו בה היום.

25 יהודים בין 28 "הווירטואוזים של מוסקבה"

יצחק שור

"הוירטואוזים של מוסקבה" הגיעו בערב ראש־השנה לישראל לסיבוב של תשעה קונצרטים בירושלים, תל־אביב, חיפה ובאר־שבע. ביומה הראשון בישראל קיימה התזמורת הקאמרית הייצוגית של ברית־המועצות חזרה בהיכל התרבות בתל־אביב. בחזרה נכחו רבים מנגני הפילהרמונית הישראלית, אשר נמצאים עתה בפגרה לאחר שובם מסיור בארצות־הברית. הכנר הראשון של התזמורת הסימפונית הירושלמית, מוטי שמיט, ורעייתו, אירחו במוצאי־החג את 28 "הווירטואוזים", ש־25 מהם הם יהודים. מוטי שמיט למד עם הסולן והמנצח של התזמורת האורחת, ולדימיר ספיבקוב, בקונסרבטוריון על־שם צ'ייקובסקי במוסקבה. "אין די במות, ואף לא מספיק רפרטואר, כדי לתת ביטוי לכל הסולנים המוכשרים של מוסקבה, אומר מוטי שמיט, אבל הם לא זנחו את הקריירות הסולניות שלהם. רובם משמשים כמובילים בתזמורות שונות בברית־המועצות ואף מנגנים בהרכבים קאמריים".

ה"ניו־יורק טיימס" כתב על הוירטואוזים של מוסקבה, כי הם ניצבים בראש הפירמידה של ההרכבים הטובים בעולם. "סן פרנציסקו כרוניקל" השווה את ולדימיר ספיבקוב לישה חפץ האגדי. לתזמורת הצטרפו המסנתרן בן ה־15, יבגני קיסין, ושלוש זמרות.

שולץ: יש הוכחות חותכות על הפעלת נשק כימי נגד הכורדים

מדינות המערב דורשות מהאו"ם לחקור האשמות על שימוש בגז מרעיל בידי עיראק

רויטר, סי"ץ

וושינגטון. — שר־החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, אמר אתמול, כי בידי ארה"ב ראיות חותכות לכך שעיראק הפעילה נשק כימי נגד הכורדים. לדבריו, מושתתות הראיות על בדיקת כורדים בידי דיפלומטים אמריקנים שיצאו לתורכיה, וכן על "מקורות אחרים, שאיני יכול לנקוב בשמם".

עם זאת דחה שולץ הצעות שהועלו לפניו, בשעה שהעיד בפני ועדת הסנט, כי על ארה"ב לבקש את כינוסה של ישיבת חירום של מועצת הביטחון, כדי לדון בהאשמות שהועלו נגד עיראק.

שולץ אמר לוועדה המשפטית של הסנט, כי ארה"ב ובריטניה דורשות כי האו"ם יחקור את ההאשמות כי עיראק הפעילה גז מרעיל, וזאת על מנת להקנות לחקירה "חותמת בינלאומית". הסנט האמריקני החליט בשבוע שעבר כי יש להטיל עיצומים כלכליים על עיראק, עקב הפעלת הנשק הכימי נגד הכורדים.

משלחת לבדיקת ההאשמות

ממרכז האו"ם נמסר, כי שגרירי ארה"ב, בריטניה, מערב־גרמניה ויפאן ביקשו ביום ב' ממזכיר האו"ם לשגר משלחת לבדיקת ההאשמות כי עיראק הפעילה נשק כימי נגד האוכלוסייה הכורדית בתחומה.

מזכיר האו"ם הבטיח כי יבדוק את הבקשה.

מועצת הביטחון קיבלה בחודש שעבר החלטה פה־אחד כי האו"ם יחקור כל האשמה בעתיד לגבי הפעלת נשק כימי.

עיראק, שלדברי צוותי האו"ם שנשלחו קודם־לכן הפעילה גז חרדל ונשק כימי במלחמתה נגד איראן, הכחישה בתוקף כי תקפה את האוכלוסיה הכורדית בגזים.

ארבעה שגרירי מדינות המערב ביקשו כי צוותים של האו"ם ישוגרו הן לעיראק והן לתורכיה, שהעניקה מקלט לעשרות אלפי כורדים, על מנת לבדוק את הטענות נגד עיראק בעניין הנשק הכימי.

מקורות במועצת הביטחון אמרו, כי אם עיראק תסרב לאפשר לחוקרי האו"ם להיכנס לתחומה, ייחקרו הפליטים הכורדים בתורכיה.

מקור נוסף ציין, כי על אף שנציג איטליה לא השתתף בדיונים עם מזכיר האו"ם, רואה עצמה איטליה שותפה ליוזמה זו.

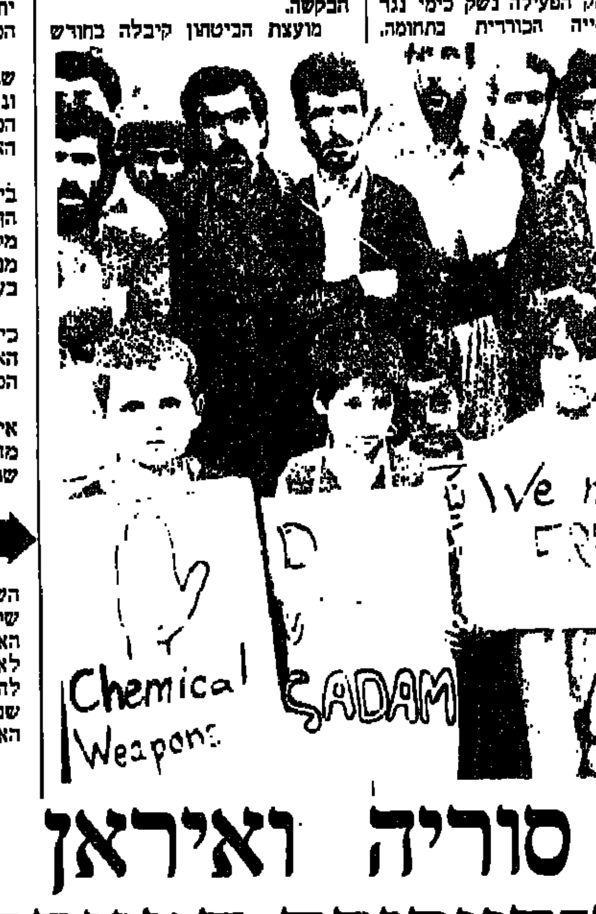

טהראן — ילדים כורדים אלה השתתפו אתמול בהפגנות ההמונים שקיימו פליטים כורדים, מול משרדי האו"ם באיראן. המפגינים קראו לאו"ם ולקהיליה הבינלאומית להעניש את עיראק על ההתקפות שביצעה בשבועות האחרונים נגד האוכלוסיה הכורדית שבתחומה.
צילום: איי.פי.

שגריר קובה גורש מבריטניה בעקבות תקרית אש

דפנה וורדי (בריטניה)

לונדון. — שגריר קובה והמזכיר, השלישי של השגרירות הקובנית בלונדון גורשו אתמול מבריטניה לאחר שהמזכיר פרז, פתח באש על נוסעי מכונית שעקבו אחריו ברחובות לונדון. שירותי הבטחון הבריטים הטילו איפול על פרטי התקרית, אך עדי ראייה מספרים שאחד מנוסעי המכונית נפצע.

זוהי התקרית השנייה מסוגה בשבוע האחרון, לאחר שבסוף השבוע שעבר גורש מבריטניה אחד הנספחים בשגרירות וייטנאם אשר איים בנשק על מפגינים, סמוך לשגרירות הווייטנאמית.

אנשי היחידה לביטחון פנים בבריטניה, "אם.איי.5", עקבו אחר המזכיר, אולם לא ברור מה היתה הסיבה למעקב. ידוע רק שפרז טען לאחרונה כי איימו על חייו וביקש הגנה.

על־פי הגירסה הקובנית, הפעיל קובני שערק למערב לחץ על פרז שיילך בעקבותיו. הקובנים טוענים שמדובר במבצע של ה"סי.איי.איי." אשר התנהל בהסכמתם ובסיועם של הבריטים, והם מאשימים את שלטונות בריטניה בחיפוי על מעשיהם של אנשי שירותי הביון האמריקנים.

הבריטים עצמם מסרבים למסור פרטים על התקרית. תת שר־החוץ, תימותי איגר, אשר הודיע לשגריר קובה על הגירוש, אמר לאחר הפגישה, כי בריטניה פעלה בצורה קיצונית, כדי למנוע הישנות מקרים כאלה.

אנשי משרד־החוץ הבריטי הבהירו שממשלת בריטניה תגיב במלוא החריפות על תקריות מסוג זה, לאחר שבשני המקרים לא היה לאל ידם לעשות דבר נגד האשמים, שכן הם טענו לחסינות דיפלומטית והמשטרה נאלצה לשחרר אותם.

תקריות אלה, ובעיקר השנייה, אשר סיכנה עוברי אורח, עוררו מחדש את שאלת גבולות החסינות הדיפלומטית וגוברת הדרישה להגביל חסינות זו.

מרפי הגיע לדמשק לשיחות על המשבר בלבנון

איי.פי.

דמשק. — שליח ארה"ב למזה"ת, ריצ'ארד מרפי, הגיע אתמול לדמשק כדי לדון עם מנהיגי סוריה על המשבר הפוליטי בלבנון, העלול להתלקח למלחמת אזרחים.

מרפי התקבל בשדה התעופה על־ידי סגן שר־החוץ הסורי, דיא אולה פאטל, שגריר ארה"ב בסוריה וראש המחלקה לענייני סוריה, לבנון וירדן במשרד־החוץ האמריקני.

מקור שביקש לשמור על עילום שם אמר כי, "המטרה להגיע למכנה משותף בין סוריה וארה"ב תהיה קשה להשגה בשיחות אלה".

סוריה האשימה את ארה"ב, כי הכשילה את הבחירות לנשיאות בלבנון בתמיכתה בכוחות הנוצריים שהחרימו את הבחירות ואשר להן הוצג כמועמד נרכזי סולימאן פרנג'יה, בעל בריתה של סוריה.

ממשלת פולין: לא נוכל לקבל את תנאי סולידריות

רויטר

ממשלת פולין האשימה אתמול את תומכי סולידריות בהגשת תנאים לשיחות על עתיד פולין ומעמד הארגון שאין כל אפשרות לקבלם.

דובר הממשלה, ירזי אורבאן, הוקיע את התנאים שהכינו בתחילת השבוע ראשי סולידריות בגדאנסק ואינטלקטואלים, ואמר, כי אלה הן דרישות של "הכל או לא כלום" שאינן מאפשרות כל מוצא של פשרה.

שיחת הכנה בין מנהיג סולידריות לך ולאנסה לבין שר הפנים צ'סלאב קיסצ'אק שאמורה היתה להתקיים היום בוטלה — הודיע אורבאן במסיבת עיתונאים אתמול, ולא נימק מדוע בוטלה הפגישה.

הודעתו היתה בבחינת אישור לקרע העמוק בין ציפיות שני הצדדים ל"שיחות השולחן העגול" אליהן הזמינה הממשלה את לך ואלנסה, ראשי הכנסיה הקאתולית, נציגי האיגוד המקצועי הרשמי, פקידי ממשל ונציגי אירגונים עצמאיים.

אינטלקטואלים המצדדים בסולידריות, שקיימו ביום א' פגישה בכנסיית סט. בריגידה בגדאנסק, דרשו תחיקה מהירה שתחזיר את המעמד החוקי לאיגוד המקצועי החופשי סולידריות, ואמר: "זהו התנאי העיקרי והדחוף ביותר" לתחילת כל דו־שיח בין הממשלה לבין האופוזיציה.

הם גם הזהירו כי פולין צפויה לגל שביתות חדש אם הצדדים לא יפעלו במהירות.

אלפי רופאים במדים הצטרפו למפגינים בבורמה

איי.פי.

כ־3,000 אנשי סגל רפואי, לבושים מדים, הצטרפו אתמול בבירה ראנגון לעשרות אלפי המפגינים שצעדו ברחובות הבירה, ותבעו הקמתה של ממשלת מעבר שתכריז על בחירות חופשיות.

מנהיגי האופוזיציה הודיעו אתמול לוועדה שמינו השלטונות לקראת הבחירות, כי לא יסכימו שהבחירות ינוהלו בידי אנשי הצבא הפועלים מטעם המפלגה הסוציאליסטית השלטת.

כ־75 בני אדם, ביניהם שני נזירים פתחו אתמול בשביתת רעב בת 48 שעות סמוך לבניין העירייה בראנגון, בדרישה לדמוקרטיה. בכך נקטו הנזירים בדרך הפעולה שנקטו הגורמים לפני עשרות שנים במאבקם נגד השלטון הקולוניאלי הבריטי.

● נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, עומד לבקר בכוויית בסוף חודש אוקטובר — על כך מסר דובר שגרירות אוסטריה בכוויית. הדובר הוסיף כי ואלדהיים יבקר בסוריה, לפני בואו לכוויית ב־31 באוקטובר, לביקור בן 4 ימים.

התערבות סוריה ואיראן הביאה לשחרור בן־הערובה המערב־גרמני

הוחזק 20 חודש בידי החיזבאללה ושחרורו קשור כנראה במשפטו של המחבל חמאדי בפרנקפורט

סי"ץ, רויטר

דמשק. — בן הערובה המערב־גרמני, רודולף קורדס, אשר שוחרר ביום ב' מידי שוביו במערב־ביירות, המריא אמש מדמשק לגרמניה במטוס צבאי מערב־גרמני.

קורדס, בן 55, הועבר בשעות אחר הצהריים על־ידי השלטונות הסוריים לידי שליחים מערב־גרמניים שבאו להחזירו מדמשק לארצו. הוא נמסר לידי וולפגנג שויבלה, שר־מדינה במשרד ראש הממשלה של מערב־גרמניה, בטקס שנערך במשרד־החוץ הסורי, בנוכחות שר־החוץ הסורי, פארוק א־שארעי, ועיתונאים רבים.

רודולף קורדס, שנחטף בידי ה"חיזבאללה" לפני 20 חודש, היה בן הערובה המערב־גרמני האחרון שהוחזק בשבי בלבנון.

חוטפיו של קורדס, המכנים עצמם "הנאבקים לחופש", הודיעו, כי החליטו לשחררו לאחר שקיבלו מסוריה ומאיראן הבטחות בדבר גורלם של האחים מוחמד ועבאס חמאדי — שני אזרחים לבנוניים שיעים, האסורים במערב־גרמניה.

קורדס נחטף לאחר מעצרו של המחבל מוחמד עלי חמאדי, העומד עתה לדין בפרנקפורט על חטיפת מטוס ט.וו.א. ב־1985. חמאדי הודה כי השתתף בחטיפת המטוס ושחרורו של קורדס קשור ככל הנראה למשפטו.

בעדותו ביום ב' במשפט חמאדי סיפר טייס מטוס הט.וו.א., כי מוחמד עלי חמאדי, רצח בירי את צוללן הצי האמריקני. לדבריו, היכו חמאדי ושותפו לחטיפה את הקורבן לפני הרצח, עד שאיבד את הכרתו. עדותו של הטייס שהיה נוכח באירוע, סותרת את טענתו של חמאדי, כי לא הרג את הצוללן, וניסה להניא את חברו לא לעשות כן.

בשעה טובה ולשנה טובה

ממשלת ישראל בישיבתה
מיום א' ערה"ש תשמ"ט
הכירה במכללה כמוסד להשכלה גבוהה
והסמיכה אותו להעניק תואר אקדמי־
"בוגר הוראה" (B.ed)
אנו מודים לנותנים בנו אמון
ובטוחים, כי לא נאכזב.
איחולי שנת לימודים טובה ועבודה פוריה
לכל תלמידנו מורינו ועובדינו

מכללה לחינוך
סמינר הקיבוצים ת"א

14.9.88

מדינת ישראל

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה־12

הודעה לציבור

בדבר הגשת רשימות מועמדים לכנסת ה־12

עפ"י סעיף 57(ט) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב) 1969 ותקנה 13 לתקנות הבחירות לכנסת, נמסרת בזאת הודעה, כי רשימות המועמדים לכנסת יוגשו לוועדה המרכזית במשרדי הוועדה שבבנין הכנסת

ביום חמישי – י"א בתשרי – 22.9.88
משעה 10.00–13.00 ומשעה 16.00–21.00
ביום שלישי – ט"ז בתשרי – 27.9.88
משעה 16.00–24.00

רשימות המועמדים יוגשו ליו"ר ועדת הבחירות.

בהתאם לחוק, בעת הגשת הרשימה, על הרשימה החדשה להפקיד בידי הוועדה ערבון בסך 12.600 ש"ח בשיק בנקאי בלבד.

על היום
14.9.88

מגורקי עד גרומיקו

תמיכת הסובייטים בישראל אינה מתחילה בנאומו של גרומיקו באו"ם ב־1947 ■ גורקי ופוטיומקין היו הראשונים שהציעו לתמוך בישוב היהודי כבר בשנות ה־30

ד"ר מיכאל אגורסקי

מקובל לחשוב שהיחסים בין ישראל לבריה"מ מתחילים בנאומו של גרומיקו באו"ם ב־1947 ושתמיכת הסובייטים בהקמת המדינה נבעה רק משיקולים פוליטיים לטווח קצר, הקשורים בשאיפתם לסלק את בריטניה מהמזרח־התיכון. אבל הנחה זו שגויה במחלוקת ומתבססת בין היתר על העובדה שבכלי התקשורת הסובייטים לא פורסמו גילויי תמיכה בישוב עד 1947.

לאמיתו של דבר היתה קיימת מחלוקת בתוך הממסד הסובייטי בעניין התמיכה בישוב זמן רב לפני נאומו של גרומיקו. יוזמת התמיכה באה ממשרד־החוץ הסובייטי שהוקם אחרי הטיהורים הגדולים של 1937־38, בעקבותיהם נאסרו או הוצאו להורג כמעט כל פקידי משרד־החוץ הקודמים, לרבות היהודים שכיהנו בו. יצויין גם שעד 1939 היה היהודי ליטווינוב שר־החוץ הסובייטי.

נחום גולדמן מספר בזכרונותיו על פגישתו בפאריס ב־1935 עם שגריר בריה"מ בצרפת דאז, ולדימיר פוטיומקין. לדברי גולדמן היה פוטיומקין פרו־ציוני וטען שאפשר לשכנע את סטאלין שיתמוך בישוב. הוא תמך בחלוקת ארץ־ישראל ובהקמת מדינה יהודית והציע לגולדמן להיפגש עם סטאלין, אולי בנוכחותו של ד"ר וייז. אבל הצעתו לא יצאה לפועל בגלל פתיחת משפטי הראווה בבריה"מ.

ב־1937 מונה פוטיומקין לסגנו של שר־החוץ ליטווינוב כאשר השפעתו של זה כבר ירדה והוא הודח ב־1939. במקומו נתמנה מולוטוב לשר־החוץ ופוטיומקין היה אחד מקומץ הדיפלומטים הבכירים שניצלו מהטיהורים והחל להקים את משרד־החוץ מחדש. בין הדיפלומטים הצעירים שהוזמנו לעבוד במשרד־החוץ היה אנדרי גרומיקו, שמונה לראש מחלקת ארה"ב, ואלכסנדר בוגומילוב, שמונה למנכ"ל המשרד. מאוחר יותר נתמנה לשגריר בריה"מ בצרפת.

פוטיומקין פרש ממשרד־החוץ ב־1940 ונתמנה לשר־החינוך, תפקיד בו כיהן עד מותו ב־1946.

היום מתברר שפוטיומקין לא הירפה ממאמציו לשכנע את סטאלין לתמוך בישוב, למרות שאין איזכור לכך במקורות הסובייטיים הרשמיים.

„הפטריוט הסובייטי"

אלכסנדר בוגומולוב חזר לכהן כשגריר בריה"מ בצרפת ב־1944, מיד אחרי שחרור צרפת מהגרמנים. הוא ארגן שם את „אגודת הפטריוטים הסובייטיים" שהיתה מורכבת ממהגרים רוסים לבנים אשר חשבו בטעות שהטרור בבריה"מ הסתיים ורצו לחזור לשם.

„אגודת הפטריוטים הסובייטיים" הוציאה בפאריס שבועון בשם „הפטריוט הסובייטי" שמומן על־ידי השגרירות הסובייטית והיה תחת שליטתה. בתחילת 1948 נסגר השבועון יחד עם ה„אגודה" על־ידי שלטונות צרפת בגלל פעילות למען בריה"מ.

מה שמעניין בשבועון הזה הוא, שכבר ב־1945 מופיעים בו מאמרים המגנים את המדיניות האנגלית במזרח־התיכון ומביעים תמיכה בישוב. טיעוני המחברים מצביעים על האסטרטגיה שמשרד־החוץ המליץ עליה לפני שסטאלין הכריע על מדיניות בריה"מ במזרח־התיכון, שבועון זה היה בעצם בטאון של משרד־החוץ שהגיע לחברי הפוליטביורו ולחברי הממשלה. מאמרים אלה היו חלק ממבצע יחסי ציבור של משרד החוץ בראשות מולוטוב שהביע תמיכה בישוב והציע לבריה"מ לבסס את השפעתה במדינה היהודית שתקום כראש גשר להשפעתה בעולם הערבי.

ד"ר יוסף הלר מהאוניברסיטה העברית כתב ספר שעומד להתפרסם בקרוב. על מאמציו של הימין בישוב לקבל את תמיכת בריה"מ במאבקו נגד אנגליה. עד כה מקובל היה לחשוב שבריה"מ לא נענתה לפניותיו, אך המאמרים ב„פטריוט הסובייטי" מראים שאין זה כך ולפחות משרד־החוץ הסובייטי התייחס ללח"י בסימפטיה גלויה.

ב־26 באוקטובר 1945 מופיע בשבועון מאמר של הסופר אנטוניו לורינסקי בו הוא מביע תמיכה ביהודים יוצאי רוסיה בארץ־ישראל. לורינסקי כתב עוד לפני המלחמה ספר על ביקורו בארץ־ישראל בו הוא מביע אהדה גדולה לציונות.

ישוב סוציאליסטי

ב־8 בפברואר 1946 פרסם יורי גורדיץ מאמר ארוך בשם „מה מתרחש במזה"ת". בין היתר הוא כתב, אנגליה סומכת על הפיאודליזם הערבי, אשר זמן קצר לפני כן היה באופן פסיכולוגי במחנה הפשיסטי. המנהיג הרוחני של הערבים במזה"ת, כתב גורדיץ, המופתי הירושלמי הגדול, היה במשך כל זמן המלחמה במטה של היטלר וקרא לאוכלוסייה הערבית למרוד נגד הדמוקרטיות. הפיאודלים הערבים הכריזו מלחמה נגד הפשיזם רק כחודש לפני סיום המלחמה. ממשלת מצרים סרבה להושיט תמיכה צבאית לבנות הברית. ממשלת הלייבור הפכה את הצהרת בלפור לפיסת נייר ונאומו האחרון של בווין הוא מעמיד בסימן שאלה את האפשרות לתת מקלט בפלשתינה ליהודים שניצלו בנס מתנורי דכאו ואושוויץ.

לדברי גורדיץ, הישוב היהודי בפלשתינה הוא סוציאליסטי. הוא יכול לשחרר את ההמונים הערבים ולשים קץ למשטר פיאודלי בפלשתינה וגם לשחרר את פלשתינה משליטת האימפריאליזם הבריטי. הישוב היהודי יכול לפתוח דלת לרעיונות דמוקרטיים אמיתיים כגון שוויון, אחווה וידידות בין עמים.

אותו גורדיץ כתב במאמרו ב־9 באוגוסט 1946 למען המחתרת היהודית: „קיצונים־פטריוטים חוזרים על מעשיהם הפטריוטים האירים משנות ה־20 ובדרך של טרור בלתי פוסק שואפים להשיג עצמאות".

ב־1.11.46 כתב יורי בירוטי על מצבם של יהודי א"י: „יהודי פלשתינה מוגבלים יותר בזכויותיהם מאשר יהודי רוסיה לפני המהפכה."

בירוטי מגנה את בווין בגלל דבריו שהיהודים במחנות אירופה הם מרגלים סובייטיים. הטרור היהודי לגביו הוא תגובה לגיטימית לטרור האנגלי. ב־15.11.46 טען בירוטי שהאנגלים הפרו את הצהרת בלפור וב־14.2.47 גינה במאמר „אנגליה ופלשתינה" את ועידת מדינות ערב בלונדון.

בירוטי מגנה את „השפטים היהודים", כרכורין, כגון וייצן ווייז בקונגרס הציוני ב־1946. „האם מותר להקריב את חייהם של חצי מיליון יהודים בפלשתינה וחצי מיליון אחרים הכלואים במחנות כדי להגשים קשר פאן־מוסלמי נגד רוסיה?" — שואל בירוטי.

ציטוט מ„על המשמר"

ב־8.8.47 מצטט טוגנוב מאמר ב„על המשמר" על נאומו הראשון של גרומיקו. לפי „על המשמר" נמכרה הצהרת בלפור לערבים בעבור נפט. באותו גליון משבח אלכסנדר פטרסן במאמרו „מכתב מפלשתינה" את לח"י „פטריוטים, פרטיזנים, לוחמי חירות ועצמאות אשר קיבלו מהאנגלים כינוי בלתי הוגן — מחבלים — כדי להקל על הגלייתם, הם אותם הפרטיזנים הצרפתים ב־1942־1944" והם

(סוף בעמוד 8)

אנדרי גרומיקו ● שיקולים לטווח ארוך

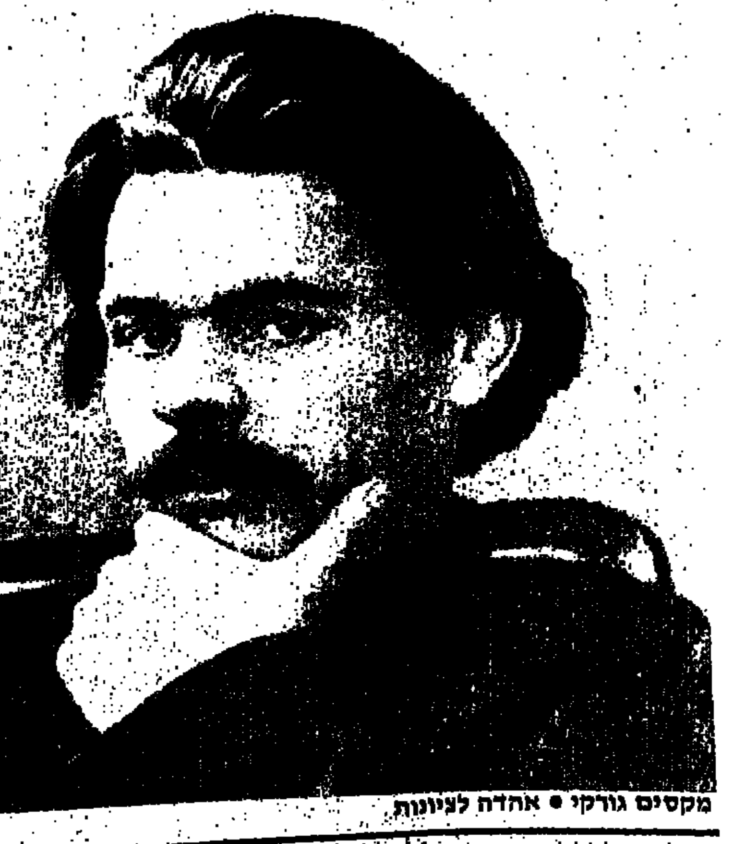
מקסים גורקי ● אהדה לציונות

לאן לרדת?

נורבגיה ואוסטרליה הן שתי כתובות בחוץ לארץ אליהן כבר לא מומלץ לרדת...

צבי גורן

הבהרה ראשונה: אינני מתכוון לעודד ירידה מן הארץ, גם אם אני מאמין בחופש התנועה לכל אזרח של כל מדינה, כולל יהודים, אך לאו דווקא בכיוון אחד, כלומר אלינו. מי שחושב שטוב יותר במקום אחר, שינסה, וכמו שמנכ"ל רשות שמורות הטבע רואה בצייד אמצעי חשוב לשמירת האיזון האקולוגי אצלנו, שחסרים לנו כמה טורפי־על שיעשו זאת בדרך הטבע, כך גם אפשר לראות את נדידת בנינו. איזון אקולוגי, מעין „דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת". הבהרה שנייה: מי שחושב שצריך „לעשות הכול" כדי למנוע ירידה מהארץ, שיעשה הכול, ותבוא עליו הברכה. אני יכול לחשוב על כמה רעיונות טובים, אבל זאת תהיה חריגה מהעולם החיצוני שאני אמור לרדוף בו. אלא שפטור בלא כלום אי־אפשר, ומכיוון שאני מעוניין בקיומה של המדינה הזאת, הנה שתי כתובות בחוץ־לארץ שאליהן לא הייתי ממליץ לרדת.

הכתובת האחת היא בצפון אירופה, בצפון הקר שלה, נורבגיה, שהסטטיסטיקות הפוליטיות מתחממות בה ימינה, כפי שמתברר מסקרי דעת קהל שנערכו שם לא מכבר. ובכן, בנורבגיה זאת, מתלהטת דעת הקהל בנושא המהגרים, שמספרם אמנם קטן יחסית, אבל רואי שחורות שם צופים זרימה חזקה שלהם, בעיקר עתה, אחרי ששוודיה ודנמרק ושוויץ נעלו שעריהן (ועוד שתי כתובות „טובות" נמחקו לנו). אשתקד החלו משפחות שלמות של מהגרים מדרום אמריקה ומהמזרח התיכון לפקוד את נמל התעופה של אוסלו וכמו שקורה בדרך־כלל בלונדון הנוקשה, ועימם צלמי העיתונות שדיווחו עד זוב על המתרחש. התוצאה לא איחרה לבוא, ובנורבגיה שבה אין אבטלה, ואין מי ש[...] המהגרים גוזלים פרנסה, החלו תוקפים את נדיבות לבה של הממשלה. זו נותנת שיכון חינם למהגרים באתרי־הנופש בהרים למשך התקופה שבה נבדקות הבקשות ועוברות את התהליכים הבירוקרטיים הדרושים.

הנורבגים נדהמו לגלות כי למהגרים האלה יש זכות קדימה לרכוש דירות [...] המדינה. רק הנכים עדיין זוכים למעמד מועדף מזה של המהגרים.

האלטרנטיבה זה אני

והנה, על רקע הבעיה הזאת, ובצירוף עוד כמה נושאים, התעצמה האהדה ל„מפלגת הקדמה", שנוסדה ב־1973, וכוחה בפרלמנט לא עלה מעולם מעל חמישה אחוזים. מנהיג המפלגה, קארל האגן, בלונדי בעל פני תינוק, בן 44, וכשהוא נואם [...] מאמיניו ועונים, „אמן". ובכן האגן זה, שאומר בפה מלא ובגלוי, „האלטרנטיבה זה אני", יש הרבה רעיונות לשינוי צביונה של נורבגיה, ובעיקר בכל מה שקשור [...] מדינת־רווחה, והוא מתנגד קיצוני למהגרים.

ומה בכך, ישאל מי שכבר הזמין מקומות טיסה, לו ולמשפחתו עימו, הרי כמו [...] דברים מעולם, ובכל מדינה כמעט יש מיעוט קולני ומאיים המתנגד לזרים [...] לסלקם בדרך זו או אחרת. נכון, ובכל זאת כדאי לבטל את הטיסה המיועדת, כי [...] מגלים שהאגן זה ומפלגתו, זכו בדצמבר בקצת יותר מ־12% אחוזים בבחירות [...] ובמהלך הסקרים שנערכו הקיץ עלה אחוז התמיכה בו ל־16% ועתה כבר ל־24% [...] הבאה, לא רק בירושלים אלא גם בנורבגיה יהיו בחירות לפרלמנט. אם ישמור על [...] התמיכה הזה, יעמוד האגן בראש המפלגה השנייה בגודלה בנורבגיה, צמוד למפלגת הלייבור השלטת, ולפני המפלגה השמרנית. ואם בכל זאת חושב מישהו שזה [...] משהו טוב יותר ממה שיש כאן, אז בבקשה. רק שלא יגיד שלא הוזהרנו.

הכתובת האחרת שאינני ממליץ עליה הפעם, למרות שכמה מידידי הטובים שוכנים בה, ואחרים חולמים עליה בהקיץ ובסרטים רבים (בעיקר בטלוויזיה), [...] כמעט בקו ישר, רדומה לנורבגיה, מעברו האחר של כדור הארץ. שם, המרחבים [...] ואין בעיה של צפיפות ורווח, ולמרות שגם שם יש „ילידים", הנה בכל זאת [...] עימם ה„לבנים" בני תרבות המערב שאנו כמובן, בני־בגיה המובהקים, הם [...] פלא שכמו בנקאינו הדגולים מקפצים וכיסם עימם, בחינת כיסו הולך לפניו. [...] אוסטרליה הרחוקה, מכורה עשירה, זו שמשוררנו הלאומי אל נכון היה משלח בה [...] ציפורתו, ונוח היה מרחיק אליה את תיבתו לו רק נמשך המבול עוד קצת.

מדיניות שהתנפצה לרסיסים

כיוון שהכרטיס לשם יקר יותר מלכל ארץ אחרת, שיקול חשוב כשלעצמו, אני מציע ומזהיר: אל תסעו לשם. ולא בגלל שנתקשה לקפוץ אליכם לביקור (אני יודע שבעיני רבים זה היתרון היחידי לצעד כה מרחיק לכת). כי הנה אני קורא שלאחרונה [...] נשמעים קולות צורמים כלפי מהגרים, והזועקים אינם ימניים דווקא, אלא [...] האוטופיה הליברלית. בימים אלה הצליח מנהיג המפלגה, ג'והן הווארד, [...] בוועידת מפלגתו מצע פוליטי הקורא לתת לממשלה סמכות לקבוע את התערובת של המהגרים שיותר להם להיכנס בשערי אוסטרליה. וכל זה בשם אחדות חברתית [...] לקיימה, ואין להפר אותה בהיתרי הגירה מרובים לאסיאנים. למשל, כן, זאת הבעיה שמטרידה את מנוחתו של הליברל הזה היום, וגורמת לכך שמדיניות מוסכמת בין [...] המפלגות, להוציא את עניין הגזע משאלת ההגירה, התנפצה לרסיסים.

הבעיה הדמוגראפית, נוסח אוסטרליה, חוזה כי בעוד ארבעים שנה יהיו שם [...] אסיה לעומת 2.6% לפני שנתיים. בשנה הזאת הגיע מספר האסיאנים שהיגרו לארץ [...] ל־32.4% מכלל המהגרים. לפני תשע שנים, בשיאו של גל ההגירה של „אנשי הסירות" פליטי וייטנאם וקמבודיה, היה אחוז האסיאנים נמוך יותר, וב־1980 „רק" 22.4%. סקרי דעת קהל בישרו אמנם על ירידת התמיכה בהווארד והליברלים, אלא שעם זאת התברר גם שהאוסטרלים מעוניינים להקטין את ממדי ההגירה של האסיאנים, [...] מתנגדים להגירה בדרך־כלל ולמדיניות של ריבוי־תרבויות.

בשלב זה, ראוי לציין, מתנגדים להווארד, חרף הצלחתו בוועידה, אישים בולטים במפלגתו, כמו מלקולם פרייזר, ראש הממשלה לשעבר. גם יפאן, סינגפור והונג־קונג [...] שלהן השקעות רבות באוסטרליה, השמיעו מחאות בוטות. חשובה ביותר היא עמדתו של ראש הממשלה, בוב האוקי, איש הלייבור. הוא התייצב בחריפות נגד המגמה הגזענית החדשה, ואפילו סילק מממשלתו את שר ההגירה משום שלא היה משכנע ביותר בוויכוח הציבורי שהתפתח סביב דיעותיו של הווארד.

אני מודה כי בנקודה הזאת אינני יכול להגזים בסכנה האורבת לכל מי שיהיה בכל זאת שאוסטרליה היא משאת חלומותיו. גם אני הייתי שמח לבקר בה, כתייר. שם, וגם שאנחנו איננו אסיאנים. נכון. אבל בתורת הגזע, נרצה או לא נרצה, אנחנו [...] זה הכול. ותסבירו זאת לסוכן הנסיעות כשתבטלו את האופציה האוסטרלית.

מסורת פתוחה לשינויים

התנועה הקונסרבטיבית בארץ מונה כיום כ־12 אלף חברים, הפזורים בערים הגדולות, במושבים ובקיבוצים. היא מתקשה להרחיב את מעגל התומכים וכן במציאת מקומה במפה הפוליטית

[...]נופה בסקינד

[...] ב־1845 היתה הקהילייה הקונסר־[בטיבית] בארה"ב קבוצה קטנה ושולית [...] היהודי. כיום קהילה זו היא [...] הגדולה ביותר בין הזרמים [...] ביהדות. התנועה מונה 850 [קה]ילות, בהן למעלה ממיליון וחצי [...] ו־1,500 רבנים.

[...] שפורסמו על־ידי ברנרד לזרביץ [...] עולה, כי 42 אחוז מקרב יהודי ארה"ב [...] עם הזרם הקונסרבטיבי, כאשר [...] אחוז מהם משלמים דמי חברות בבית־[הכנסת] [...] עם התנועה הרפורמית מזוהים 33 אחוז [...] ארה"ב, כאשר 17 אחוז מתוכם [...] דמי חברות בבית־הכנסת. ואילו [...] האורתודוקסי 11 אחוז בלבד מקרב [...] היהודית בארה"ב, כאשר 7 אחוזים [...] משלמים דמי חברות בבית־הכנסת.

[...] הרעיוניים של התנועה [...] — ראשיתם במחצית [...] של המאה ה־19, בגרמניה. כהשפעת [...] והקדמה, שגשגו באותה תקופה, [...] התנועה הרפורמית. מייסדי הזרם [...], הרבנים אברהם גייגר ושמואל [...], הטיפו להכנסת תיקונים בפולחן [...] הללו באו לידי ביטוי — בין השאר — [...] השימוש בשפה העברית בתפילות, [...] ובביטול השאיפה לשיבת ציון. כל [...], כמו גם צעדים אחרים, מטרתם היתה לתת ביטוי מעשי להשקפה, שלפיה היהדות הינה בת דתית בלבד, שמאמיניה מתגוררים בקרב עמי העולם, ומטרתם לשמש אור לגויים, ברוח הנבואה הקדומה.

זכריה פרנקל, רב וחוקר בחוכמת ישראל, שנמנה גם עם בוגרי אוניברסיטת בודאפשט, שם למד פילוסופיה, בלשנות ומדעי הטבע, נחשב אבי האסכולה הקונסרבטיבית ביהדות. הרב פרנקל התנגד לתיקונים בדת, ובייחוד להחלפת לשון התפילות העברית בלשון הגרמנית. עם זאת, השתדל להתאים את לימודי הדת בבתי־הספר היהודיים לרוח הזמן. פרנקל השתתף בכינוס השני של רבני הרפורמה, שהתקיים בפראנקפורט ב־1845. אך משנתקבלה בו ברוב־דעות ההחלטה, שאין הלשון העברית חובה בתפילה — פרש ממנה.

האסכולה הקונסרבטיבית, מייסודו של זכריה פרנקל, קמה למעשה כתגובה לתנועת הרפורמה. אמנם, הקונסרבטיבים היו שותפים לביקורת על הזרם האורתודוקסי, ששלל כל התפתחות בהלכה, והעדיף להתבצר בסיסמה: „חדש אסור מן התורה". אך גם תנועת הרפורמה, שלא ראתה עצמה מחוייבת להלכה, לא שימשה להם כמסגרת מתאימה.

במחצית השנייה של המאה ה־19 נדד מרכז התנועה מאירופה לארה"ב, וב־1886 נוסד בניו־יורק בית־המדרש לרבנים. משנת 1902, עם מינויו של שניאור זלמן שכטר, מגלה „גניזת קהיר", לנגיד בית־המדרש, הפך המוסד להיות למרכז הרוחני של הקהילייה הקונסרבטיבית, ושם הוכשרו רבניה ומנהיגיה.

פריחה מהירה

„התנועה ליהדות מסורתית" היא השלוחה הישראלית של „התנועה הקונסרבטיבית" בארה"ב. התנועה בארץ הוקמה ב־1979. עד אז לא נוהלו חיי הקהילייה בצורה ממוסדת. בית־הכנסת הקונסרבטיבי הראשון בישראל, „אמת ואמונה", הוקם ב־1937 על־ידי קבוצת יהודים מגרמניה. הקהילייות הקונסרבטיביות, שהוקמו בארץ ב־40 השנים הבאות — ארבע בלבד — הוקמו על־ידי עולים מארצות דוברות אנגלית, שהכירו את אורח־החיים המסורתי בארץ מוצאם. מיסודה של הקהילייה הקונסרבטיבית בארץ והקמת תשתית ארגונית הביאו לפריחה מהירה. לדברי רבני הקהילייה, מונה התנועה כיום כ־12 אלף חברים, הפזורים בארבעים ואחת קהילות בערים הגדולות ובמספר קיבוצים ומושבים.

יואל וינברג (26), יליד ארה"ב, שעלה לארץ עם משפחתו לפני 18 שנים, עדיין זוכר היטב את הימים שבהם מנתה הקהילייה הקונסרבטיבית במקום־מגוריו פחות מ־15 משפחות, שנאלצו להחליף את בית־תפילתם לעיתים מזומנות. באחד המקרים נאלצו הקונסרבטיבים לעזוב את „בית ריקליס" שבהר הצופים, המצוי בבעלות „הדסה", לאחר שהמועצה הדתית איימה לשלול את הכשרות מן האכסנייה הפועלת במקום. כיום מונה הקהילייה במקום מגוריו של יואל וינברג כ־200 משפחות.

בישראל של 1988, שבה חלק נכבד מן האוכלוסייה שומר על מנהגים מסורתיים (צום ביום כיפור, מנהגי אבלות, קיום סדר פסח ועוד), יכולה התנועה המסורתית בישראל לשמש כמסגרת לאותו ציבור, שעשוי להיות מעוניין במיסוד ערכיו לתוך קהילייה, המציעה גם אורח־חיים תרבותי מיוחד. בינתיים עושים חברי התנועה מאמצים להרחיב את שורותיהם ופעילותם, מתרכזות בעיקר בחינוך, כאשר גולת הכותרת היא „תוכנית תלי" — תיגבור לימודי יהדות בבתי־ספר ממלכתיים".

כידוע, בכל בית־ספר יכול ועד ההורים לקבוע מה ילמדו ילדיו ב־20 אחוז משעות הלימוד. תוכנית זו, הפועלת כיום בעשרה בתי־ספר, שמה לעצמה מטרה לחזק את לימודי היהדות, במסגרת אינטגרטיבית, לשומרי מסורת ולחילוניים. התוכנית כוללת התנסות בהוויות של חגים ושבתות, כששמירת המצוות נתונה לרצונו החופשי של התלמיד ומשפחתו. מורי התוכנית מנסים להציג לתלמידים את בית־הכנסת המסורתי לא רק כמקום פולחן, אלא גם כמסגרת תומכת ליחידה המשפחתית, וכמוקד לפעילות רוחנית וחברתית לכל המשפחה.

(סוף בעמוד 8)

[טקס] הכנסת ספר תורה בקיבוץ חנתון ● מאמצים להרחבת השורות

(צילום פול מלינג)

בלי מחיצה

[illegible]

ש.ב.

מרתף הסמים הבינלאומי

המשטרה הספרדית הכריזה לאחרונה על גיוס מלא, כדי להילחם במגמת הפיכתה של ספרד למחסן של עודפי סמים

יהודה צור

כוחות המשטרה המיוחדים, הנלחמים ברחבי העולם נגד הסחר בסמים, מכנים את ספרד „ארץ המרתף". שכן, בשנים האחרונות הפכה ספרד למחסן האוגר עודפי סמים, שבהם סוחרות בעיקר הרשתות הדרום־אמריקניות של הקוקאין. חלק מראשי רשתות אלה מוצבים, לפי השבועון „פורבס", בין האנשים העשירים ביותר בתבל.

בחודשים הראשונים של השנה, הסם אשר נסחר בספרד עצמה גרם באורח ישיר למותם של 110 אנשים. המשטרה הספרדית, הנחשבת אחת הטובות ביותר בעולם בתחום המלחמה בסמים, למרות משאביה המדולדלים, הצליחה לתפוס כעשרה טונה של קוקאין, שמחירם מעל 2 מיליארד דולר. ביניהם — טונה אחת, שנתפסה בגבול עם צרפת לפני חודשיים: הכמות הגדולה ביותר של קוקאין, שנתפסה בבת־אחת בספרד.

הצלחה זו של המשטרה הספרדית הובילה, בין היתר, להפניית איומי־רצח רבים לעבר ראש היחידה המיוחדת של המשטרה הספרדית, העוסקת בסחר בסמים. הצלחתה הגדולה ביותר הושגה בסוף יולי השנה, כאשר בניס הדוורד מרכס, המכונה „מרקו־פולו" ושנחשב לסוחר המריחואנה הגדול ביותר של ארה"ב, נעצר בפאלמה דה מיורקה. ביאכטה שלו נמצאו למעלה מ־20 ק"ג קוקאין, שמחירם בשוק הקמעוני 20 מיליון דולר.

יומיים לאחר מכן, עצרו השוטרים הספרדים את ז'אק אנטואן קנבג'יו, המכונה „הקורסיקאי" ושנחשב מלך הסמים בחופי צרפת וספרד. ברשותו נמצאו עשרות טונות של חשיש, שמחירם עשרות מיליוני דולרים.

פולמוס מחודש

דרישתם של השניים להישפט בספרד ותביעתם להשיב בשלילה לבקשת הסגרתם לארה"ב ולצרפת, עוררה מחדש פולמוס באמצעי התקשורת הספרדיים. שכן, אלה זוכרים היטב את רשת שני ראשי סחר הסמים מקולומביה — לואיס אוצ'ואה וגלברט מרטינז — הנחשבים מיליארדרים בקנה־מידה עולמי. לפני כ־4 שנים נעצרו הללו באורח מקרי, כאשר נכנסו בתעודות מזוייפות ונתפסו על־ידי המשטרה הספרדית. במשך שנתיים ניהלו השניים מלחמה משפטית נגד בקשתה של ממשלת ארה"ב להסגירם לתחומה, כדי להישפט שם בגין הברחת סמים. שני הקולומביאנים, שברשותם היו מיליארדי דולרים למימון הגנתם, תבעו בתוקף להימסר לשלטונות קולומביה, כדי להישפט שם. בתום השנתיים, מאמציהם הוכתרו בהצלחה. כעבור חודשיים בלבד שוחררו על־ידי בתי־המשפט הקולומביאניים.

העיתונות הספרדית לא היתה מתעניינת בפרשה עד עצם היום הזה, אילמלא הגילויים התכופים על כך, שעשרות אישים ספרדים, עורכי־דין מן המפורסמים ביותר והיקרנים ביותר של ספרד, ואנשי עסקים מן הגדולים בארץ, עמדו מאחורי המאבק המשפטי למנוע את הסגרתם של השניים לארה"ב. שכן, להגנתם של שני סוחרי הסמים הקולומביאנים גרתמו עורכי־דין יוקרתיים, אשר גם נחשבים אנשי שמאל — כמו מי שעמד בעבר בראש האגודה לזכויות האדם במדריד, ועורכי־דין שבעבר היו יועציו של סלבדור איינדה בצ'ילה, ושהיום הם מן האנשים המרכזיים במפלגה הסוציאליסטית הספרדית.

מיליוני דולרים

על־פי העיתונות הספרדית, הושקעו מיליוני דולרים במימון הגנתם של השניים. לואיס מוסקוסו, אשר היה באותה עת שר לענייני משרד ראש־הממשלה, הוא אחד מן האישים הספרדים, שהוצעו להם כספים רבים עבור סיוע לשני הקולומביאנים למנוע את הסגרתם לארה"ב. מוסקוסו דחה בתוקף שידולים אלה, אך יתכן מאוד שאחרים לא. מסתבר, שאפילו בעל פרס נובל לספרות, גבריאל גארסיה מארקס, פנה לפיליפה גונזאלס בעניין מניעת הסגרתם של השניים.

בית־המשפט העליון לערעורים ישב בהרכב מיוחד, לצורך הדיון בבקשה. שלושה נגד שניים הכריעו לטובת ההסגרה לארה"ב, מאחר ששם נתבעו השניים בסעיפים חמורים יותר, מאשר בקולומביה. הפרטים הודלפו באורח־פלא לסניגוריהם של השניים, ותוך ימים אחדים הגישה ממשלת קולומביה בקשה נוספת להסגרה, אשר היתה העתק מילולי כמעט של הבקשה המקורית של ארה"ב.

המשטרה הספרדית הכריזה בחודשים האחרונים על גיוס מלא, כדי להילחם נגד המגמה ההולכת וגוברת, להפוך את ספרד למחסן של כל העודפים מן הסחר הבינלאומי בסמים. שכן, החקירות האחרונות הוכיחו, שעודפים של קוקאין והרואין מרשתות־הברחה הבינלאומיות מוצאות דרכן יותר ויותר לספרד, וכי בשנתיים האחרונות גדל באורח עצום מספר המשתמשים בסמים בספרד עצמה, בתוכם כנראה רבבות צעירים.

המיתוס השמאלי של ר"צ

ב־1 בנובמבר נצביע לפי נטיותינו הפוליטיות־אידיאולוגיות. עשרות פתקי הצבעה שיופנו לכאן או לכאן, עשויים להכריע אם יהיה לנו נציג נוסף בכנסת.

בתנועה הקיבוצית ובכל קיבוץ בנפרד מודעים למצור שסביבנו ולמצוקות המעיקות עלינו. במשחק הפוליטי לא הצדק והיושר מכתיבים לנציגי המפלגות את החלטותיהם האלקטורליות. במלים פשוטות, כמה „ריביות" עומדות מאחוריהם. במקרה הקונקרטי, הכוח האלקטורלי שלנו יקבע כמה חברי כנסת ייצגו אותנו. והמאבק הוא קיומי. לא פרס, לא נחמקין ולא רבין נלחמו את מלחמתנו להקלת מצוקותינו הכלכליות, ובוודאי לא שולמית אלוני, צוקר או וירשובסקי. ספק רב אם שריד, או בן בריתנו מגן־שמואל, שמפ"ם לא מספיק שמאלית בשבילו, יקריבו, ולו שמינית מהקריירה שלהם, למען התנועה הקיבוצית. אחרת, מקומם צריך להיות במפ"ם.

יש לציין שבשבועיים האחרונים נקלטו עמדותנו המדיניות אצל רבים מראשי „העבודה", גם אם הם לא מודים עדיין בפה מלא.

הוויכוח ההיסטורי בינינו לבין מפלגת העבודה — מפא"י לא תם, אך נגזר עלינו להידבר. אולם מה לנו ולר"צ? משום מה משייכים גם אותה „לשמאל"? אולי הפעם ילמדו המתרפסים לר"צ לקח, לאחר שזו הנחיתה מכת אגרוף בפרצופנו זו הפעם השלישית כאשר חתמה על הסכם העודפים עם „העבודה" בטענה, שלא פנינו אליהם רשמית". ושולמית אלוני הוסיפה, כי „ייתכן שמפ"ם לא תעבור את אחוז החסימה..."

ר"צ אינה אלא שעטנז רעיוני פוליטי שמתפתח לקראת קירבה הדוקה מאד ל„שינוי" ולא לשמאל הציוני. מי הוא השמאל הציוני אם לא מפ"ם? חזית השמאל עם מי? עם צוקר, עם בועז מואב, וירשובסקי, אלוני? הצרה היא שר"צ תפסה את מקומנו כשלא היינו בשטח.

לאחר שנה וחצי של פעילות מפלגתית מבורכת אין שואלים עוד אם מפ"ם קיימת. היא שיקמה את עצמה תוך פרק זמן קצר יחסית. המיתוס של ר"צ כמפלגה שמאלית הולך ונעלם. כליברלים לעילא, מקומה הטבעי הוא בחזית עם „שינוי".

אין תחליף למפ"ם המגלמת ברית בין פועלי העיר והמגזר הקיבוצי. על מי שמחפש שלום עם שכנינו, מאבק על צדק סוציאליסטי ושיתוף פעולה בין האוכלוסייה היהודית לבין המיעוט הערבי בישראל, ימצא אותם במפ"ם.

אליהו בנעני

מגורקי עד גרומיקו

(המשך מעמוד 6)

קוראים לעצמם לוחמי חרות ישראל.

זה היה הקו של ה„פטריוט הסובייטי" וזה היה הקו של משרד־החוץ הסובייטי שעמד מאחורי השבועון. יש להניח שניתוח של כלי־תקשורת במזרח־אירופה וכלי־תקשורת של המפלגות הקומוניסטיות במערב אירופה יספק הוכחות למאבק סביב רעיון התמיכה בישוב בבריה"מ, אשר הסתיים ב־1947 בנצחונם הזמני של תומכי הישוב.

נשאלת השאלה, האם היה פוטיומקין האדם הראשון שהציע לתמוך בישוב כבר בשנות ה־30. התשובה היא שלילית.

האדם הראשון שהביע רעיון זה היה הסופר הרוסי המפורסם מקסים גורקי, אשר עד 1935 היה הדמות המרכזית של החיים התרבותיים הסובייטיים והיה מקורב מאוד לסטלין. מגיל צעיר הביע גורקי אהדה לציונות ולתרבות עברית, ואחרי המהפכה סייע לביאליק ולסופרים עבריים אחרים לעזוב את רוסיה הסובייטית. הוא גם הגן על „הבימה" מן הרדיפות של הייבסקציה. ב־1934 הכריז גורקי באופן פומבי על ביאליק כעל סופר גאון והיה במגע עם הישוב עד 1934, כאשר כל מגעיו נפסקו על־ידי המשטרה החשאית. שנתיים לאחר מכן הוא נפטר.

פוטיומקין שיתף פעולה עם גורקי נגד האנטישמיות כבר ב־1902. הם היו במגע גם בתחילת שנות ה־30 כאשר גורקי גר באיטליה ופוטיומקין היה שגריר בריה"מ בארץ זו. הם היו בדעה אחת בשאלת הישוב היהודי. אבל רעיון התמיכה בישוב היה קרוב גם למנהיגים סובייטיים אחרים כגון שר־החוץ של בריה"מ בשנות ה־20, גיאורגי צ'יצ'רין, שר־החינוך אנטולי לונצ'ארסקי וחבר הפוליטביורו לב קמניב. למרות שלא השפיעו על מדיניות בריה"מ בזמנם, היה זה זרם תת־קרקעי אשר ניצח אחרי מלחמת העולם השניה.

תיקון ההיסטוריה

מהנאמר לעיל אפשר לראות שהרעיון של שיפור היחסים עם ישראל מעולם לא ירד מן הפרק בממסד הפוליטי הסובייטי, אף לא בזמן של מערכה אנטי־ציונית פרועה. תומכי שיפור היחסים עם ישראל בזמנים כאלה הסתפקו לפעמים בהכרזה שבריה"מ מכירה תמיד בזכות קיומה של מדינת ישראל, כפי שעשה, למשל, גרומיקו מול שלילה גלויה של אותה זכות בספרות האנטי־ציונית.

יש לעשות רביזיה בכל ההיסטוריה של היחסים בין בריה"מ לישראל, ולא רק בתקופה שמתחילה ב־1947. ההיסטוריה של אותם היחסים מתחילה בשנות ה־30 ואולי אף קודם. הטענה שתמיכתה של בריה"מ בישוב במדינת ישראל היתה רק מדיניות לטווח קצר וכלי היסטוריה קודמת, אינה מאפשרת להבין מדיניות בריה"מ כלפי ישראל לא בעבר ולא עכשיו.

מסורת פתוחה לשינויים

(המשך מעמוד 7)

לשם מימון פעילות חינוכית זו הוקמה „קרן תלי"". הקרן פועלת בחסות מועצת המנהלים של בית־המדרש ללימודי היהדות של התנועה ליהדות מסורתית, ומגייסת משאבים מקרנות בישראל ובחו"ל. בין התומכים בקרן נמנים הסוכנות היהודית, הג'וינט והקרן למען היהדות המסורתית בארה"ב.

שירות בצבא — תנאי לקבלה

ב־1984 נוסד בירושלים בית־המדרש ללימודי יהדות, הפועל ב„מכון שוקן" בשכונת טלביה. בראש המוסד עומד הרב פרופסור ישראל לוין, חוקר במכון הארכיאולוגי בירושלים. הקמפוס הירושלמי משמש מרכז לתלמידי בית־המדרש לרבנים באמריקה — סטודנטים הממלאים את החובה של שנת לימודים בישראל וכן סטודנטים לתואר שני ושלישי במדעי היהדות, מישראל ומארה"ב. מדי שנה לומדים במוסד כמאה סטודנטים.

בית־המדרש, המתייחד בכך שהינו המוסד היחידי מסוגו בישראל המעמיד שירות בצבא כתנאי לקבלת תלמידים, משלב לימודי מקורות עם ישראל עם מתודולוגיה ביקורתית מחקרית, וחיוב שמירה על המסורת ופתיחות לשינויים ביהדות, לאור הרגישות הרוחניות של העידן המודרני.

בבית־המדרש שתי מגמות: המגמה לרבנות, המעניקה סמיכה לרבנות המוכרת על־ידי התנועה ליהדות מסורתית בישראל ועל־ידי התנועה הקונסרבטיבית בחו"ל. מגמה לחינוך, המעניקה תעודה פנימית של מחנך בכיר, המוכרת על־ידי התנועה ליהדות מסורתית בארץ, למורים המיועדים לבתי־הספר, שבהם פועלת תוכנית תל"י. לפני כחודש וחצי הוסמכו לרבנות על־ידי המוסד ארבעת בוגריו הישראלים הראשונים.

התנועה ליהדות מסורתית מקדישה גם משאבים לחינוך הלא פורמאלי של הדור הצעיר. לפני שנים אחדות הוקמה תנועת „הנוער המסורתי — נוע"ם", בארה"ב.

בשנתיים האחרונות הכפילה התנועה את כוחה, וכיום היא מונה למעלה מ־600 חניכים בגילאי 10־18, וכן מבוגרים מגיל 18 ומעלה, החברים בגרעיני הנח"ל של התנועה. עד עתה יצאו מנוע"ם שישה גרעינים, שהקימו את קיבוץ התנועה חנתון, שבעמק בית־נטופה.

חנתון הוא קיבוץ דתי, המאורגן במסגרת התק"ם. צורת החיים במקום מבוססת על ההלכה, כפי שהיא מפורשת על־ידי הזרם הקונסרבטיבי.

בקיבוץ חנתון פועל מרכז חינוכי, שאליו מגיעים מדי שנה 5.000 איש מתנועות הנוער בארץ ובחו"ל, אנשי קהילות התנועה מהארץ ומחו"ל, סטודנטים מן המוסדות האקדמאיים של התנועה, יחידות צה"ל, מורים וארגונים הקשורים לסוכנות היהודית. המבקרים שוהים במשק כשבוע ימים, שומעים הרצאות מטיילים בסביבה, המשופעת אתרים ארכיאולוגים והיסטוריים מתקופת בית שני, ומנסים להכיר מקרוב את אורח־החיים בקיבוץ מסורתי.

ב־1980 הקימה התנועה גם מושב שיתופי בגליל התחתון. המושב „שורשים", הוקם על־ידי גרעין מצפון־אמריקה. שני שלישים מחברי המושב, המונה 22 משפחות, הם עולים מארה"ב, קנדה ואנגליה. שליש מחברי המושב הם ילידי הארץ. מטרתו העיקרית של המושב היא לבנות חיים שיתופיים, המבוססים על המסורת היהודית: קבלות שבת, תפילות משותפות וחגים בצוותא. כל הפעילויות הדתיות משותפות לנשים ולגברים.

הבעיה הניצבת כיום בפני התנועה ליהדות מסורתית היא אי־הצלחתה למצוא מצטרפים חדשים, שאינם נמנים. דווקא עם הרובד המבוסס בחברה הישראלית. הקהילות הקונסרבטיביות בארץ פועלות בעיקר בשכונות רחביה ובית הכרם בירושלים, בשכונת אחוזה בחיפה, ברמת־אביב בתל־אביב, ברעננה, בעומר ובנהריה. התנועה גם לא מצליחה למצוא לעצמה ביטוי הולם במפה הפוליטית. יואל וינברג, סטודנט באוניברסיטה העברית, הפעיל ברצ ואשר שימש בעבר בתפקיד סגן יו"ר הסתדרות הסטודנטים, הוא תופעה יוצאת־דופן בתנועה. למרות שכמחצית הקהילייה הקונסרבטיבית בארץ הם ילידי הארץ, מנהיגות התנועה היא על טהרת ילידי ארה"ב, שאינם מכירים את הדרכים האגרסיביות, שבאמצעותן מנהלים מאבקים פוליטיים בארץ.

בית־המדרש, האמור להיות למרכז הרוחני של התנועה בישראל, יהיה ככל הנראה כור ההיתוך של מנהיגי התנועה בעתיד, אלה ינסו להרחיב את מעגל התומכים בתנועה, גם בקרב אנשים שאינם נמנים עם האליטה בישראל.

משק עולמי

20.4 מיליון עניים בארה"ב

ההכנסה הממוצעת הריאלית למשפחה בארה"ב עולה בהתמדה מאז 1983, ואילו שיעור האמריקנים החיים בעוני יורד — כך עולה מהנתונים האחרונים של לשכת מיפקד האוכלוסין במשרד המסחר האמריקני. ההכנסה המשפחתית, בהתחשב בשיעור האינפלציה, עלתה אשתקד באחוז אחד, העלייה השנתית החמישית ברציפות, והגיעה לרמה השווה לשיא של כל הזמנים ב־1973.

הדו"ח, „ההכנסה כספית ומצב העוני בארה"ב" 1987, מראה גם שאומנם מספרם המוחלט של האמריקנים החיים מתחת לקו העוני, ושיעור העוני עצמו היו נמוכים במקצת ב־1987 מאשר בשנה הקודמת, אך הם נשארו מעל לרמה הנמוכה ביותר בכל הזמנים ב־1973.

סף העוני — 5,800 דולר לשנה

סף העוני הרשמי, המוגדר כסכום הכסף הדרוש לקניית אוכל ומצרכים בסיסיים אחרים בשנה נתונה, היה ב־1987, 5,800 דולר לאדם יחיד ו־11,611 דולר למשפחה בת ארבע נפשות.

בהודעתו ב־31 באוגוסט אמר דובר הבית הלבן, מארלין פיצווטר, כי בדו"ח „יש משום הוכחה נוספת לכך שהאמצעי היעיל ביותר לשיפור חייהם של האמריקנים הוא כלכלה פנימית חזקה". לדבריו, „הדו"ח מעיד על ירידה בעוני ועל עלייה בהכנסות ומשקף כלכלה צומחת וחזקה. ואכן, צמיחת המשק העלתה את רמת החיים של כולם".

ויליאם בוץ, מנהל לשכת מיפקד האוכלוסין אמר בתידרוך לעיתונות ב־31 באוגוסט, כי נתוני ההכנסה והעוני שבדו"ח מבוססים אך ורק על הכנסות בכסף, ואינם כוללים הטבות לא־כספיות הניתנות על־ידי הממשלה הפדראלית, כגון תלושי מזון, ארוחות בבתי הספר, שיכון ציבורי ועזרה רפואית, או הטבות הניתנות על־ידי המעסיק.

לדבריו, אמריקנים לבנים, החיים במשפחות שבראשן עומדים זוגות נשואים, הפיקו את מירב התועלת מעליית ההכנסות. הוא הדגיש, כי בקרב האמריקנים השחורים עלה שיעור העוני ב־1987, זו הפעם הראשונה זה ארבע שנים. בוץ ציין, כי הדו"ח מבוסס על סקר של 62,000 משקי־בית בלבד, רובם לבנים, ש־83 אחוז מהם של זוגות נשואים, ולפיכך שולי הטעות שלו לגבי נתונים הנוגעים לקבוצות בעלות הכנסה נמוכה, יחידים, שחורים, היספאנים ומשקי־בית בראשותן של נשים, גבוהים יותר מאשר בדו"ח שהיה מבוסס על מידגם רחב יותר.

מהדו"ח עולה, כי בסוף 1987 סווגו 32.5 מיליון אמריקנים — 13.5 אחוז מהאוכלוסיה — כחיים מתחת לקו העוני, לעומת 32.4 מיליון, 13.6 אחוזים מתוך אוכלוסיה קצת יותר קטנה שחיו בעוני ב־1986; 35.3 מיליון, 15.2 אחוז ב־1983; 24.5 מיליון, 11.4 אחוז ב־1987, ו־22.9 מיליון, 11.1 אחוז ב־1973.

עוד עולה מן הדו"ח, כי ההכנסה הריאלית הממוצעת למשפחה, שהיתה 30,850 דולר ב־1987, גדלה בהתחשב עם עלייה של 3.7 אחוזים במחירים לצרכן ועלתה ב־11.8 אחוז מאז 1982, כאשר הסתיימה הנסיגה הכלכלית האחרונה.

עלייה בהכנסה הריאלית לנפש

ההכנסה הריאלית לנפש ב־1987, שהגיעה לשיא של 12,290 דולר אחרי התאמה לאינפלציה, עלתה ב־1.6 אחוזים לעומת השנה הקודמת וב־16.2 אחוז מאז 1982.

הכנסתם הממוצעת של פועלים במשרה מלאה במשך כל השנה הגיעה ב־87 ל־26,010 דולר לגברים, ול־16,910 דולר לנשים, ואין בכך שינוי בעל משמעות סטטיסטית של ממש לעומת השנה הקודמת. אולם הן ב־1986 והן ב־1987 היו הסכומים שדווחו לגבי נשים גבוהים יותר מאשר כל שנה קודם לכן. ההכנסות הריאליות של נשים עובדות במשרה מלאה למשך כל השנה עלו מאז 1982 ב־10.4 אחוזים ואילו הכנסות הגברים עלו ב־4.8 אחוזים בלבד באותו פרק זמן.

מחצית העניים בארה"ב היו ב־1987 ילדים מתחת לגיל 18 (40 אחוז), או קשישים מעל לגיל 65 (10.7 אחוזים). שיעור העוני בקרב הילדים — 20.6 אחוז ב־87 — הינו גבוה יותר מאז 1979 מאשר בקבוצות גיל אחרות, בעיקר במשקי־בית בראשותן של נשים ורמת ההכנסה בה משפחה נחשבת כחיה בעוני גדלה ככל שגדל מספר הילדים. אולם שיעור העוני בקרב הקשישים — 12.2 אחוז ב־87 — יורד בהתמדה מאז שנות ה־60. בין 1986 ו־1987 לא חל שינוי בעל משמעות סטטיסטית בשתי הקבוצות הללו.

כ־42 אחוז מן המשתייכים למשקי־בית של משפחות עניות עבדו ב־87 ו־15 אחוזים מהם עבדו כל השנה במשרה מלאה.

דו"ח אחר שפורסם על־ידי לשכת מיפקד האוכלוסין ב־11 באוגוסט נותן מה שכונו הערכות „נסיוניות" על מספר האמריקנים שחיו בעוני בין השנים 1979 ו־1987, כשערכן של הטבות ממשלתיות נבחרות כלול במגמה. ההערכות הללו הן, כמובן, נמוכות יותר מבנתוני העוני הרשמיים, המבוססים רק על ההכנסה הכספית. הסביר בוץ, כי שהערך הדולרי של הטבות לא־כספיות מעלה את רמת ההכנסה השנתית ודוחף יותר אנשים מעל לקו העוני הרשמי. הדו"ח מייצג שיטות להערכת ערכן של הטבות לא־כספיות נבחרות. האחת מבוססת על שווי השוק של ההטבות הללו, והשנייה על ערכן לגבי המקבלים.

לפי שיטת ערך השוק, כאשר כוללים בחישוב הטבות רפואיות, שיעור העוני ב־1987 מגיע ל־8.5 אחוזים בלבד ומספר העניים הוא 20.4 מיליונים.

סם [illegible]

פילפל

קונצנזוס שגוי

שלמה פרנקל

שר האוצר משה נסים יצא למסע בצפון־אמריקה עד החגים. בהיעדרו, נאם נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו, לפני חברים ממפלגת העבודה. הנגיד אמר, כי אינו צופה בעיות בפדיון המניות הבנקאיות באוקטובר. הוא אמר, כי הבעיות באחד המפעלים הבטחוניים במשק נובעות משכר העבודה הגבוה של העובדים. המרד הנמוך של [illegible], סיכם הנגיד, מורה כי לציבור יש אמון בתכנית הכלכלית.

הבורסה, כמובן, רדומה כמעט לגמרי. בנק המזרחי מפרסם כברבגלוי כי הוא [illegible] את תכניות החיסכון שלו על הנחה כי יהיה פיחות של 7% בשער השקל. במשק יש [illegible] של שביתות, עיצומים והפגנות, שבחלקן יש גילויים חמורים של אלימות, עד כדי ניסיון לשרוף את הוועד הפועל של ההסתדרות. הבנקים, מצידם, מציעים לציבור הלוואות נוחות וזולות, כאשר האשראי החופשי מגיע כבר ל־10 מיליארדי שקלים.

כל זה קרה לפני שנה, בשבוע־שבועיים שלפני ראש השנה תשמ"ח. והשנה?

שר האוצר נסים נשאר הפעם בארץ, אולי בגלל הבחירות. הבורסה דורכת במקום עם מחזורים נמוכים והתעוררויות זמניות. יחסי העבודה הידרדרו עוד השנה. הם הקיפו ענפים גדולים וחלקים רבים יותר של המשק, ורמת האלימות לא פחתה. עדיין מתוכנן בפדיון מניות בנקאיות באוקטובר, אבל הפעם בהיקף גדול יותר מאשתקד. עדיין מתוכנן בפיחות קרוב. הבנקים מפחיתים את הריבית: האשראי החופשי לציבור כבר מתקרב ל־15 מיליארד ש"ח. המדדים ממשיכים להיות נמוכים מאוד, יחסית לתקופת [illegible] אך גבוהים מאוד יחסית למדינות המערב.

ואין לשכוח את החידוש העיקרי של תשמ"ח — האינתיפאדה. לקראת ראש השנה תשמ"ח איש לא חזה אותה. חשבו דווקא שתהיה שנת־שיא בתיירות ושיפור גדול ביצוא. כלומר, לעומת תשמ"ז, בתשמ"ח היתה צעידה נמשכת בדיוק באותו נתיב, אבל כלפי מטה, אל המדרון.

במערכת הבחירות המנסה להתעורר בימים אלה, יש קונצנזוס בין הליכוד והמערך שהתכנית הכלכלית שהחלה ביולי 85 היא סיפור הצלחה גדול, וכל אחד מהצדדים רוצה שהפטנט ירשם על שמו. ובכן, לפי תחזיותיהם, תקוותיהם וציפיותיהם של בעלי התכנית הכלכלית, כפי שהוצגו לפני שלוש שנים, המצב היום היה צריך להיות כך: אינפלציה של 4־5 אחוזים בשנה, ותהליך של צמיחה גדולה במשק. במקום זה אנחנו עומדים באותה מדרגת אינפלציה שבה היינו אשתקד, ובתהליך ברור של האטה ומיתון. אנה פנתה ההצלחה?

מי צריך את הבעלות?

אני מבין שכסף יצא כמעט לגמרי מהאופנה בסכסוכי העבודה. כך, למשל, הרופאים בכלל לא שובתים בגלל כסף, אלא בגלל שהם רוצים סידור סביר לקיצור התורים. גם האחיות, לפני כמה שבועות, לא שבתו בגלל כסף, אלא בגלל שרצו יותר תקנים. ועכשיו גם עובדי הבנקים - הם השביתו אתמול את הבנקים בגלל מה שעשו למחזיק התיק שלהם בהסתדרות.

אלא שכל זה, כמובן, במסגרת המשחקים ב„כאילו", שלא ברור את מי הם נועדו לרמות. שהרי מה שרוצים עובדי הבנקים היא תוספת כסף, ובדיוק בגלל זה הם שבתו עכשיו, כשקיבלו עובדי השירותים הציבוריים תוספת — גם עובדי הבנקים רוצים אותה, וקשה שלא לראות את הצדק שבתביעתם.

וכאן אני מגיע לעניין השני שלא ברור לי בכלל, בעניין המניות הבנקאיות. מה פשר הלהיטות המוזרה הזאת של הממשלה להיפטר מהמניות הבנקאיות.

לעומת זאת, מה פשר להיטותם המוזרה של בעליהם הקודמים של הבנקים, לחזור ולרכוש את השליטה בבנקים שלהם? או, במלים אחרות — מדוע אי־אפשר להמשיך בהסדר הקיים, המוצלח כל־כך, לפיו השליטה בבנקים נמצאת בידי בעליהם הקודמים של הבנקים, ואילו הבעלות על הבנקים נמצאת בידי הממשלה.

הרי בדיוק המבנה הזה הוא המאפשר עכשיו לבנקים לגרוף את הרווחים הגדולים ביותר בתולדותיהם. האם חושבים בעלי הבנקים, ה"ה דיניץ (לאומי), קיסר (הפועלים), רקנאטי (דיסקונט), או שאקי (מזרחי) כי אילמלא היו הבנקים חברות ממשלתיות, היו האוצר ובנק ישראל מאשרים להם את הריבית הגבוהה ביותר בעולם המערבי והיו נותנים להם לבצע העלאה של עשרות אחוזים בתעריפי העמלות [illegible] כשהבנקים נאלצים להוריד באחוזים בודדים את שיעורי הריבית — כאילו אין קשר בין השניים?

נכון שעל הבנקים חלות כל מיני הגבלות מטעם האוצר ובנק ישראל. אבל, יד על הלב, את ההגבלות האלה אפשר היה להחיל גם אילו היו הבנקים פרטיים או ציבוריים. חוקי הבנקאות בהחלט מאפשרים זאת. לעומת זאת, ספק אם הממשלה תאפשר לבנקים לעשות רווחים יפים כל־כך כאשר הם כבר לא יהיו בבעלותה. כלומר, מצד המקל — ההגבלות — אותו דבר. ואילו מצד הגזר — הרווחים — יתרון גדול. אז למה לשנות? זה טוב לממשלה, זה טוב לבעלים וזה גם טוב לעובדים. הלווים אמנם סובלים, אבל זה פרט קטן, שיש לו חשיבות מסויימת רק אחת לארבע שנים, לקראת הבחירות.

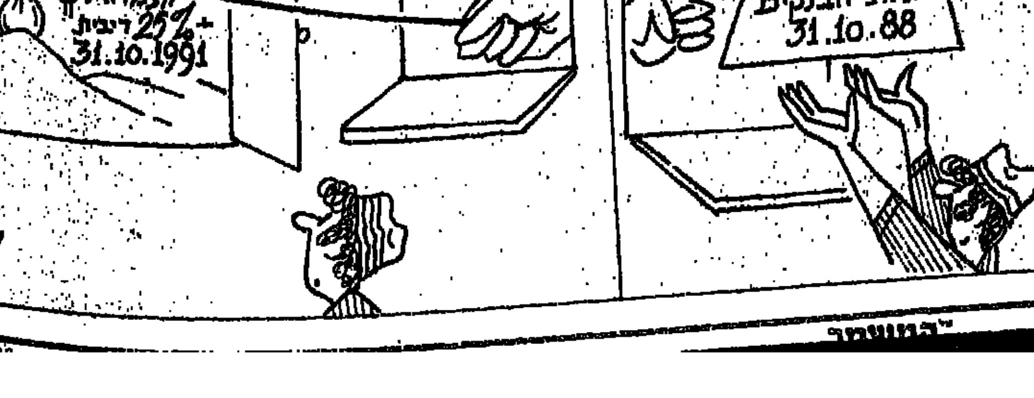

מחקר

הריבית לבדה גרמה להסתבכות המושבים

מצוקת המושבים הנתונים במשבר מוסברת על־ידי גורמים מסויימים לניהול המושבים, והמיגזר החקלאי הקואופרטיבי בכלל, ולאו דווקא ברוח של מקורות קונסטרוקטיביות המכוונת להתמודדות חיוביות. כנגד הדימוי הלא־חיובי של המושבים, המקובל על רבים, מהבהבת המדיניות הכלכלית של ריסון האינפלציה בהצלחה גדולה. אולם המדיניות הכלכלית, שהצליחה בריסון האינפלציה, לא השכילה להתאים את שערי הריבית במשק לקצב הירידה באינפלציה, וכך הועמדו מגזרים יצרניים שונים במשק, ובהם המושבים, מול שערי ריבית ריאליים גבוהים בשיעור חריג, והדברים ידועים — ואחד מהם בתחום של פרופ' דן ירון ואריה הלר, המסכם מימצאים ראשוניים של ניתוח הגורמים להצטברות חובות המושבים בשנים 82/83־85/86. העבודה נעשתה במסגרת מחקר המתנהל במחלקה לכלכלה חקלאית באוניברסיטה העברית, על הסדרי אשראי וערבות הדדית במושבים.

לדברי המחברים, התוצאה היא ברורה במובנים רבים, הן בתחום הכלכלי והן בתחום מעמדם החברתי־ציבורי של מושבים, אשר בחלקים של תדמיתם משתנה מזו של „שונאים מוני הארץ" ל„נשענים על קופת המדינה ומוסדות ציבור". במתחם, אלה שניזוקו את בלכלת המדינה בשנים שקדמו למשבר, הן ראשי האוצר והן ראשי הבנקים, נפגעו כך חלקית; נאלצו לוותר על תפקידיהם, אבל ויקרה, אך קיומם הכלכלי לא נפגע, אם להתבטא בלשון המעטה. לכן, במיוחד בשנים, חשוב מבחינה ציבורית ללבן את הגורמים למשבר חובות של המושבים.

*

במחקר מוצגים עיקרי הניתוח של השפעת הריבית החריגה על הצטברות חובות של משקי החברים בשני המושבים אשר ייקרא להלן מושב „חלוץ". בהמשכו של המחקר תורחב היריעה לחמישה מושבים נוספים שונים.

במושב „חלוץ" 47 יחידות משק פעילות. החוב הכולל של משקים אלה, ביום 1.10.82 — ראשיתה של תקופה בת ארבע שנים אליה נייחס נתוננו (1.10.82־30.9.86) — היה 1,235,135 ש"ח במחירי ספטמבר 86 (כל המחירים להלן הם ברמת מחירים זו), או 26,000 ש"ח בממוצע ליחידת המשק. חוב זה ראוי לבחון בהשוואה לערך משקי גולמי בשנת 82/83 בסך 27,000 ש"ח ליחידת משק, אשר נוסף לכך נהנתה גם מהכנסה מעבודת חוץ אשר הוערכה ב 19,000 ש"ח ליחידה.

בתקופה הנדונה היו לאגודה מספר מקורות אשראי — ארגון קניות, בנקים מסחריים ומקורות שונים. כל סוג אשראי סופק בתנאים ובשיעורי ריבית שונים; בשנתיים האחרונות בתקופה הנבחנת — 84/85 ו־85/86 חושבה הריבית הנומינאלית החודשית למשקים המשפחתיים באופן הבא: בסוף כל חודש חושב שער ריבית משוקלל מההלוואות השונות של האגודה בהתאם למשקלן היחסי בחוב ההלוואות הכולל. שער ריבית זה היווה שער הריבית הנומינלי של החודש הבא. אם הוברר בסוף החודש שהיתה סטייה, והוצאות הריבית של האגודה היו גבוהות או נמוכות מסך תשלומי הריבית של [illegible], תוקן שער הריבית בין החודש הבא בהתאם. שער הריבית לזכאים היה זהה לזה של החייבים. ראוי להדגיש, שהריבית הנהוגה במושב היתה ריבית ממוצעת ואחידה לכל.

לא ניתן לקבל מיד[illegible] מדוייק על דרך חישוב הריבית בשנתיים הראשונות 82/83 ו־83/84, מאחר שהגז[illegible] של אותה תקופה [illegible] בשנתיים אלה [illegible] הריאלית היתה נמוכה יחסית (טבלה 1) [illegible] כך לא היה עניין להשקיע מאמץ בלימוד [illegible].

שיעורי הריבית החו[illegible] היו שונים, מחודש לחודש [illegible] מנתוני הריבית החודשית הנומינאלית [illegible] (בגישת הריבית [illegible]) שיעורי הריבית התלת־חודשיים (להלן ריבית רבעונית) ושיעורי הריבית [illegible]. במקביל נרשמו שיעורי האינפלציה הרבעוניים והשנתיים, וכן חושבה הריבית הריאלית הרבעונית [illegible] בהתייחס לתקופה של ארבע ה[illegible] שיעורי הריבית הריא[illegible] השנתיות מוצגים

כלוח 1. יש לשים לב לריבית השנתית הריאלית הגבוהה של 55% בשנת 1984/85, ושל כ־27% בשנת 1985/6. השינויים במצב החובות של כלל המשקים המשפחתיים במושב רשומים בטבלה 2.

מה גרם לעלייה כה משמעותית בחובות המשקים, ומה היה חלקה של הריבית בעליית החוב?

טבלה 1: הריבית השנתית באחוזים

השנה	82/3	83/4	84/5	85/6
ריבית נומינאלית	151.8	507.3	538.9	51.1
שיעור האינפלציה	127.8	450.0	312.9	19.2
ריבית ריאלית	10.6	10.4	54.5	26.8

טבלה 2: החוב הכולל והחוב ליחידות משק בשנים 82/3 — 85/6

	1.10.82	30.9.83	30.9.84	30.9.85	30.9.86
	באלפי ש"ח				
החוב הכולל	1,240	1,518	2,693	4,106	3,129
ממוצע ליחידת משק	25	30	54	82	64

טבלה 3: השוואה של סה"כ החוב המחושב של המשקים המשפחתיים עם סה"כ החוב הרשום בסוף השנה הרביעית (9/86) ש"ח במחירי 9/86

תקופת הבדיקה	החוב הרשום	החוב המחושב	הסטיה ב־%
30.9.86־1.10.82	3,129,471	3,327,725	0.6

שיטת הבדיקה

במטרה לבחון את השפעת הריבית הריאלית על חוב המשקים לאגודה נבנה מודל סימולציה המחקה את מערכת החשבונות של משקי החברים באגודה. במודל זה משולבות התנועות הכספיות החודשיות של 47 משקים בארבע השנים 82/3, 84/5 83/4 ו־85/6 (1.10.82־30.9.86).

דרך מודרנית לבחינה של השפעת הריבית הריאלית על גידול חובות החברים לאגודה היא לשחזר את כל סעיפי התנועה, ולערכן מדי יום את היתרה בחשבונות. את היתרה היומית יש לחייב או לזכות מדי יום בריבית שהיתה נהוגה באותה עת. גישה כזאת עשויה לתת את התוצאות הקרובות ביותר לרשום באגודה. אולם שיחזור כזה, של כל פרטי ה„תנועה" של המשקים, מחייב עומס עבודה גדול מאוד. החלטנו על כן לאמץ גישה של חישובים מקורבים ולהתייחס לנתונים מצרפיים חודשיים. (ראוי להעיר, כי בניתוחים האחרונים שבוצעו במסגרת העבודה התייחסנו לאגרגאציה של הנתונים לרבעונים. במקרה זה של ניתוח ההשפעה של הריבית על החוב הכולל עברנו כאמור לאגרגאציה לפי חודשים).

כל הנתונים להלן הם בערכים קבועים של 9/86, וזאת לאחר שנלקחו עפ"י ערכם הרשום בחשבונות האגודה ועודכנו לרמת מחירים של 9/86. יתרת הפתיחה של 10/82 (החודש הראשון) הוכנסה למחשב (בערכה במחירי 9/86) ושאר היתרות חושבו במסגרת מודל הסימולציה, יתרת חוב פתיחה של כל חודש חוייבה בריבית הריאלית החודשית והתנועה החודשית חוייבה במחצית שער הריבית. המודל הורץ על פני ארבע שנות הבדיקה בריביות חודשיות שהיו בפועל בארבע השנים הנדונות, ולחלופין אחידות בשערים שונים.

לפני בדיקת רגישות החוב לשערי ריבית שונים נבחנת מידת דיוקו של המודל ויכולתו לחקות את הגידול בחוב של המשקים המשפחתיים. לשם כך הורץ המודל על פני ארבע השנים בריביות שהיו בפועל, ונבדקה הסטייה בין יתרת החוב המחושבת לזו הרשומה באגודה ב־9/86. התוצאות מוצגות בטבלה 3.

מסתבר, כי הסטייה בין סה"כ החוב הכולל המחושב לבין החוב הכולל הרשום היא בשיעור של כ־6%. הסטייה מתייחסת לסה"כ החוב של משקי החברים. כמצופה, הסטיות בהתייחס למשקים בודדים היו גדולות הרבה יותר, אולם חלקן של הסטיות היה כלפי מעלה וחלקן כלפי מטה ובסה"כ ישנו קיזוז המביא לסטייה כוללת קטנה, כמוצג בטבלה 3 דלעיל. הפילוג של הערך המוחלט של הסטייה. בין החוב המחושב לבין החוב הרשום מוצג בנספח. לסטיות בין היתרות המחושבות ליתרות הרשומות שתי סיבות עיקריות:

א. שיטת חישוב הריבית במודל

במציאות, חישוב הריבית (זכות או חובה) נערך מדי יום, בהתייחס ליתרה היומית ושער ריבית שהיה מקובל בחודש הנדון. במודל, סכומי הריבית חושבו תוך התייחסות לנתונים מצרפיים. סכום הריבית בו מזוכה או מחוייב משק החבר מורכב משני חלקים:

* ריבית חודשית על יתרת פתיחה (יתרת פתיחה כפול שער ריבית חודשי).
* ריבית על התנועה החודשית (מחצית סכום התנועה החודשית כפול שער הריבית החודשי).

ב. תיקונים רטרואקטיביים

בדרך כלל, בסוף כל שנה היו תיקונים בתנועות מתקופות קודמות ויתכן שלא כל התיקונים האלה באו לידי ביטוי בנתונים שבידנו. תיקונים כאלה יכולים להיות החזרי תשלומים עודפים על תשומות, הוצאות מינהל נוספות או חיובי ריבית נוספים.

העורך הכלכלי: צבי טימור

דורשים תקן לטיב הנעליים כהגנה מפני היצף

יצרני הנעליים פנו למכון התקנים בדרישה לקבוע תקן לטיב הנעליים — מסר דב בן־אמיתי, ראש ענף הנעליים והבורסקאות בהתאחדות התעשיינים. לדבריו, תקן לנעליים עשוי להוות בלם נגד היצף השוק בנעליים זולות מהמזרח הרחוק, ולעצור יבוא נעלים זולות ונחותות מאיטליה, שמשווקיהן מנצלים את המוניטין האיטלקי ואת תמימות הקונה המקומי, המתפתה לתוויות בשפה האיטלקית.

במציאות של יבוא זול והתחרות פועלות אלף פירמות לייצור נעליים, המעסיקות 6000 עובדים.

בן־אמיתי מציין, כי עם הפחתת המכסים, בינואר 1987, חל מפנה קיצוני בצריכת נעליים מיובאות מהשוק המשותף. היקף היבוא ב־1986 היה 7.8 מיליון דולר, וב־1987 16 מיליון דולר, הגידול של 105 אחוז. העלייה הגדולה בצריכת נעליים מיבוא לא נעצרה אשתקד וגם ב־1988 מסתמן גידול נוסף ביבוא נעליים מהשוק המשותף. על כך יש להוסיף יבוא אישי, אומר בן־אמיתי. הכוונה ל־600 אלף הישראלים הקונים נעליים בעת שהייתם בחו"ל ומקטינים את היקף הקניות בשוק המקומי.

מסיכומי הרבע הראשון ב־88 עולה כי היבוא הסתכם ב־9.5 מיליון דולר, ולדברי ראש הענף פגיעתו של הגידול ביבוא גדולה במיוחד נוכח הקטנת הביקושים בשוק המקומי.

בן־אמיתי מציין, עם זאת, כי מצב דומה שורר בכל מדינות אירופה המערבית, למעט איטליה. לדבריו, באירופה מתחסלת והולכת תעשיית הנעלים. לדעתו הענף בישראל ימשיך להתקיים אם יישמר תקן לנעליים. נעליים הן מוצר המושפע מאופנה. בחמש השנים האחרונות חיסלו נעלי הספורט (סניקרס) את השוק העולמי והמקומי.

האינתיפאדה כמעט לא פגעה בתעשיית הנעלים, משום שתושבי השטחים מעדיפים נעלים מייצור מקומי. הנעלים מהגדה הן זולות ובאיכות נמוכה, טוען בן־אמיתי. בשנים 1967־1970 היה שוק גדול לנעלים מהשטחים. יצרנים המחזיקים מפעלים קטנים בשטחים נפגעו מהאינתיפאדה.

לדבריו יש מחסור בעובדים בענף הנעליים. הוא מצר על הדימוי הירוד של מקצוע הסנדלרות. בעיה אחרת, המשותפת לכל ענפי הייצור, היא המימון היקר.

חיים מרגלית

נחיתה קשה

דובר יאט"א מסר, כי הארגון זיהה 35 שדות תעופה אירופיים בהם צפיפות תנועת המטוסים הגיעה לגבולה. המצב חמור במיוחד במינכן, פרנקפורט, דיסלדורף, לונדון־גטוויק, לונדון־היתרו ומילאנו.

בנייית נמל תעופה חדש (כולל הזמן הדרוש לשם קבלת רשיון הבנייה, אישור הפרלמנט והשגת המימון) אורכת 12־10 שנים בממוצע לפי מחקר שעשה הארגון.

יאט"א, בה חברות עתה 172 חברות תעופה, מצפה לגידול של 12% בתנועה האווירית בשנות ה־90.

יוסף אלפרן, ז'נבה

צווארון כחול מחוסר ברירה

נשים, עובדים בעיירות פיתוח, ובמידה מסויימת גם ערבים, נמצאו משולבים יותר בתעסוקות ובמקומות עבודה שהתגמולים בהם נמוכים יחסית — זוהי אחת המסקנות במחקר בשם מאפייני עובדי צווארון כחול בענפים נבחרים. המחקר, פרי יוזמת המכון למחקר כלכלי־חברתי בוועד הפועל נעשה על־ידי אניטה גריפל המנוחה ויהושע הנדלס, במטרה לבחון את אוכלוסיית עובדי הצווארון הכחול המועסקים בענפים שהשכר בהם נמוך מהשכר הממוצע במשק.

עבודת השדה נערכה בחודש ינואר 1986 והקיפה 12 מקומות עבודה בשלושה ענפים — טקסטיל, מזון ומלונאות. בכל ענף נבדקו ארבעה מקומות עבודה. שישה מהמפעלים ומבתי המלון נמצאים במרכז הארץ, שני מפעלים בכל ענף, ושישה בעיירות פיתוח בצפון הארץ. בסך־הכל רואיינו 600 איש. המחקר התרכז בארבעה נושאים: גובה השכר ומרכיביו, שביעות הרצון מהמרכיבים השונים של העבודה, הנטייה לעזוב את מקום העבודה ושביעות רצון כללית מהחיים.

השכר הממוצע באוכלוסייה שנבדקה הגיע ל־55 אחוז בלבד מהשכר הממוצע במשק. כ־5 אחוזים מהנשאלים הזכאים לכך לא קיבלו את דמי הכנסת המינימום — נקודה המעוררת תמיהה, משום שהמפעלים מאורגנים וגדולים יחסית. מרבית האוכלוסייה שנבדקה עבדה במשמרות, שעות נוספות או בשיטות של נורמות ופרמיות מרודות. אצל 45 אחוז מהנשאלים היווה התשלום בעד שעות נוספות יותר מ־15 אחוז מסה"כ הכנסתם מהעבודה.

הבדלי מין ואיזור

„למרות שמדובר באוכלוסייה בעלת הומוגניות ניכרת בטיב העיסוקים שלה בעבודה וברמתם, אנו מוצאים הבדלים ניכרים ברמת השכר", קובעים בעלי המחקר. לדבריהם, חלק ניכר מהבדלים אלה נובע מהשתייכות מינית ואזורית. שכרם של הנשים ושל המתגוררים בעיירות פיתוח נמוך משכרם של גברים ושל המתגוררים במרכז. כן נמצאו קשרים בין מקצועות „נשיים" ו„גבריים" לבין גובה השכר. גברים שעבדו בעיסוקים שרוב העובדים בהם היו נשים, שכרם היה נמוך משכרם של גברים שעבדו במקצועות שרוב העובדים בהם גברים. נשים שעבדו בעיסוקים „גבריים", השתכרו יותר מנשים שעבדו בעיסוקים „נשיים".

הממשלה, ההסתדרות והנהלות המפעלים נתפסו על־ידי העובדים כגורמים העיקריים האחראים לכך ששכרם נמוך, בעיקר בתעשייה ובמלונאות — וזה בעוד חלקה של הממשלה באחריות זאת הוא הגדול ביותר, מציינים החוקרים.

שביעות רצון נמוכה מהעבודה

בסעיף שביעות הרצון מהעבודה נמצא, שרובם המכריע של העובדים סבורים שקיים מצב של חוסר הגינות בשכרם, ביחס להשקעותיהם בעבודה וביחס לשכרם של עובדים אחרים, העושים עבודה דומה במקומות עבודה אחרים. רוב העובדים חשים כי אין הם מקופחים בהשוואה לעובדים העושים עבודה דומה באותו מקום עבודה. רמת שביעות הרצון מהעבודה עצמה היתה נמוכה, גם בהשוואה לאוכלוסיות אחרות. כן נמצאו הבדלים ברמת שביעות הרצון מהמרכיבים השונים של העבודה, בין קבוצות דמוגרפיות שונות — עובדים במרכז הארץ, עובדים מבוגרים יחסית, יהודים ועובדים שהשכלתם תיכונית, נטו לגלות שביעות רצון גבוהה יחסית. שביעות רצונם של העובדים בעיירות הפיתוח, הצעירים הערבים ובעלי ההשכלה התיכונית החלקית — נמוכה יותר במרבית המרכיבים שנבדקו.

השלמה עם הקיפוח

החוקרים מסיקים בין היתר, שהדיפרנציאציה בשכר בין קבוצות שייכות שונות הוצדקה בעזרת נורמות תרבותיות המקובלות, לפחות בחלקן, על־ידי האוכלוסייה ואפילו על־ידי הקבוצות המנוצלות לרעה. כך, לדוגמה, נשים לא חשו עצמן מקופחות בשכר, למרות ששכרן נמוך יחסית לשכרם של הגברים.

אחת המסקנות המרכזיות היא, כי יש צורך בהתאמה טובה יותר, לפחות על־פי ציפיות עובדי הצווארון הכחול, בין מערכות השכר לבין המערכות הסוציאליות המשלימות. „המימצאים בדבר הקשרים שבין עולם העבודה לבין שביעות הרצון הכללית מחזקים את עמדתם של אלה הטוענים כי לתפקיד התעסוקתי חשיבות רבה גם בקרב עובדי צווארון כחול. החשיבות באה לידי ביטוי בתחום השכר, בתחום העבודה עצמה ובתחום החברתי".

עוד עולה מהמחקר, כי מועסקים לא מעטים בקרב אוכלוסיית הצווארון הכחול עובדים מתוך חוסר ברירה, ולא מתוך בחירה חופשית, בשל האלטרנטיבות המעטות הפתוחות לפניהם.

אבשלום קווה

מחלוקת בין „אל על" לסוכני הנסיעות

חברת אל על מתכחשת לסוכני הנסיעות — קובע יעקב קרני, יו"ר התאחדות סוכני הנסיעות. לדבריו, המוביל הלאומי הוא היחיד שמכשיל את הצעת ההתאחדות להעלות את עמלת התיווך מ־9 ל־11 אחוז.

ההתאחדות הגישה תביעה לבית המשפט נגד כל חברות התעופה על הפרת הסכם, לפיו היה על החברות לשלם לכל סוכני הנסיעות הקשורים עימהן פיצוי בשיעור של 2 אחוזים על מחזור המכירות. היקף התביעה — כ־20 מיליון דולר. התביעה תישמע בחודש אוקטובר.

לטענת קרני, אל על מוכרת את כרטיסי הטיסה צמודים לדולר ולא בשקלים. לדבריו, אין מדינה בעולם, למעט ישראל, שבה במקום לעסוק במטבע המקומי עוסקים במטבע חוץ. הוא קובל על כך שהמכירות הדולריות גורמות לסוכנים נזק רב. הדולר הרשמי קפוא, בעוד כל ההוצאות השקליות התייקרו. קרני מרגיש, כי אל על אינה מוכנה לשום פשרה ואינה פתוחה לדיונים על סוכני הנסיעות.

התאחדות סוכני הנסיעות הקימה חברת מיחשוב בשם „ישראליין", האמורה לאפשר לכל נוסע לקבל מידע מעודכן על קווי נסיעות, שכירת רכב והזמנות לבתי־מלון בכל העולם. אל על עושה כל שביכולתה כדי להכשיל את „ישראליין" ולוחצת על משרדי הממשלה הנוגעים בדבר לא לאפשר הקמת חברת מיחשוב של הסוכנים, בטענה שלה הזכות הבלבדית בתחום זה, אמר קרני.

דובר אל על, נחמן קליינמן, אמר בתגובה כי אינו יכול להתייחס לנושא התביעה המשפטית מחמת „סוביודיצה". אשר לטענה בדבר מכירת כרטיסים בדולרים, אמר קליינמן שאין זה עניינם של הסוכנים. הוא מכחיש כי הסוכנים מפסידים מכך והנושא נתון לוויכוח. בעניין „ישראליין" יש לאל על עמדה ברורה. לדבריו, חברות התעופה הלאומיות הן האחראיות למסירת מידע מעודכן ליוצאים לחו"ל. כך זה בגרמניה, צרפת, בלגיה והולנד.

עוד אמר, כי אל על רכשה מחברת „סוויס איר" תוכנה חדישה, „כרמל 2", שתאפשר מידע על כל צרכי היוצאים לחו"ל ותופעל בעוד שנה. לדעתו, גם התוכנה שמשתמשים בה עכשיו „כרמל 1", והתוספות לה, מספקים בהחלט. לדבריו, ישנם סוכני נסיעות שאין להם עניין בחברת „ישראליין" והם פנו לאל על כי הם מסתפקים ב„כרמל 1" ומקדמים בברכה את „כרמל 2".

קרני מרגיש, כי האינתיפאדה פגעה בצורה חמורה ביותר בתיירות הנכנסת, בעקבות הפגיעה הקשה בדימוי של ישראל בעולם. בתיירות היוצאת אין עדיין סיכומים, אך כבר עתה ברור שבתשמ"ח היתה ירידה של כ־10 אחוזים במספר היוצאים לחו"ל. לדבריו, חלה ירידה גדולה ברווחיות של סוכנויות הנסיעות, ומצבם זהה למצב פירמות עסקיות [illegible]שק. הם לחוצים בגלל יוקר האשראי והר[illegible]ת שער הדולר ונוסף על כך יש להם הפ[illegible] בגלל ההוצאות הגדולות לשכר עבוד[illegible] והוצאות אחרות. לעומת הירי[illegible] התיירות הנכנסת והיוצאת, יש עלייה קט[illegible] תיירות פנים, אף כי הישראלים אינם ממלא[illegible] את בתי המלון הריקים בגלל העדר תיירים מחו"ל.

חיים מרגלית

קולנוע

שלושה בדירה אחת

„כוח משיכה" — בקולנוע „פאר" בת"א

יעל ישראל

הדירה המתגנדרת על משברי החיים היא חיי הנישואין. שלושת הגיבורים הם זוג נשוי ובורגני, שהביאו לקן את אהובתו הצעירה של הבעל, בהסכמתה של האשה (!). הסרט הוא משל קטן על חיי המשפחה הבורגניים. הבמאי הוא נפתלי אלטר שכבר הביא לנו את הפרק הראשון, הקומדיה „אירית ועירית", בשרשרת סרטים (בתקווה שיבואו עוד) שהם תמונת מצב אירונית ומרווייקת על התל־אביביים בעידן המסוכן של ראשית הכרס והקמטוטים.

זה לא בדיוק „תמונות מחיי נישואין", כי אם תשלובת מוזרה בין המשלים המרוייקים והמפוטספים של אריק רוהמר, לבין קומדיות בורלסקה איטלקיות. חנן גולדבלט הוא ילי, על סף הגיל המסוכן. אשתו מכינה לו מסיבת הפתעה שהוא היה מעדיף שבכלל ישכחו אותה. אירית אלטר (אשתו של הבמאי) היא אשתו, אוהבת, חמה, מבינה, עובדת במיילדות בשיטה טבעית. יש גם אוטו, וילה ושני מתבגרים סימפטיים שעושים שיעורים בזמן. מה עוד יש לבקש? מה אין באידיליה המשפחתית? אין התרגשות, ובשביל רומנטיקה צריך להביא במיוחד סרטים כחולים. אבל כמה רומנטיקה כבר אפשר לסחוט מגוף שמכירים את כל טעמיו?

ילי דווקא אוהב את אשת נעוריו ובאמת שלא התכוון לפגוע בשלוות חיי המשפחה ולבגוד בה, אבל כשהוא פוגש את נגה (אלונה קמחי מ„חימו מלך ירושלים"), אשת מחשבים רווקה, עצמאית ומיוחדת הוא מרגיש שאין באפשרותו להתנגד לכוח ההתאהבות. אבל לא אשה כאשתו תוותר כל כך מהר על אלוף נעוריה. בציוד מלא היא יוצאת להשיב מלחמה על הפולשת. מגיעה לביתה בציפורניים מחודדות היטב ומוצאת בחורה נעימה, מולטי סימפטיקה.

כבר בסרטים אחרים ראינו כיצד האשה והמאהבת מתיידדות ועושות חזית משותפת נגד פלישת הבעל. גם כאן זה יקרה, אבל באמצע מראה לנו אלטר כמה מגוחכים אנחנו נראים, עם שיעורי הלידה בשיטה טבעית לבעל ולאשה (אותו קטע חמוד בו רולנדה קאו היא היולדת ובעלה, מנחם וילברמן, מנסה לעזור לה בלידה), עם המריבות הבלתי־פוסקות של חיי הנישואין ועם הפזילות הקטנות החוצה.

חנן גולדבלט ואלונה קמחי ב„כוח המשיכה"

מוסיקה

והיד השנייה מקצצת...

מוסיקה דה־קאמרה בחוהמ"ס ביפו

נועם שריף - מנהל מוסיקלי

יוסי שיפמן

מודעות האירועים של עיריית תל־אביב שנעלמו לאחרונה מעיתוני סוף השבוע ומן המקומונים, הן אולי הסימן הציבורי הבולט ביותר לגל הקיצוצים שעובר על עיריית תל־אביב על אגפיה השונים. הקצבות רבות של הנהלת העירייה לגורמי תרבות שונים יקוצצו או יבוטלו לחלוטין. משהתחלתי להתעניין בגורלו של פסטיבל ימי הקירוב, נראה היה כי גם עליו עלה הכורת. משרד הדובר לא רחש זמזומי יחצ"נות מקובלים, שקט בלתי אופייני שורר. אבל התברר שהפסטיבל הזה לא יפגע. ואם כן יפגע, הוא יפגע רק בחלקים מוקמים, השלד העיקרי נשאר בשלמותו.

איסור הכס הקדוש על קונצרטים בכנסיות נמשך ולכן יהיו מוקדי האירועים באולמות החילוניים של יפו: התמאם, תיאטרון הסימטה, מועדון כליף, מוזיאון יפו, וכנסיית עמנואל, שאינה נמצאת בתחום האלות והחרמות של רומא. המנהל המוסיקלי של הפסטיבל ממשיך להיות נועם שריף, והוא בחר בשוברט כמלחין המועדף השנה.

שוברט, שהשאיר אחריו צוואה מופלאה של למעלה משש מאות שירים ולצידם יצירות קאמריות מרגשות, שגם הן בעצם שירים של רומנטיקה מושלמת, יזכה לחשיפה גדולה בפסטיבל הקרוב. מחזורי שירים שלו ולצידם השמינייה, השלישיות, והרביעיות והיצירות לפסנתר שלו ינוגנו ויושרו על־ידי מוסיקאים ישראלים ואורחים.

הקבוצה הבולטת בקונצרטים היא השמינייה הווינאית שחבריה נמנים עם הפילהרמונית המפורסמת, שתגיע ארצה בימים הקרובים. את מחזור השירים [illegible]

[illegible] הכבס רוטש חול.

מלחין אחר שיזכה לחשיפה ביתר יהיה בן תקופתו של שוברט, לודוויג ואן בטהובן. הפסטיבל יציג בחיים [illegible] ומארק לובצקי את כל הסונטות לכינור ולפסנתר (10) שלו. עוזי וארנן ויזל יהיו על מסע מיצירות לצ'לו ולפסנתר של בטהובן עליו הם כבר אמונים. פסטיבל ישראל ומקונצרטים של כל ימות השנה.

הרכבים שיזכו להבלטה יהיו שלישיית „אמאטי" ו„פוגטנה" בנגינת חומר קלאסי מובהק. באך ומלחיני הבארוק יהיו אורחי הקבע של כנסיית עמנואל, וכלי המוכלסי השנה הוא הגיטרה. בכל ערב מערבי הפסטיבל יהיה רסיטל גיטרה אחר לשונה כשהנגנים הם הישראלים אורלי לבו, קוסטין קליס ואברהם ספקטור.

למוסיקה החדשה מוקדש מקום די בולט השנה. ביומיים האחרונים ינגנו מלחינים יצירות לכלים, אלקטרוניים ולמחשבים, במסגרת מרתונית שתפתח בשעה חמש אחה"צ בת־אשת הסימטה בהנחייתו של נועם שריף. קונצרט נוסף של מוסיקה של המאה העשרים [illegible] קבוצת מוסיקה גובה והומרית [illegible] במועדון כליף ביום שלישי בשעה 22.00. התוכנית, למרות חדשנותה, היא [illegible] כבר קלאסית, [illegible] שנברג [illegible] הישראלי דן יוהס [illegible] מסגרת זמן נוקשה תחזיק את הפסטיבל כי הוא ממש מתוכנן בשיטת [illegible] כך שברוב האולמות יש שלושה קונצרטים בערב. רק כך ניתן [illegible] ארבעים וחמישה קונצרטים [illegible] אולמות בארבעה ימים.

השמע [illegible] ישמע קונצרט שאולי [illegible] עליו הוא חשב [illegible] יוצא משם [illegible]

פסטיבל הג'אז אילת

בדרך הנכונה

יוסי ונונו

[illegible]

מופע

שמים נמוכים

אבנר שטראוס בתוכניתו „בירושלים השמים נמוכים יותר"

אבנר שטראוס ולהקת צליל שכן – לא רוצה להיות קול קורא במדבר

יוסי ונונו

אבנר שטראוס חשב בהתחלה לקרוא לתוכנית החדשה שלו „מלון ארץ ישראל", בסוף יצא לו „בירושלים השמים נמוכים יותר", אבל שלא תהיה טעות, זה לא מופע על ירושלים. בסיבוב ההופעות הקודם שלו הופיע שטראוס עם נגינות במקומות אינטימיים, שר את „אמסטרדם" וניגן צלילים מהמזרח הרחוק, הכיוון הנוכחי — רוק עם להקה וכל המשתמע מכך.

שטראוס: „זה פשוט יצא לי, לא תכננתי את זה. בתקליט הקודם הכיוון היה פולק־פופ. בתקליט היה מקבץ מקרי של שירים שאספתי במהלך השנים. בתוכנית הזאת אני הולך לעשות משהו יותר מגובש, גם כזמר אני אבוא יותר לידי ביטוי. אני שר אוקטבה למעלה מבעבר, הרבה אנרגיה, קצת צרוד, לא דומה לצורה ששרתי קודם".

המופע יתחיל לרוץ בחודשים הקרובים, לפני התקליט, בתכנון של שטראוס לשחרר די. ג'יי, מעשה אמיץ מבחינתו, בדרך־כלל מתחילים מהתקליט. תלווה אותו „צליל שכן" להקה שבדרך־כלל מזוהה עם ג'אז, אבל יודעת גם לעשות רוק.

— מה מבחינת החומר. הוא ממשיך את התקליט הקודם?

שטראוס: „לא, המלל — שירים יותר עכשוויים, גם פוליטי, אבל לא רק. החומר יותר מסחרי, פונה לקהל צעיר, האמירות שיש לי בשירים חשוב לי שהם יגיעו, חשוב לי להגיד אותן, אני לא רוצה להיות קול קורא במדבר, אני רוצה להגיע לקהל הרחב".

כדוגמה מקריא לי שטראוס את מילות השיר „גורל חם ושלום" — סיפורו של גורל שפוחד מהשלום כי הוא פוחד להישאר מובטל.

— מי מממן את המופע? איפה אתם מתכוונים להופיע?

שטראוס: „אני מממן את כל הפעילות שלי. עד עכשיו גם הרווחתי. המופע מיועד לאולמות בינוניים שאפשר להופיע איתם עם הרכב רוק לכל דבר".

רוב החומר מקורי, בנוסף ישיר שטראוס את „היא חזרה בתשובה" של יענקלה רוטבליט עם לחן חדש. „צליל שכן" ינגנו קטעים שלהם. לדוגמה: קטע של קולטריין שימשך אל תוך קטע גיטרה סולו של שטראוס שנקרא: „עקבות במדבר". רק בהדרן יש סיכוי שהוא ישיר שירים מתקליטו הקודם „באר שבע" ו„אמסטרדם".

מי שאהב את שטראוס עם הג'ינס והפעמונים ההודיים יצטרך להתרגל אליו כזמר רוק, מבחינתו של שטראוס לא מדובר על שינוי תדמית, רק עשייה אחרת מתוך מגוון הסגנונות שמעניינים אותו.

הפרשה היא תוצאה של דלקת

הפרשות וגיניליות הן תופעה שכיחה אצל נשים בכל הגילים — אומר ד"ר יגאל מירון, מומחה במיילדות וגינקולוגיה. הסיבות העיקריות לתופעה הן דלקות הנגרמות על־ידי חיידקים, נגיפים, פיטריות וטפילים. הטפילים תוקפים את ריריות הנרתיק, צוואר הרחם, או אברי־רבייה אחרים, כגון: רירית הרחם, החצוצרות ועוד. בין הגורמים לדלקת שכיחים חיידק הטריכומונס ופיטריות. הן הגורמות להפרשות אצל ילדות, נערות ונשים בגיל הפוריות והבלות כאחד.

נוסף על גורמי הדלקות שמנינו, יש הדלקה נגרמת על־ידי חסימת צינוריות הפרשה הטבעית, חדירת גוף זר לתוך הרחם, השארותו של טמפון ועוד. לפעמים באים הסיבוכים בגלל תגובה אלרגית. כמו כן יש שמופיעות הפרשות אחרי הלידה, אחרי ניתוח, בגלל גירויים כימיים ועוד.

העובדה היא, שבעשרה אחוזים מאוכלוסיית הנשים סובלות מדלקות הנרתיק מסוגים שונים. באשר לטריכומונס (טפיל חד־תאי) אומר ד"ר מירון, כי ברבע מן הלוקות בנגע אינן חשות בו. גם שלושים אחוז מן הלוקות בזיהום פיטרייתי של אברי־המין, אינן מרגישות בו. יש לציין, כי דלקת פיטרייתית נפוצה יותר אצל נשים, הנוטלות אנטיביוטיקה זמן ממושך. הזיהום החד־תאי בשם טריכומוניליות נפוץ בקרב נשים הרות ואלו הנוטלות גלולות. התנאים הטבעיים בנרתיק, כמו [illegible] ועוד נוחים להתפתחות זיהומים. הדלקת גורמת לגירוי, צריבה, כאבים וריח [illegible] את החולה.

רופאי־נשים מנוסים יודעים בדרך־כלל מהו מקור הצרה, אך בזה אין די, ויש לבצע בדיקת־מעבדה של ההפרשה. לשם אבחון נכון, הרופא זקוק למידע באשר לתדירות יחסי המין, רגישות לאלרגיה, לביגוד תחתון וכו'.

הטיפול הוא תרופתי, וכן יש צורך בשטיפה, המסלקת חלק מן ההפרשות ומקילה על החולה. רצוי, שהטיפול יכלול גם את בן־זוגה של החולה, שאם לא כן הדבר יהיה דומה ל„פינג פונג". הגבר „שומר" על החד־תאיים בדרכי השתן ואת הפיטריות בקיפולי האשכים. במקרה של „מין קבוצתי", מעבירים את הטפילים או הפיטריות מאחד לשני. במקרה כזה, אין מנוס מטיפול קבוצתי.

הטיפול התרופתי כרוך בבליעת תרופות. יש גם לשמור על הניקיון, לסלק את ההפרשות ולשמור על היגיינה כללית. במקרים מסוימים ממליצים הרופאים על שטיפה פנימית. זהו טיפול, המעניק לאישה הרגשה טובה, ומרחיק את התופעות הנפשיות הלא־מרנינות. בארה"ב מצאו, כי בעזרת שטיפת הנרתיק ניתן לרפא גירויים. במקרים נדירים, מציין ד"ר מירון, ישנם סיבוכים של התפשטות הדלקת לאגן הקטן לאחר לידה טראומטית, הפסקת הריון ועוד.

להיגיינה אינטימית

הגיעו לארץ תכשירי שטיפה אינטימית (לנשים) של SUMMER'S EVE והם משווקים על־ידי חברת „אלפא" לקוסמטיקה. לא שתכשירים כאלה הם חידוש אצלנו, אבל „איב" נוחה מאוד לשימוש: בקבוק פלסטי רך, חד־פעמי; מוליך גמיש מעוגל בקצה; התמיסה בעלת ניחוח עדין; הכל סטרילי, עטוף בניילון אטום, מאפשר טיפול נוח והיגייני. „איב" מיוצרת על־ידי חברת סי.בי.פליט מארה"ב, שהגדירה אותה כ„מהפיכה בתחום ההיגיינה הנשית". ישנם שני סוגי תמיסות: זו באריזה אדומה, המכילה מלחים בלבד, מיועדת לשטיפה אחרי המחזור החודשי, ותפקידה להוריד את רמת החומציות (PH) הגבוהה לרמה נורמלית. התמיסה באריזה הסגולה מיועדת לשימוש שוטף, אבל לא יותר מפעם בשבוע, לא בזמן הווסת ולא בזמן ההריון. לתמיסה זו רמת חומציות טבעית כזו של הנרתיק, והיא נועדה למנוע התפתחות חיידקים גורמידיה ופטריות. שטיפה זו אינה התרופה הטובה ביותר נגד הפרשה דלקתית — אבל את זאת צריך לקבוע רופא. מחיר אריזה בת שני בקבוקים חד־פעמיים — 9.80 ש"ח, רק בבתי־מרקחת, אך אין צורך במירשם של רופא.

יוסף שמי

לביש, בעיקר לצעירים

אומנם מצאו לקולקצית סתיו־חורף של אופנת קסטרו מורל שמות כמו: מועדון צעירים, מכללת בוסטון, באוויר עם קסטרו ומחלקת העסקים וכל דבר אפשר ללבוש בכל קבוצה. גם אם תטוסו או תלכו למכללה או סתם תרצו ללבוש משהו נחמד, עכשווי, נוח ובעל גימור טוב, ומה שמאוד חשוב לצעירות שבשבילן עיצבו את רוב הדגמים דליה קפווה וצפרא פרלמוטר. המחירים סבירים.

מחיר המכנסיים, אפשר למצוא רחבים עם פנסים במותניים וגימור צמוד ליד הקרסול, הדגם טורנו, לוחם השוורים, צמוד מן המותן ועד לקרסול, במחירים הנעים בין 69־120 ש"ח. חצאיות, בדרך כלל מיני, צרות, אך פה ושם גם הדגם הפולקלורי, רחב וארוך יותר במחירים הנעים בין: 54־110 ש"ח. אהבתי מאוד את הז'קטים, יש קצרים של בולרו וארוכים הדומים לבלייזר. המחירים קצת גבוהים יותר: 110־195 ש"ח והחולצות — 69־109 ש"ח.

קסטרו משחק בצבעים: דגמים חלקים כשבשולי החצאית או השרוול מופיעים קישוטים בצבעים הנוגדים לבגד. מאוד יפה. בקבוצת היהלום השחור, בגדי ערב. הבדים רכים, שילובי פסים, נקודות, הרכה שחור, שחור־לבן, גברדין מקומט (מתקבל חגיגי מאוד סגול חום־שחור. לא צעקני, לא יומרני. פשוט לגמרי: לביש.

חיה יוסף

משפחה כיחידה דמוקרטית

מאז נעלמה הגישה הפטריארכאלית מהחברה המערבית, אנו חיים בהרגשה שהמשפחה היא יחידה דמוקרטית. הפסיכולוגית עדה־בן־הדור, חולקת על דיעה זו. אכן—היא מסכימה ששליטת ההורים על ילדיהם אבדה והשיטה הנפוצה, לתת לילדים חופש ללא גבול, הפכה אותם לעריצים ואת הוריהם לעבדים. הילדים נהנים מחירות מלאה, ואילו על הוריהם נופלת, מלוא האחריות. זאת אינה דמוקרטיה!

התוצאות ההרסניות של חופש מופרז שלקחו לעצמם הילדים, פוגעות בחלקן בהורים — מסבירה בן־הדור, בהרצאותיה בחוגי הורים של ויצ"ו — ההורים מחפים על מעשי הילדים, נושאים בעונש במקומם, סופגים את עלבונותיהם ועונים על דרישותיהם האינסופיות ועל־ידי כך, אובדת כל השפעה עליהם. והילדים, מה שמעסיק אותם הוא, כיצד להשיג את מבוקשם ולא מה הם העקרונות וההגבלות הדרושים, כדי לאפשר חיים בחברה.

אם מעמד ההורים, בינם לבין עצמם, יציב, גדלים הילדים בבית עם אווירה בריאה. האם־האשה מכבדת את האב־האיש, האיש־האב מכבד את אשתו־האם וביחד הם כופים את חוקי הבית על הילדים. הכול צריך להיעשות בשיתוף פעולה של כולם. כמו למשל, על־ידי ישיבה בצוותא ליד השולחן בזמן ארוחה. לפחות ארוחה אחת משותפת, חייבת להיות ביום, כדי לתת הרגשה של שייכות לילדים. מפני שאם יש (ויש) בעיות כלשהן, אפשר יהיה ללבנן ברוח טובה ליד השולחן.

הילדים, אשר מרגישים שלהוריהם אכפת, מתייעצים עמהם, מספרים מה מציק להם, דבר שהוא הכרחי לבריאות נפש הילד. זאת, לעומת מצב הנפוץ בימינו — קרירות ביחסי הילד אל הוריו.

אחד הדברים החשובים ביותר הוא קיומה של סמכות שהילד חייב להרכין ראש בפניה, — מרגישה בן־הדור — עובדה זו נותנת לו תחושה שישנם דברים שצריך להתחשב בהם ואפילו להיכנע להם.

על ההורים להכיר את תכונות הילד, מה הם כישוריו, מעלותיו ומגרעותיו. בספר „משלי" מצוין הפסוק „חנוך לנער על־פי דרכו", כלומר, דרכו המיוחדת לו. אסור לחנך על־פי מה שהיינו רוצים שיהיו ילדינו, אלא לפי מה שהם — ילדינו. הורים רבים שוגים, בשעה שהם סבורים שצריך לחנך את הילד לפי סטנדרטים קבועים. ואף לפי דוגמאות שהעתיקו מאחרים. לכן, האופן הטוב ביותר לחנך את הילד הוא, באותם תנאים הטובים לילד.

כלל ראשון בחינוך הוא שעלינו להתרומם מנגיעות אישיות והרגשת פחיתות כבוד; כגון: מה יאמרו על ילדנו (למשל אם הילד חלש בלימודים וצריך להישאר שנה נוספת בכיתה), או הורים שהילד שיגיע להישגים שאינם בהישג ידו רק מפני שהשיגו אחרים... עלינו לדאוג להצלחתו בצורה הטובה ביותר, לפי גילו, תכונותיו ומצבו שהרי אי־אפשר לדרוש מילד חלוש־כשרון אותה מידת הצלחה של ברוך־כשרון, או אי־אפשר לדרוש מילד סוער מידת הריסון וההתאפקות שאנו דורשים מילד שקט ונוח מטבעו. כלומר, אין ללכת נגד טבעו ותכונותיו של הילד. כל תביעה שלא לפי גיל הילד או לא כפי יכולתו, עלולה לפצוע בנפשו לעתיד.

עיקרון נוסף בחינוך הוא, הדוגמה האישית: בהוראות ההורים דוגמה אישית לילדיהם — מבהירה הפסיכולוגית. כלל הדיבורים והמוסר, אינם עושים רושם על הילד כמו הדוגמה החיה שהוא רואה אצל הוריו. הורים תקיפים לא יצליחו לחנך לסבלנות. רגזנים לא יוכלו לחנך למתינות וכך הלאה. ישנם דברים רבים שעוזרים ביצירת קשר בין ילדים להוריהם. כמו למשל, בילויים משותפים, שיחות ולימוד יחד.

רצון היצירה, מקביל לרצון ההתקדמות של האדם. כל הישג ולו הקטן ביותר, יקר לילד, כי הוא מרגיש בזה התקדמות. ילד ניחן באומץ לב בלתי גדלה וכאשר הוא נכשל, הוא מנסה שוב ושוב. אם ההורים חוששים מרי ומונעים בעדו, שמא ייכשל, הם כונים בו אופי הססני. לילדים רבים הסובלים מפחד, נגרם הדבר על־ידי הוריהם, מחמת פחד יתר שמא הילד לא מסוגל לכך.

בדרך־כלל, ניחן הילד באומץ לב רב יותר מאשר המבוגר. למרות כישלונו, הוא מנסה שוב ושוב. יש ילדים שלא מנסים שוב כשהם נכשלים. כישלון זה נגרם מדרישות ההורים להצלחות שאינו מסוגל להן. כשההורים שואלים את הילד, כל הזמן, „למה אתה כל־כך גרוע" נגרמת הרגשת ייאוש. ילד מיואש, ניגש לכל דבר, בהרגשה שבין כה וכה הוא לא יצליח במאומה וזה מגביר את ייאושו. על הורים נבונים לעודדו בתחילה בהישגים קטנים עד שיגבר בו הביטחון להשגת הצלחות גדולות יותר.

אחד הדברים החמורים ביותר הוא, התערבותו שלא במקום של אחד מההורים כאשר ההורה השני מעיר לילד או גוער בו. בשום מקרה אסור להורה האחר להתערב כשהילד נוכח ואפילו זה צודק ודורש התערבות, אפשר להעיר בצד, כשהילד אינו שומע. זה נוטע בו הרגשה שההורים, שניהם, ברעה אחת — מבהירה עדה בן־הדור.

כאמור, ילדים סופגים הרבה מאוד מהאווירה בבית. תחושה של בית מאורגן, כביסה נקייה, אוכל חם ומזווה מלא, תורמים להרגשה כללית טובה. חלוקה צודקת של תפקידים, לפי יכולתו של כל אחד, מקנה הרגשה של משפחה דמוקרטית, למרות — ואולי מפני שההורים הם הסמכות.

רותי ניסנוב

ואילו אותי רצחו –
גדליהו זה היה
צם ?

שלום בהנפקה ממשלתית

אם חשבתי — עוברת ישראל שכמוני — שהממשלה אינה עושה דייה כדי לקרב את השלום, באה החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות ומוכיחה את ההיפך. הנה, במסגרת חגיגות ה־40 יונפק עדיליון (עדי + מדליון), שבו חקוקה המלה שלום ב־9 שפות (ערבית, רוסית, צרפתית, אנגלית, רומנית, איטלקית, ספרדית, יפנית ועברית) והספרות 40 יוצרות, באחד הצדדים, צורת כף יד האוחזת ענף עלי־זית — היא היד המושטת לשלום. (אגב, מעניין איך היתה משתלבת צורת יד אוחזת אלה עם המלה שלום ב־9 שפות). את העדיליון עיצב האמן הישראלי אליעזר ויסהוף, והוא יונפק בזהב (14 קרט, 395 ש"ח) ובכסף (95 ש"ח). העובדה שאני מקבלת מריחה מתשדירי שירות של העדיליונים אינה מעיבה על השמחה והגאווה, שמוסד ממשלתי עושה משהו ממשי למען השלום!

בריכה צריך לנקות

מרבה נכסים מרבה דאגות אמרו חז"ל, למרות שבימיהם איש לא חלם על בריכה פרטית בחצר הווילה ועל הצורך לנקותה, כדי למנוע זיהומים, מגפות וצרות אחרות. אבל לכל בעיה יש פתרון וכך קמה לנו חברת „מיבר" המוכנה לשרת את כל בעלי הבריכות, גדולות, כקטנות, ובעצם היא גם מטפלת בבריכות הציבוריות. מיבר מתמחה בבניית בריכות השחיה וביבוא ציוד ומערכות מים לבריכות ומכאן אחריות טוטאלית לכל הקשור בנושא: שירות, יעוץ, פיתוח סביבתי, ציוד הצלה, תחזוקה וכו'. בין היתר החברה מייבאת ומפיצה ציוד מיוחד, כגון דולפין — רובוט אוטומטי לניקוי בריכות (פרי פיתוח ישראלי מקורי של קיבוץ יזרעאל), ערכה לבדיקת איכות והרכב המים, מטאטא יונק לניקוי קרקעית הבריכה (בתמונה) וכו'. היא גם מוכנה לייעץ ולספק את הציוד להכנת הבריכות לחורף.

השפה הקשה ביותר

השפות שהוגדרו על־ידי הבלשנים כקשות ביותר בעולם הן „צ'יפאבה", לשונם של האינדיאנים ממינסוטה ולשון „האוידה", שבט מדבר אחד השבטים האינדיאנים באמריקה הדרומית. לקשה למדי נחשבת שפת טאבאסטאראן, של תושבי דגסטאן, בבריה"מ: לשמות העצם שלה 37 הטיות!

חותמות

גלי כרית דיו

הנידתיות של היפאנים חורגת מעבר לאלקטרוניקה, רובוטיקה ואופטיקה. גם המצאות קטנות הם [illegible]. לאחרונה [illegible] על חותמות דיו חדישות, בעלות [illegible] עצמית, המיוצרות על־ידי חברת [illegible] היפאנית, ומשווקות דרך חברת [illegible] אמריקנית לכל העולם. החותמות [illegible] מגומי [illegible] שכבתי, בעל חללים מיקרוסקופיים, המכיל בתוכו את נוזל הדיו, [illegible] צורך בכרית דיו לחתמה. החתימה שמתקבלת היא ברורה ואחידה ואילו החותמת [illegible] אינה מטפטפת. לדברי היבואן הישראלי, (חברת עטר ובניו) אורך חיי החותמת כמאה אלף חתימות ויש למלאה שוב בדיו רק אחרי 50 אלף חתימות. את החותמת ניתן להשיג בלוגו קבוע כמו: נפרע, [illegible] התקבל, מקור, העתק וכו' בעברית או אנגלית (וגם בכיתוב לפי הזמנה (אם כי לא [illegible] הזמן הדרוש לביצוע ההזמנה). המחיר [illegible] 12.5 ש"ח, כולל מע"מ.

[illegible] היפאני אפשר להכין [illegible] קיימות בעולם למעלה מחמש [illegible] ניתן להשיגן בצורות שונות ומשונות [illegible] חותמות תאריך מסתובבות [illegible] חותמות שעה ותאריך רגילות [illegible] חותמות בעלות שני צבעים [illegible] את שני החלקים בנפרד, [illegible] כל אחד בדיו בצבע אחר ומחברים.

אמיר בן־שלום

חור במכסה:

פשוט וגאוני

[illegible] חכי גאוניים הם [illegible] ביותר. איך לא חשבו על זה [illegible] קופסת קרם־פנים. מסירים [illegible] פותחים (כמאמץ־מה) את [illegible] את האצבע, [illegible] מורחים על הפנים, [illegible] אם במקרה יש איזה מצעון [illegible] — חוזרת האצבע שנגעה בו [illegible] משאירה את החיידקים...

[illegible] פשוט כל־כך פשוט שסיכויו [illegible] את העולם. במכסה הפנימי של [illegible] נמצא פתח עגול, בקוטר של חצי [illegible] והמכסה כולו מחובר למנגנון [illegible] כל סיבוב מעלה דרך הפתח [illegible] (Jeunesse cosmetics) [illegible] בתערוכה [illegible]

מאמצים למנוע הרחקת המתאגרפים הישראלים מסיאול

מתח לקראת ההכרעה מחר בקשר למתאגרפים

הנשיא הפאקיסטני לכלי־התקשורת הבין־לאומיים: יש להטיל סנקציות על ישראל ● ללקין הסביר במשך שלוש שעות פרשת דרום־אפריקה למנכ"ל המזרח־גרמני של התאחדות האיגרוף ● ישראל תבקש להתקבל לאירופה בהתעמלות

שרות „על־המשמר"

סיאול — פרשת המתאגרפים הישראלים במשחקים האולימפיים בסיאול אינה יורדת מסדרי־היום. ההכרעה תהיה מחר בקונגרס התאחדות הבין־לאומית. נשיא ההתאחדות הבין־לאומית באיגרוף, הפאקיסטני אנואר צ'אודריס, הבהיר באוזני נציגי כלי התקשורת הבין־לאומיים בסיאול כי אין לעבור לסדר־היום על הופעת המתאגרפים הישראלים בדרום־אפריקה ויש להטיל סנקציות על ישראל.

צ'אודריס מלבה את האש בעניין המתאגרפים הישראליים ונראה כי הוא משתדל להשפיע גם על נציגים נוספים נגד ישראל.

הישראלים מנסים להרגיע ולפעול מאחורי הקלעים, במיוחד באמצעות הוועד האולימפי הבין־לאומי.

בתחילת השבוע נפגש שמואל ללקין, מנכ"ל ההתאחדות לספורט, עם המזרח־גרמני קארל היינס וואר, מנכ"ל ההתאחדות הבין־לאומית. במשך שלוש שעות הסביר ללקין את שקרה עם המתאגרפים בדרום־אפריקה. ללקין אמר לוואר כי העונש שהוטל על הנוסעים הוא הקשה ביותר שאפשר היה לקבוע: הרחקה לצמיתות.

המזרח־גרמני, לדברי ללקין, האזין בסבלנות להסברים ואף הבטיח לסייע: „אולי הוא אמר לי את מה שרציתי לשמוע. חשוב יותר מה יעשה ביום־ההכרעה, ביום חמישי".

קשה להיות אופטימיים לקראת מחר. מכל מקום, הישראלים שומרים על שוויון־נפש אם־כי ההרגשה אינה הטובה ביותר בעולם.

הספורטאים הישראלים חגגו את ראש השנה, בין הייתר היתה תפילה שאורגנה ע"י הרבנות הצבאית האמריקנית וכן נערכה ארוחה חגיגית.

היום יפתחו בסיאול שלושה קונגרסים בין־לאומיים בשחייה, בכדורייד ובהתעמלות. נציגי ישראל ישתתפו בקונגרסים. בהתעמלות תודיע ישראל על נכונותה לפרוש מההתאחדות האסיינית ולהצטרף, אם תתקבל, לאירופה.

מרגסקי — המדינה השביעית המחרימה את סיאול

מדגסקר הצטרפה לחרם על המשחקים האולימפיים בסיאול במחאה על סירובה של דרום־קוריאה לאפשר לצפון־קוריאה לארח כמה ענפים אולימפיים — נמסר בתחילת השבוע בסיאול.

יו"ר הוועדים האולימפיים, מאריו ואסקז ראנה ממכסיקו, מסר כי בעקבות פרישה מדגסקר ישתתפו בסיאול 160 מדינות ושבע בלבד יחרימו.

המדינות שלא ישגרו ספורטאים למשחקי סיאול הן: קובה, אתיופיה, ויטנאם, ניקראגואה, איי סיישל, מדגסקר וצפון־קוריאה.

ואסקז ראנה אמר כי נעשים מאמצים של הרגע האחרון לשכנע את קובה להשתתף בתחרויות.

● כדורגל

שני אימונים היום לנבחרת

ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל של ישראל תקיים היום שני אימונים במכון־וינגייט, במסגרת ההכנותיה במוקדמות הגביע העולמי.

בגלל החג ויתרו המאמנים על שני אימונים נוספים, שאמורים היו להתקיים אתמול.

אלי כהן מהפועל ת"א וניר אלון מהפועל פ"ת הפצועים ויזכו לטיפול מרופא הנבחרת, ד"ר מארק רוסנובסקי.

האימון הראשון יחל ב־9 בבוקר, והשני ב־4 אחה"צ.

את המאמנים יעביר יצחק שניאור מאחר שיעקב גרונדמן יצא לסיאול.

● קבוצת מכבי נתניה גברה אתמול במשחק־אימון על מכבי חדרה מליגה א — 0:2. את השערים למכבי נתניה כבשו: פול דייויס ודני עציוני.

● במשחק־אימון בכדורגל, שהיה אתמול בפתח־תקוה, גברה קבוצת מכבי פ"ת על הפועל כפר־שלם מליגה ב' — 2:4. את השערים למכבי פ"ת כבשו: דורון רבינזון 2, רפי כהן וטל בניה.

יוסף חכם

● במשחק־אימון, שהיה אתמול במכתש בגבעתיים, גברה קבוצת הפועל רמת־גן מהליגה הארצית על הפועל קרית־מלאכי מליגה א — 1:2. את השערים להפועל ר"ג כבשו: יואב זוהר ושמואל סונדקי.

● מכבי הרצליה גברה אתמול בדרבי־עירוני על הפועל הרצליה — 1:3. ישראל פוגל, יואב טובי וישראל רייטמן כבשו למכבי, ויצחק אסא להפועל.

● מכבי רמת־עמידר — הפועל קרית־אונו 1:2.

פורסם דירוג טניסאי הנוער

איגוד הטניס יפרסם היום את דירוג הנוער לאליפות תשמ"ט, המתחילה היום.

לראשונה, לאחר שנים, יחסרו שני הראשונים, רבים וידנפלד ובועז מרנשטיין, שעברו את גיל הנוער.

בגיל 18 מדורג ראשון גיל קובלסקי, לפני רוני בירון ומשה טלפין. בין הבנות מדורגת ראשונה חגית אוחיון, לפני יפעת עוזיאל ולימור זליק.

שערוריה חדשה בהפועל ת"א

מילר העביר את חלפון ורובין לבת"ים בניגוד להוראות

שערוריה חדשה בקבוצת הכדורגל של הפועל ת"א. אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי ת"א, העביר שני כדורגלנים, נסים חלפון ובני רובין, להפועל בת"ים, בניגוד להחלטות הנהלת מחלקת הכדורגל ובניגוד להוראות שקיבל ממזכיר מ.פ. ת"א, תדי קאופמן, שלא להתערב בנעשה במחלקה.

הנהלת מחלקת הכדורגל התכנסה אמש וגינתה את התערבותו הבלתי־סוטקת של מחזיק התיק, הגורמת אי־שקט בקבוצה.

בישיבה הוחלט על כמה צעדים מעשיים נגד מחזיק התיק.

בישיבה הובעה פליאה להיכן נעלם חלק מהסכום של 100 אלף שקל שקיבלה מחלקת הכדורגל של הפועל ת"א ממרכז הפועל על זכייתה באליפות. נמסר כי רק מחצית הסכום נמסר לשחקנים.

הנהלת מחלקת הכדורגל תובעת מידע גם על סכום־ההעברה שהתקבל מהפועל בת"ים תמורת שני השחקנים, חלפון ורובין, שערכם, לדעת חברי ההנהלה, הוא כיום בשוק 70־80 אלף דולאר.

אמש נמסר כי היום, או לכל המאוחר מחר, יתקבלו כספי ההלוואה מבנק לאומי ומבנק הפועלים. מיליון שקל יועבר מייד למס הכנסה והייתר יחולק לשחקנים ולספקים.

בימי החג התאמנה קבוצת הפועל ת"א במרוץ, בהשתתפות של השחקנים, כולל יוסי זאנה, קובי סגל וגיל לנדאו. גם אלי כהן הפצוע חזר להתאמן. שלשום ערכה הקבוצה שני אימונים — בוקר וערב ואתמול אימון אחר.

אתמול עמדה הפועל ת"א לערוך משחק־אימון עם הפועל בת־ים, אולם הקבוצה הבת־ימית לא הופיעה, כנראה בגלל הסכסוך בקשר להעברת שני השחקנים.

ממן חתם — הפגנת האוהדים בטבריה בוטלה

שמואל ברזיק

הפגנת אוהדים שתוכננה להיום, מול בניין מועצת הפועלים, בטענה שהנהלת הפועל טבריה לא דאגה לחיזוקה של הקבוצה לקראת מפגשיה בליגה הלאומית, בוטלה לאחר שנודע, כי ראשי הקבוצה החתמו ערב־החג עם ברוך ממן מבני־יהודה ת"א. היום תבוצע העברתו במשרדי ההתאחדות לכדורגל, כך שיוכל לשחק כבר השבת נגד מכבי נתניה.

ממן הצטרף לשוער אריה אלטר, שכבר חתם והועבר להפועל טבריה.

אבי גבאי, דובר הקבוצה, מסר כי מתנהלים מגעים עם עופר מזרחי ממכבי חיפה ולוי אוחנה מהפועל עכו, שנטלו חלק במשחק־האימון שהתקיים אתמול נגד מכבי אח־י נצרת. הטבריינים ניצחו — 1:6. את השערים כבשו: עופר דן (2), יעקב לוי, מאיר עמור, משה ממן ועופר מזרחי.

הובטח לו כאילו ישחקו בקבוצה שחקנים כגיורא אנטמן, רונן רוקמן ומשה סלקטר, והוא נהם להיווכח כי הקבוצה לא חזקה וכי לא תוכל, לדעתו, להעפיל לליגה הלאומית.

בהפועל חיפה דחו את טענותיו של ממן וציינו כי הפר את ההסכם אף ורק משיקולים כספיים. זאת לאחר שהצעה כספית עדיפה שהועברה אליו מהפועל טבריה, שלדעת יודעי־דבר כפולה מ־30 אלף הדולאר שהציעה לו הפועל חיפה. „רווח־הכסף הוא שהכריע" — אמר יו"ר הפועל חיפה, אבי שוסטר, לאחר שהאשים את הפועל טבריה.

לעומת זאת יעבור להפועל חיפה כלם מכבי חיפה, רפי אוסמו הגדול.

תדהמה בחיפה

יוסף גלזר מוסיף: בהפועל חיפה קיבלו בתדהמה את הודעתו של ברוך ממן כי חתם בהפועל טבריה. שלושה ימים לפני פתיחת העונה נותרה הקבוצה החיפנית ללא שחקן־הרכש הבכיר שלה, וללא חיזוק ראוי לשמו.

ממן טען באוזני החיפנים כי

ארגנטיני נוסף ייבחן במכבי חיפה

חלוץ יהודי־ארגנטיני נוסף ייבחן בשבוע הבא בקבוצת הכדורגל של מכבי חיפה — על־כך מסר יו"ר ההנהלה החיפנית, יצחק אביעד, במסיבת עיתונאים.

מכבי חיפה כבר החתימה את הארגנטיני פביאן גרינברג.

כן נמסר כי המו"מ להחתמת טל בנין ותמיר חלבי, נמצא בעיצומו, ולא נאמרה המילה האחרונה גם לגבי השארתם בקבוצה של אלי כהן וניר קלינגר.

● ליגות באירופה

חיים שר,

מיוחד ל„על־המשמר"

מחזור בבונדסליגה לפני הפסקת סיאול

ברמן הוליכה — 0:2 באיירן השוותה ל־2:2

במאבק צמרת שהיה אמש בליגה המערב־גרמנית בכדורגל, במחזור השמיני, נפרדה האלופה, וורדר ברמן, באיצטדיונה, לעיני 28 אלף צופים בגשם שוטף, בתיקו 2:2 עם באיירן מינכן.

מאייר (15) ובורגסמילר (47) הצעידו את ברמן ליתרון 0:2, אולם וולפורט (52) ווגמן (64) השוו.

באיירן מינכן מובילה בראש הטבלה, עם 11 נקודות, לפני שטוטגרט ולברקוזן.

הפתעה נרשמה בשבוכום גברה בחוץ על קארלסרוהה — 1:3.

שאר התוצאות: לברקוזן — סן פאולו 2:2; המבורג־אורדינגן 0:3; שטוטגרט — נירנברג 0:4; פרנקפורט — מנהיים 0:0; דורטמונד — הנובר 0:4; מנשנגלדבך — קיקרס שטוטגרט 1:1; קייזרסלאוטרן — קלן 1:1.

הליגה הגרמנית הופסקה עד ל־1 באוקטובר בגלל משחקי סיאול.

קרויף ממשיך בהצלחותיו בברצלונה

יוהאן קרויף ממשיך להצליח בקבוצתו לשעבר, ברצלונה, כמאמן. ביום ראשון ניצחה ברצלונה בחוץ את אלוזה — 0:3, מצמד שעריו של גרנזאלס, וצעדת בראש עם 4 נקודות.

ברצלונה מקדימה בהפרש שערים את בילבאו ולוגרונס. בילבאו ניצחה במדריד את אתלטיקו — 0:1 ולוגרונס גברה גם היא בחוץ על קאדיז.

האלופה, ריאל מדריד, סיימה בתיקו 2:2 עם ספורטינג גיחון, משעריהם של המכסיקני הוגו סאנשז ומיצ'ל.

● פורטוגל: קבוצת בלננש, אותה מאמן האנגלי ג'ון מורטימור, מאמנה לשעבר של בנפיקה ליסבון, סיימה בתיקו 1:1 עם וישאו, ומוליכה בטבלת הליגה בפורטוגל עם 7 נקודות מארבעה משחקים. שטובאל, ספורטינג, גואווישטה ופורטו, מפגרות אחריה בנקודה. האלופה, פורטו, סיימה בתיקו 1:1 עם גימאריש: בואווישטה ניצחה את בראגה — 0:2, וספורטינג את שאבס — 0:3. בנפיקה השיגה

● כדורעף

סגל ההונגרית — היום בישראל

קבוצת הכדורעף ההונגרית סגד תגיע לישראל היום, ותקיים שלושה משחקים. הראשון יהיה נגד נבחרת הנוער הישראלית, מחר.

בליל־שבת ישחקו ההונגרים נגד הפועל רמת־אביב. שני המשחקים ייערכו באולם קיבוץ העוגן. המשחק השלישי יהיה במוצאי־שבת בקרית־אתא נגד הפועל המקומית.

כוכבות מתאמנות: שתי האמריקניות המצטיינות, פלורנס גריפית־ג'וינר (מימין) ואוולין אשפורד, באימון בטוקיו, לפני ההמראה לסיאול (תצלום: איי.פי)

מכבי ת"א — אסטודיאנטס 97:114

שרות „על־המשמר"

מכבי תל־אביב המשיכה אמש בהצלחותיה בספרד, כאשר גברה בעיר טוטנה על אסטודיאנטס מדריד — 97:114 (36:60).

היה זה נצחונה השלישי של מכבי ת"א בספרד ואמש שוב התעלה קווין מאגי, שהיה הקלעי הבולט בקבוצה הישראלית, עם 30 נקודות. לאחון מרסר הוסיף 26, קן בארלו 18 ווילי סימס 15.

הערב תשחק האלופה הישראלית שוב נגד אסטודיאנטס מדריד.

אלופת ישראל בכדורסל, מכבי ת"א, זכתה ערב ראש־השנה בטורניר־כדורסל שהיה במורסיה, ספרד, לאחר שניצחה במשחק הגמר את קאוקלאס קבלדוס ברצלונה — 101:107 (56:57).

קווין מאגי היה כוכב המשחק, כשקלע 26 נקודות.

יתר הקולעים למכבי ת"א: בארלו 23; מרסר 18; ג'מצ'י 18; סימס 9; דניאל 8 וליפין 5. לקאוקלאס הירבה לקלוע פיליפס — 30 נקודות.

ראסינג הארגנטינית רוצה את בראיילובסקי

יוסף גלזר

ראסינג־קלוב, אלופת דרום־אמריקה בכדורגל ומחזיקת גביע ארגנטינה מבקשת לרכוש את כדורגלן מכבי חיפה, דניאל בראיילובסקי. מו"מ בנושא כבר החל.

הולנד — וולס, הערב בגביע העולמי

אלופת אירופה בכדורגל, נבחרת הולנד, תפתח הערב את משחקיה במוקדמות הגביע העולמי כשתארח באמסטרדם את נבחרת וולס.

המשחק יתבסס בעיקר על התקפות שתי הנבחרות: רוד חוליט ומארקו ואן־בסטן מול איאן ראש ומארק יוז.

הערב יתקיימו שני משחקים נוספים במוקדמות הגביע העולמי: בבלפאסט תארח צפון־אירלנד את אייר, ובאוסלו ישחקו נבחרות נורבגיה וסקוטלנד.

נצחון־חוץ על פורטימוננשה — 0:1.

● שווייץ: לוצרן צועדת בראש עם 14 נקודות מעשרה משחקים, לאחר תיקו אפס עם ווטינגן; גראסהופרס סיימה בתיקו 2:2 עם יאנגבויס, וסיון ניצחה את אראו 0:2. האלופה, נויישאטל, נוצחה במגרשה על־ידי לוזאן — 2:0, ומדורגת שמינית (9 נקודות).

● הונגריה: פרנצווארוש מוליכה עם 14 נקודות מחמישה משחקים, לאחר שסיימה בתיקו 2:2 עם סומבאטהיי. ראבה־אטו, במקום השני (12), ניצחה בחוץ את בקסאבה — 1:2. האלופה, הונבד, גברה על וידיוטון — 1:2.

שני נצחונות לחולון במשחקי־מבחן

ויליאמס נרדם בערב החג והתעורר במוצאי־החג

● כדורסל

יצחק ויסהוף

הפועל חולון פתחה את משחקי־ההכנה שלה לעונת הכדורסל החדשה בשני נצחונות־אימון, במיפגשים שנערכו בערב ובמוצאי־החג.

ביום ראשון, ללא ארל ויליאמס (ולא התעורר), גברה חולון על העולה החדשה, מכבי ראשון־לציון — 61:82 (32:40). מכבי ראשל"צ, משה וינקרנץ, מיעט לשתף את ברקוביץ, זלוטיקמן ופאלמר. פאלמר, שנפצע לפני שבוע בחיפה, נפגע שוב יצא ולא חזר לשחק.

לחולון קלעו: בורמור 24; פיליפס 18 (12 כדורים חוזרים); מאור 12; אלימלך 10; בוגין 10; דלול 6 ווימסן 3. למכבי ראשל"צ: קלעו: אמרי כץ 14; רלפורד 13; נלסון 11; זלוטיקמן 8; יואל כהן 6; בוסני 4; ברקוביץ 2 ופאלמר 2.

אמש נזקקה הפועל חולון ליכולת מצויינת של ארל ויליאמס (שהתעורר בינתיים), שקלע 26 נקודות וקלט 14 כדורים חוזרים, כדי לנצח את מכבי רמת־גן — 82:83 (46:34).

מכבי ר"ג, ללא אמיר בינו (גב תפוס), הוליכה בכל שלבי המשחק, למעט 12 שניות מהסיום. ויליאמס, שאיבד ק"ג רבים ממשקלו, קלע סל נצחון — 82:83. שש דקות לסיום הוליכה מכבי ר"ג — 56:70, אך בסיום מוחץ ניצחה חולון.

במהלך המשחק שנוהל ע"י ראובן וירובניק ורפי פישר, ניחלו ג'ונתן דלול (חולון) וסטן מאיו (רמת־גן) קרב־אגרופים, ורק בהתערבות שחקנים משתי הקבוצות נרגעו הרוחות.

1000 צופים חזו במשחק.

קלעו להפועל חולון: ויליאמס 26; פיליפס 16; דלול 13; בורמור 12; בוגין 10; אלימלך 4 וויסמן 2. קלעו למכבי ר"ג: קילינג 23; מאיו 18; ארדיטי 17; רבליס 10; שילר 10 ונאורי 4.

מכבי חיפה — אליצור נתניה 72:92

יוסף גלזר

כדורסלני מכבי חיפה גברו אמש במשחק־אימון ברוממה על אליצור נתניה — 72:92 (32:45).

מכבי חיפה לא שיתפה במחצית השנייה את הור דרל ברידון, והיא שוקלת להתיר את החוזה עימו.

אליצור נתניה בחנה שלושה זרים: רון מור שהצטיין, רייויד קוק ודמרי רידיק, שאיכזבה.

למכבי חיפה קלעו: רוזנברג 17; ברנע 15; אופיר 14; וואלס 14; גורדון 12; בריידן 12; לייב 4; הבר 2 וקורן אמישה 2.

לאליצור נתניה קלעו: מור 29; נברסון 20; קוק 8; רידיק 7; בלאט 3; אביטוב 3 וגוס 2.

הפועל ת"א תעביר 5000 דולאר עבור בנט

הפועל תל־אביב תעבירה ערב החג להפועל ירושלים סכום של 5000 דולאר, עבור הכדורסלן, קוט בנט.

כמרכז העבירה הקבוצה התל־אביבית פקרונות לידי היועץ המשפטי של האיגוד כדי להשלים את סכומי־הכסף להפועל ירושלים.

ב־7.30 תתמודד הפועל תל־אביב נגד אליצור נתניה, באולם הפועל ת"א.

פואי השווייצית — מחר בראשל"צ

משחק בין־לאומי בכדורסל ייערך מחר בראשון־לציון, כאשר העולה החדשה לליגה הלאומית, מכבי ראשון־לציון, תתמודד עם הקבוצה השווייצית, פואי, שתגיע היום לישראל.

מהמשחק ייעדר שחקנה הזר של ראשל"צ, גארי פאלמר, שנפגע במשחק נגד חולון ונצטווה לנוח שלושה ימים.

השבדי מאטס וילאנדר צוהל לאחר זכייתו באליפות הטניס הפתוחה של ארה"ב בפלשינג־מדו בעוד שיריבו בגמר, איוון לנדל, יורד מדוכא ומאוכזב (תצלום: איי.פי.)

כל תוארי הגראנד־סלאם בידי שבדיה

וילאנדר גבר על לנדל בארבע שעות ו־54 דקות

עוד היסטוריה בפלשינג־מדו: מאטס וילאנדר, בן ה־24, היה הטניסאי השבדי הראשון שזכה באליפות ארה"ב הפתוחה בפלשינג־מדו, ניו־יורק, כשגבר במשחק־גמר המרתוני על אלוף העולם בשלוש השנים האחרונות, איוואן לנדל — 4:6, 6:4, 3:6, 7:5, 4:6.

המשחק נמשך ארבע שעות ו־54 דקות והיה מהארוכים שנערכו בשנים האחרונות.

וילאנדר, בן ה־24, זכה, איפוא, בשלוש מארבע האליפויות הגדולות של השנה, אבל כל ארבע האליפויות נפלו בידי שבדיה. וילאנדר זכה השנה באליפויות אוסטרליה, צרפת וארה"ב, בעוד שסטפן אדברג נטל את התואר הנחשק בווימבלדון.

תודות לזכייתו בפלשינג־מדו עלה וילאנדר למקום הראשון בדירוג העולמי, כשדחק את לנדל למקום השני. אחריהם: אדברג, אגאסי, בקר, קאש, נואה, קונורס, מאיוס ומצ'יש.

תואר הזוגות לגברים נפל בידי הספרדים אמיליו סאנשז וסרג'יו קאסל. ג'יג'י פרננדז מפורטו־ריקו והנה זוינה מארה"ב נטלו את תואר הנשים. ניקולאס פריירה מונצואלה זכה בתואר הנוער, וקארי באניגהאם מארה"ב זכתה לנערות.

וילאנדר בספק לסיאול?

המחבט מספר 1 בעולם, השבדי מאטס וילאנדר, בן ה־24, עלול להיעדר מהמשחקים האולימפיים בסיאול בגלל פציעה ברגלו. „אחליט תוך יום־יומיים אם אצא לסיאול" — אמר וילאנדר לכתב סוכנות ידיעות שבדית בניו־יורק.

השבדי, שגבר לאחר מאבק קשה על לנדל, סובל מכאבים באחת מרגליו כבר בחודש.

מנסדורף ירד למקום ה־27

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף ירד מהמקום ה־23 בדירוג העולמי למקום ה־27 בטבלה, לפי הרשימה שפורסמה שלשום על־ידי האיי.טי.פי. במאיים.

אהרון קריקשטיין, שנוצח ברבע־הגמר בפלשינג־מדו ע"י האוסטרלי קאהיל, עלה למקום ה־14, בעוד שג'ון מקנרו „התחלק" מהמקום ה־18 למקום ה־24.

אתלטי גרמניה לפני סיאול: כושר מצוין

השיגים מעולים באתלטיקה נקבעו במזרח־ברלין בתחרויות האחרונות, לפני היציאה למשחקים האולימפיים בסיאול.

מאלים גוהר וקרסטין ברנרט סיימו יחד בריצת 100 מטר — 10.89 שניות; קורנליה אושקנאט עברה 100 מטר משוכות ב־12.50 שניות; רביעיית רצות, שכללה את זילקה מולר, קרסטין ברנרט, שונייר לאנגה ומאראליס גוהר, קבעה זמן של 41.73 שניות ב־4x100 מטר.

שיאנית העולם בדיסקוס, גבריאלה ריינש, זרקה — 74.44 מטר, ושיאנית העולם בכידון, פטרה פלקה, הטילה ל־74.62 מטר ושיאנו העולמי (80 מטר), הייקה דרכסלר ניצחה ב־200 מטר — 22.08 שניות.

בין הגברים גמא סוון מאתס 100 מטר ב־10.14 שניות; אלוף העולם ב־400 מטר, תומאס שנלבה, עבר את המרחק ב־45.09 שניות, ושיאן העולם בכדור, אולף טימרמאן, הדף את הכדור 22.56 מטר, לפני שיאן העולם לשעבר, אודו באייר — 21.84 מטר.

מאבינה בוש עברה 400 מטר משוכות ב־54.80 שניות, ורטולף ביידל הטיל כידון — 84.06 מטר.

● כדוריד

אין איחוד בין מכבי הארזים ומכבי תל־אביב

יוסף חכם

לפני כשלושה חודשים הודיעו קבוצות הכדוריד של מכבי הארזים רמת־גן ומכבי ת"א על איחוד הקבוצות והקמת קבוצה בכירה בליגה הארצית בשם מכבי הארזים ת"א. השבוע נמסר על פירוק האיחוד עוד לפני שהחלו המשחקים.

הנימוק לפירוק היה כי במועדון מכבי ת"א הוחלט על הקמת קבוצה נוספת בליגה הארצית, שתקרא מכבי ת"א/הארזים, ועלות הקבוצה בעונה תגיע ל־30 אלף שקל. סכום זה נדרש כולו ממכבי הארזים ר"ג.

יו"ר מכבי הארזים, ישראל וידס, התנגד להקמת קבוצה נוספת בליגה הארצית מאחר שאין, לדעתו, טעם מבחינה מקצועית.

במכבי ת"א התנגדו להחלטתו של וידס והוחלט על ביטול האיחוד.

● נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל תצא במוצאי יום־הכיפורים למחנה־אימון במערב־גרמניה ובמהלכו תקיים משחק־אימון, ב־29 בחודש, נגד נבחרת מערב־גרמניה. עד ליציאת הנבחרת יצומצם הסגל

● במשחקי הליגה בכדורמים, לגילאי 20, גברה בבית־הגמר אסא ת"א על הפועל גוש־זבולון — 2:9. במשחק אחר ניצחה הפועל קרית־חיים את הפועל פ"ת — 10:10

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 תולדות הישוב. ארץ מולדת: בפתח תקופה (כ). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מרעי הטבע (יסודי) השמש, השתברות והשתקפות קרני האור (כ). 09.15 רחוב סומסום געגועים להברים. 10.30 מדעי הטבע (ה' ו') גוף הארם: יציבה (כ). 11.00 חשבון ו': השבר העשרוני. 11.15 יהדות. קשת וענן: יום תרועה (כ). 11.40 אנגלית ז'. 12.00 מושגי יסוד ביהדות: בסוכות תשבו (כ). 12.25 אורחות (על יסודי) כללי המשחק: קצה החוט (כ). 12.50 צרפתית. 13.05 אנגלית י'. 13.30 מדעי הטבע (על יסודי) מזכוכית מגדלת למיקרוסקופ אלקטרוני. 14.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: אמנות בעידן הטכנולוגי: פרשת מרסל דושן (חלק ב'): מדעי הטבע: גלים עומדים. 15.00 הי בינבה כגן השעשועים. 14.10 נילס הולגרסון פרק 45. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לבית־ספר לסיעור. 15.55 מיצוחים שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 16.25 פני הארץ ארץ עתיקה. 17.00 ערב חדש מנחה: גדעון רייכר. 17.30 סדרה חדשה „עליסה בארץ הפלאות" עפ"י ספריו של לואיס קרול. הסרט מתאר את הרפתקאותיה בארץ הפלאות ובארץ המראה, ואת היצורים המשונים שהיא פוגשת. א': אליס יורדת למאורת השפן ופוגשת את העכבר, הרוכסית, ואת הכובען המטורף ואת הארנב האביב. 18.20 „היה או לא היה" „מורה באוויר". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „חקלאות היום" זוות מתחיה: פירות וזנים חדשים (ערבית). 19.00 בריאות ויופי (פרק ב') (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מכט. 20.02 „עד פוס" מגזין לפופ ולבידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 „העורקים על המערב" הפרק השני: „הצד השלישי של המטבע" סיפורו של סטניסלב לבצ'נקי, קצין הק.ג.ב. בעל הדרגה הגבוהה ביותר שערק למערב, אשר מאס בחייו כמרגל. 22.05 סרט טלוויזיה „הבטחה". 23.45 פסוק של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 „ג'ואי ו„נד'ארוס" פרק שני. 18.57 „רגע לפני..." על התביב מוזר: איסוף גורות חשמל. 19.00 „להקת המחול של רבקה קלי". 19.30 „סיפורה של אלכוהוליסטית". 20.45 „ארם וכלכלה" פרק ארבע עשרה: על שימושים מסחריים ופרטיים בחלל. 21.15 שירים של הזמרת קיילי מינג. 21.30 „קרול ברנט מאחרת". 21.52 שירים של „היה־לא־היה".

רדיו

קול המוסיקה

(ות) תקליטור 06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאונה גינותה — בטוהבן: הפתיחה „קוריוולאן"; ברהמס: מחולות הונגריים; ברטוק: סימפוניה מס. 2; ברטוק: „קונטרסטים" וה. הפק/א. גרוניך/מ. בוגוסלבסקי. 09.00 קונצרט בוקר — באך: וריאציות גולדברג; ברהמס: קונצ'רטו מס. 2 לפסנתר והתזמורת; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס. 4. 11.57 פינת השיר — משירי רבי שמואל הנגיד. 12.00 אמנים באולפן — רוני הוד: חלילית, ר. שמר: צ'מבלו קטעים מאת רח'ולמה, היזמוס, הוטטר, ואן איק, ויואלדי ועוד. באך: פרלוד ופוגה בסי מינור „על נהרות בבל" ורודולף היינמן: שוגב. 13.05 בהאונה גינונה — הידין: שלישית בריטון; סונטה לפסנתר שלישייה מס. קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת; סמפוניה מס' 87. 15.00 שעה עם הפסנתרן סביאטוסלב ריכטר. 16.00 מהקלטות התז. הסימפ. יים רשה"ש — הנדל: פרקים מתוך המוזיקה ורשקדי־נור מלכותים (ג. בדתינג; הידין: קונצ'רטו בדו מג'ור לאבוב וזו. (ג'. האס/ס. ספרברא יחוקאל בראון: קונצ'רטו לחליל ולכלי קשת (ר. טל/מ.רודן); גרשווין: קטעים מתוך „פורגי וכס" (סולנים, מקה.קאמר שליד האקדמיה ים/סטנלי ספרבר). 18.00 מוסיקה ויזה. 19.00 מוסיקה אהובה עליכם — חצ'טוריאן: „גאיאנה" המוסיקה לבאלט (חלק שני) (הפיל. הלאומית/ל. טייקבוריאן). 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — התז. הפיל. הישראלית/מנצח: זובין מהטה סולן: יצחק פרלמן. ברוך: פנטסיה סקוטית; מאהלר: סימפוניה מס. 1. 22.30 ג'ז. 23.00 מחוררי יצירות — בטהובן: הרביעיות לכלי קשת.

רשת א'

07.30 ישן בעניינך שירים ישנים. 08.05 חוגה עם בני הנדל. 09.05 סלדריו שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר. 11.05 ירוק ירוק. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה * שיטות מחקר במדעי החברה (משדר מבוא). 16.05 נושאים. „על נסיעות לאוטוסיה בגליל" עם הלן וריור דורון ממצפה הררית ועם איתן ורדי, מוסיקאי מירושם (ש"ח). 17.05 צבעי הקשת. „שירי עמים". 18.05 מינחת ערב. 19.00 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב — תכניות־ברויות ודיונטיות בשידור חי עורכת ומנחה: מילכה למרן.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום עם גדעון הוד. 09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף אלף בבית עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום חדשות ופזמונים. 14.06 כת צחוק הגוי והזמנה. 15.05 הוצרת הארץ שירים עבריים. 16.05 סעה קלה עם מתי כספי. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קריאת ספר. [illegible]

ערוץ 2

* קוראים ממליצים. 18.06 יש שאלות עם איתן אלמוג. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 צמוקים ושקדים מכחר שירים ביידיש: שירים בין כמה לעשור. 21.00 מבט לחדשות (העברה מהטלביזיה הישראלית). 21.30 צמוקים ושקדים. 22.05 להאזו בחלום מזרוות שירים. 23.05 מחפשים את המטמון.

גלי־צה"ל

06.05 צלילי בוקר שירים עבריים. 06.30 פוקחים עין החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 מבת שמש שירים ומערכונים. 11.05 נבון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 שליפה מהמותן עם לאה עוז. 14.05 אני מזגן עם ארז טל. 15.05 סייסטה עם דורי בן־זאב. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 משמר גבול הצפון 24 שעות עם יחידת מג"ב בצפון. 18.45 משהו עולמי מגזין לעניני חוץ. 00.05 צמודי לילה עם ספי בן יוסף. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 שירים מכאן. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 שירים בנושא אחר: סתיו. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדבש ועל הכיסאה. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן עם דני קרמל. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המחושב. 21.57 הודעות לחילים. 22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם דני קרמל.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושה. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע. 10.05 דברים טובים. 11.05 עושים רוח. 12.05 אהבה ירמיומית. 13.05 רק בימי חול. 14.06 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 פום 59 עם יגאל רביד. 18.06 מקום בצמרת. 21.05 פניני ג'אז. 23.05 והלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

אורלי: עליזה מזרחי	9.45 ,7.30
אסתר: מפגש לוהט	9.45 ,7.30
בן־יהודה: שלל האורות של ניו־יורק	9.45 ,7.30
בית ציוני אמריקה: לול	11.30 ,9.30 ,7.30
גת: בוקר טוב ויאטנם	9.40 ,7.30
גורדון: התגיגה של באבט	9.45 ,7.30
דקל: קרוקודיל דנדי	9.45 ,7.10
דרייב אין: מגפיים לוהטים	9.30 ,7.30
סקס	12.00
דורי: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.45 ,7.30
לימור חדש: מגפיים לוהטים	9.45 ,7.45
טיילת 1: שם המשחק	9.45 ,7.30
טיילת 2: מוכת ירח	9.45 ,7.30
טיילת 3: מחיר הבגידה	9.15 ,7.30
פאר: כוח־משיכה	9.45 ,7.45
פאריס: ליידי איב	9.30 ,7.15
מלך ליום אחד	23.30

(תל־אביב — 9.30 ,7.15 ,4.30)

רב־חן:

חן 1: פרנטיק	9.55 ,7.35
חן 2: הקיסר האחרון	9.40 ,6.40
חן 3: בעקבות האיגואנה הכחולה	9.45 ,7.45
חן 4: נעורים בהשאלה	9.45 ,7.35
חן 5: תרגילים בריגול	9.55 ,7.45
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום	9.15 ,5.45
תל־אביב: מחיר הבגידה	9.45 ,7.30 ,5
תכלת: פרחים בעליית הגג	9.45 ,7.30
לב 1: הנסיכה הקסומה	10.00 ,8.00
לב 2: אהכנו כל כך	9.55 ,7.40
לב 3: זה אצלה ברם	10 ,7.45 ,5
לב 4: החבר של החברה שלי	9.55 ,7.30
מוזיאון ת"א: בגלל המלחמה ההיא	9 ,7

רמת־גן

ארמון: פרנטיק	9.50 ,7.30 ,5
לילי: שכרון חושים	9.30 ,7.30 ,5
רב־גן 1: פרחים בעליית הגג	9.50 ,7.25
גן 2: מפגש לוהט	9.50 ,7.30 ,5
גן 3: תרגילים בריגול	9.50 ,7.25 ,5
גן 4: משדרים חדשות	9.50 ,7.30

גבעתיים

חדר: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.30 ,7.30 ,5

באר־שבע

חן: נס ברחוב 8	7.15
תרטה	9.30

ירושלים

אדיסון: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: הקידה כסייגון	9.15 ,7.15
רון: מפגש לוהט	9.30
כפיר: פרחים בעליית הגג	9.30 ,7.15 ,4.30
אורגיל: נישואים פיקטיביים	9.15 ,7
מיטשל: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום	9 ,4
מכורי: הליידי ממוסקבה	9.15 ,7
הבירה: סגור לרגל שיפוצים	
עדן: מחיר הבגידה	9.15 ,7.15 ,4.30
תיאטרון ירושלים: עולם נפרד	10.30 ,8.30
אימפריה 1: פיטן בלוז	9.30 ,11.30
אימפריה 2: לול	21.30 ,19.15 ,17.00
בית אגרון: קיץ	18.15
שובו של מרטין גר	20.00
הכוכב	22.15

חיפה

אורות: הקיץ של אביה	9.15 ,7 ,4.30
חן: מפגש לוהט	9.15 ,6.45 ,4.15
רב־גור 1: פרחים בעליית הגג	9.15 ,7
רב־גור 2: בעקבות האיגואנה הכחולה	9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: קרוקודיל דנדי 2	9.15 ,7 ,4.30
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום	8.30 ,5.20
עצמון 3: שם המשחק	9.15 ,7
שביט: אהבנו כל כך	9.15 ,7
רון: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.15 ,7 ,4.30

רב־אור:

רב־אור 1: זיווג משמים	9.15 ,6.45
רב־אור 2: נעורים בהשאלה	9.15 ,6.45
רב־אור 3: נשואים פיקטיביים	9.15 ,6.45
אורליה: החבר של החברה שלי	9.15 ,7
קרן אור המחודש: התגיגה של באבט	9.15 ,7.15 ,5
פאר: פרנטיק	9.15 ,7 ,4.30

נתניה

שרון: הקיסר האחרון	9.15 ,7 ,5
אסתר: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.30 ,7.30 ,5.30

חולון

מגדל: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.30 ,7.15 ,5
מגדל: פרנטיק	9.40 ,7.30
ארגמן: כמעיין המתגבר	9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום	9 ,6

פתח־תקוה

היכל 1: אדי מרפי מגלה את אמריקה	9.45 ,7.45
היכל 2: המשימה מיאמי	9.45 ,6.45
היכל 3: לילה מסחרר	9.45 ,7.45

עפולה

מוסיקרון: מפגש לוהט	9.30

ראשון־לציון

רון 1: מצלמה בלי בושה	9.15 ,7.15
רון 2: מגלה את אמריקה	9.30 ,7.15 ,11.00
רון 3: טירונות	9.15 ,7.15 ,11.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב, יום ד', 14.9

מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
דודתו של צ'ארלי: 20.30
המלביש – הבימרתף: 21.30
אנשים קשים – בתיאטרון ב"ש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח – עין יהב חולון

חולון
מכבי – שנקר 35
אהרון – הופיין 52

ירושלים
הר הצופים – הר הצופים.

נתניה
נתניה – הרצל 11

פתח־תקוה
אסותא – ברון הירש 21

רמת־גן
אסותא – ז'בוטינסקי 41

תל־אביב
סניטס – אבן גבירול 83
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26

חיפה
יבנה – אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ — פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג.
ביקור חולים — ילדים
הדסה ה"צ — אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יפעל מידע טלפוני בימים א'-ה' ב' 08.00-20.00. בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02-243358
ת"א - 241 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222732.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221080 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 23.00—21.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.

הכתובת: רח' ברכוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשבירו קומה א', טל: 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס

לרעננה ואזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04-988410.
ער"ן נתניה — טל' 053-335316.
ער"ן כפר־סבא — 052-913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.

סילוק מיטודים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022; עפולה טלפון 065-93334; טבעון — 101, טלפון 04-931401; נהריה — טל' 04-823331. בת־ים — טל' 5513111. באר־שבע — טל' 057-74767, טחל בנוש רן, טל' 03-530848.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה - טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.05*, 13.30, 14.10, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

שלושים נעצרו בקאזינו מאולתר במלון „רמדה רנסנס" בירושלים

המשטרה: שכרו במשותף כ־80 חדרים, והתכוונו לבלות בהימורים את כל החג ● תיבדק מעורבות אפשרית של הנהלת המלון בפרשה

טוביה בסקינד, עתיים

במשטרת ירושלים יבדקו בימים הקרובים מהי מידת מעורבותה — אם בכלל — של הנהלת מלון „רמדה רנסנס" בפעילות הקאזינו שהתקיימה בין כותלי המלון.

ביום א', סמוך לשעה שתיים וחצי לפנות בוקר, הגיע למלון כוח משטרה גדול שמנה כ־20 שוטרים. למשטרה היה מידע לפיו מתקיימים במקום משחקי מזל האסורים לפי החוק. כוח המשטרה פשט על שתי סוויטות מפוארות, ומצא בהן ציוד קאזינו שכלל בין השאר שולחנות הימורים, משחקי „בלק ג'ק", רולטות וז'טונים רבים.

כן נתפסו שלושים אלף דולר ו־12 אלף שקלים במזומן. 30 איש, ביניהם ארבע נשים, נעצרו לחקירה בחשד להשתתפות במשחקים. העצורים שוחררו בערבות לקראת ערב החג. משתתפי הקאזינו, רובם תושבי חיפה וגוש דן, שכרו במשותף 80 חדרים והתכוונו לעשות את כל ימי החג במלון.

המשטרה תבדוק כיצד התייחסו במלון להזמנת חדרים רבים כל כך בצורה מאורגנת ומרוכזת.

עד אתמול לא ניתן היה לקבל כל תגובה מהנהלת המלון והעיתונאים התבקשו לפנות לדובר המשטרה.

בין החשודים אנשי עסקים וקבלנים ידועים, חלקם בעלי עבר פלילי. המהמרים הציבו שומרים רבים בשלוש הקומות בהן השתכנו. השומרים היו מצוידים במכשירי קשר להתריע בפני אורחים בלתי רצויים.

פרקליטם של העצורים, עו"ד יואל רשף, טען כי „בסך הכל מדובר בכ־80 איש מהם נשים בגילאי ה־70 ובאנשים בעלי משפחות וילדים אשר חברו יחד לבלות את החג. בניגוד לפרסומי המשטרה, לא נתפס אף אדם כשהוא משחק משחק הימורים, אנשים הוצאו ממיטותיהם בקומות ה־10 וה־11, נפרצו כספות, אינני יודע אם בידי המשטרה היה צו לפריצת הכספות. באחד המקרים אף נכנסו הבלשים לחדרה של אשה עירומה. העובדה שנעצרו רק 30 מבין ה־80 ששיחקו מצביעה על חוסר מידע בידי המשטרה".

שלל שודדי ביה"ס בעזה: 7 מכונות תפירה

שוד בוצע במוצאי שבת בבית ספר של המינהל האזרחי בעזה. סמוך לשעה 22.00 הגיעו כעשרה גברים רעולי פנים לבית הספר, וכפתו את השומר. השודדים פרצו לבניין, הוציאו מתוכו שבע מכונות תפירה, העמיסו אותן על טנדרים והסתלקו. משטרת עזה פתחה בחקירה.

עתיים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

לשמוש חורג ממגורים למשרד לארגון עולי הולנד ברחוב שד' תרס"ט מס' 7 גוש 6904 חלקה 385

תיק בנין 0349-007

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נהריה
הודעה על פי סעיף 149, 020, 010 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקו בניין דהיינו: הקמת בניין דו קומתי למגורים משולב עם מסחר בקומה קרקע ובקוי בניין 4,60 מ' במקום 5,00 מהמותרים, בצד הצפוני והדרומי. שעל החלקה: 17 בגוש: 18166 רחוב הרצל 12 עיר נהריה. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעירית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ת. לבב, יו"ר הועדה
(משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
הדרים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' הר/20/329/ג'".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6412 חלקה 96, 95, רח' טוקולוב בשכונת מגדיאל.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת שטח לבנין ציבורי וגן ילדים) בהתאם לקיים, קביעת ש.צ.פ, הצרת רחבת סיבוב לרכב קביעת הוראות בניה, איחוד וחלוקה למגרשים בהסכמת הבעלים לפי פרק ג' סימן ז' לחוק. ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בי.פ. מס' 3484 תשמ"ז ע"מ 2708 ובעיתון בוקר הצופה מתאריך 19.8.87 ובעיתון ערב חדשות מתאריך 19.8.87 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 19.8.87.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הדרים וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיטה, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז המרכז
תאריך: 3.8.1988

האיש החזק של חיפה

אליפות הורדת הידיים של 88' לחיפה והסביבה נערכה בחג בבית אבא חושי בעיר. ראש העירייה, אריה גוראל, פתח את התחרות בניצחון על האלוף הקודם אורי זוהר (צילום: ישראל סאן)

המשטרה: עדות חדשה קושרת 2 מאור יהודה לרצח 3 הערבים

הוארך מעצרם של אורי דאלי ואליאס בסון

עתיים

בידי המשטרה עדות חדשה, שהיא תפנית בחקירת הצתת צריף המגורים באור יהודה בו מצאו את מותם שלושה פועלים ערבים. לפי העדות והמידע החדש החשודים אורי דאלי ואליאס בסון מעורבים באופן ישיר בהצתת הצריף.

כך טען ביום א' בבית משפט השלום בתל־אביב ראש צוות החקירה המיוחד, מפקח דוד לוי.

ביום ד' שעבר בעת שהמשטרה ביקשה להאריך בשלישית את מעצרו של בסון, נטען כבר כי הוא, וחשוד נוסף בפרשה, אפרים מוסא (נעצר ל־10 ימים) הציתו את הצריף תמורת סמים שקיבלו משולחיהם, ועשו שימוש בסמים זמן קצר בטרם העלו את הצריף באש.

השופט יצחק ברא"ז החליט להאריך את מעצרו של בסון ב־15 ימים נוספים.

כאשר לדאלי (29), ציין מפקח לוי כי זו בקשה חמישית של המשטרה להארכת מעצרו. החוקר הרגיש כי בידי המשטרה עדויות לפיהן דאלי ונאגי אצלן (מעצרו הוארך ב־10 ימים) שוחחו עם הקבלן שהעסיק את שלושת הפועלים הערבים, ודרשו לקבל לידיהם את השמירה על אתר הבנייה.

השופט ברא"ז החליט להאריך את מעצרו של דאלי ב־8 ימים נוספים.

4 תושבי הוד השרון מואשמים בהענקת מסתור להרצל אביטן

לבית משפט השלום בכפר סבא הוגש ביום א' בבוקר כתב אישום נגד ארבעה תושבי הוד השרון, החשודים בסיוע לאסיר העולם, הרצל אביטן למצוא מקום מסתור לאחר בריחתו מכלא באר שבע.

ארבעת הנאשמים הם שושנה ביטון (54), יצחק ביטון (34), אברם מלכה המכונה „בבר" (32), ומרים מלכה (31).

במקביל, הגישה הפרקליטות בקשה לעצור עד תום ההליכים את יצחק ביטון ואברהם מלכה העצורים מאז נתפס אביטן בהוד השרון. הדיון המשפטי בבקשה יתקיים ב־18 בספטמבר. שושנה ביטון ומרים מלכה שוחררו בערבות יומיים לאחר מעצרו.

בין ארבעת הנאשמים בתיק זה לא נכללת יפה כלכה (32), שבכיתה בשכונת שרת נלכד אביטן.

בכתב האישום נאמר, כי ב־27 באוגוסט, יום לפני שנתפס, הגיע הרצל אביטן לבית אחותו שושנה ביטון, שאירחה אותו בביתה, ברחוב בבלי בתל־אביב, למרות שידעה כי מדובר באסיר שעבר עבירות ונמלט מבית הסוהר. כעבור כמה שעות הגיע לדירה בנה, יצחק ביטון, והבטיח לאביטן להסיעו ולמצוא לו מקום מסתור. יצחק ביטון הסיע את אביטן במשך כמה שעות, כשהוא מסתתר במושב האחורי או בתא המטען. מאמציהם למצוא מסתור לא הצליחו וביטון פנה ל„בבר", וביקשו לעזור.

„בבר" השיג מפתח לדירה של יפה מלכה באמצעות מרים מלכה, שגלוותה אליו למקום עבודתה של יפה מלכה. הנאשמת מרים מלכה היא שביקשה את המפתח, מסרה את המפתח לידי „בבר" וזה הכניס את אביטן לדירה, שם הסתתר עד שנתפס ע"י צוות המרדף המרכזי של המשטרה.

נער נדקר בבית שאן

שלמה גלזר

ארז כוארון (17) מבית שאן נדקר בגבו בערב ראש השנה, כששתי קבוצות נערים התקוטטו ביניהן ברחבת המועצה המקומית. כוארון אושפז בבית החולים העמק בעפולה במצב בינוני. הדוקר, אף הוא בן 17, נעצר לחקירה במשטרת בית שאן.

שנתיים מאסר לפקיד מע"מ ברחובות שדרש וקיבל שוחד

עתיים

ויטלי גורודינסקי (48) פקיד בכיר במשרדי המע"מ ברחובות, ראש חוליה הממונה על אכיפת החוק, נידון ביום א' לשנתיים מאסר בפועל לאחר שהורשע בקבלת שוחד, דרישת שוחד, מרמה והפרת אמונים.

גרודינסקי נכנס לחנות סיטונאית לשיווק סיגריות בלוד וביקש לקנות קרטון סיגריות. בעל החנות, דוד אוחיון סירב לקבל ממנו המחאה בטענה שהוא אינו מכירו. כתגובה אמר לו הנאשם: „אתה עוד תכיר אותי". הוא שלף את תעודת עובד הציבור שלו, ובו במקום הזמינו לחקירה במשרדי המע"מ ברחובות.

אוחיון התייעץ עם מנהל החשבונות שלו, בן שושן (עד מדינה במשפט) והוא התלווה אליו לחקירתו אצל הנאשם. עם סיום החקירה, ביקש ממנו בן שושן להשאירו בחדר עם פקיד המע"מ, ולאחר התגודדות קצרה, יצא מן החדר והודיע לסיטונאי כי הנאשם דורש 3,000 שקל ל„סידור העניין".

אוחיון סירב בתחילה, אך שוכנע שהדבר עלול להזיק לו, ושילם הסכום המבוקש.

התובעת, עו"ד דורית שפירא, אמרה בכתב האישום, כי ניסיון נוסף של הנאשם לקבל בצורה דומה 4000 שקל מבעל עסק סיטונאי לשיווק מזון, נכשל כי האיש סירב, ואז החלה החקירה שבסיומה הועמד הפקיד הבכיר לדין.

שופט השלום ברחובות, נסים ישעיהו, מתח ביקורת נוקבת על נוהלי העבודה הלקויים במשרדי המע"מ ברחובות, המטפלים בכ־20,000 נישומים.

תביעת דיבה: „העיר" הציג את המהפנט ככלב מיוחם

עתיים

תביעת דיבה על הוצאת לשון הרע נגד עיתון „העיר", עורכו מאיר שניצר, וכתבתו מיקי מלין, הוגשה ביום א' לבית משפט השלום בפתח תקוה.

התובע, מריו בנון (70), טען באמצעות עו"ד אברהם אורן, כי הכתבה שפורסמה ב־19 לאוגוסט בעיתון תחת הכותרת: „30 שקל פלוס מע"מ לפגישה של 50 דקות" — נועדה לשימו ללעג ולקלס, ולפגוע בכבודו ובמקצועו.

בכתבה של מיקי מלין נאמר בין השאר: „איש אחד שטוען שהוא דוקטור ומציג עצמו כמומחה מרופלם בהיפנוזה, מבטיח להגדיל את החזה, בעזרת היפנוזה והקרינה המוגברת שבכפות ידיו, אותן הוא מניח על שדיה של המטופלת השרויה בהיפנוזה".

עו"ד אורן טוען, כי התובע אינו דוקטור לרפואה, והצגתו ככזה מביאה למסקנה שהינו רמאי ונוכל. לעומת זאת, הוא בעל תואר דוקטור מטעם המכון למחקר ההיפנוזה בניו יורק ומילאנו. בתביעה נאמר, כי הכתבה מציגה את התובע כמי שעושה מעשים מגונים בנשים שבטיפולו תחת השפעת היפנוזה — עובדה שאינה נכונה כלל. התובע אינו נוגע בשדי המטופלות בעת הטיפול.

התובע טוען, כי אינו מציע ללקוחותיו שימוש ב„מין אוראלי", והתיאור בכתבה הוא תיאור שקרי שנועד להציגו כסוטה, גם הרישום המלווה את הכתבה הוא לשון הרע, שכן התובע מוצג בו ככלב מיוחם הכורע על ארבע מול חזה נפוח של אישה.

התובע מבקש מבית המשפט לחייב את הנתבעים לשלם לו 50,000 שקל, וכן לחייבם לפרסם התנצלות בעיתונם ובשלושת העיתונים היומיים „ידיעות אחרונות", „מעריב" ו„חדשות".

טרם הוגש כתב הגנה.

שוחררו שני חשודים בקשר להצית ערבים באור יהודה

עתיים

בית המשפט המחוזי בתל־אביב הורה ביום א' לשחרר בערבות את יעקב בטש, חייל בן 21, ובנימין סעדה (31), תושבי אור יהודה המואשמים בתכנון לרצוח פועלים ערבים על ידי הצתת הצריף בו לנו בהשלכת בקבוקי תבערה ורימון עשן אל תוך הצריף.

התובעת עו"ד ... ברקוביץ ביקשה לעצור את סעדה ובטש עד לתום ההליכים בטענה כי מדובר בקשר לאומני לרצוח ערבים בצורה אכזרית רק בשל היותם בני עם אחר. „קיים חשש שאם הנאשמים ישוחררו, ירצו לבצע שוב עבירות מאותו סוג, שהרי שנאתם לערבים לא השתנתה ולא קרה דבר שיבטל את איבתם לערבים ולרצון לפגוע בהם", טענה.

השופט אריה סגלסון ציין בהחלטתו, כי השאלה אם הנאשמים אוהבים או לא אוהבים ערבים אינה רלבנטית, ואין כל יסוד לחשש שאם ישוחררו ינסו לפגוע בערבים. אמנם מדובר בקשירת קשר אולם יש להתחשב בכך שמטרת הקשר סוכלה. „חומרת העבירות אינה מהווה עילה למעצר", קבע השופט, אשר ציווה על הנאשמים להתייצב בתחנת משטרה אחת לשבוע.

השופט דחה את בקשת התביעה לעכב את שחרורם של הנאשמים כ־48 שעות כדי לאפשר הגשת ערר על החלטתו.

הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים של הנאשם השלישי בפרשה, ברוך מצלאוי, יתקיים בנפרד.

עשרות מכשירי חשמל נגנבו מהיפר־קואופ בהרצליה

יהושע מריקוס

בשתיים בלילה אור ליום שבת בוצעה פריצה להיפר קואופ (בר כוכבא פינת בן גוריון) בהרצליה. נגנבו 20 טלויזיות, 10 מכשירי וידיאו, 10 מכשירי מיקרוגל, חמש מכונות כביסה, ארבעה מדיחי כלים, חמישה מקפיאים ומערכות סטריאופוניות.

מנהל החנות, סמי פרלבק, גילה את הפריצה במוצאי־שבת, והזעיק את המשטרה. התברר שהפורצים פרצו את דלת החירום שהיא דלת כפולה עם שני מנעולים, בעזרת מוט ברזל. נראה שהדלת לא היתה קשורה למערכת האזעקה.

עם כניסתם ניתקו את מכשיר האזעקה המחובר לדלתות הרגילות בכניסה. פרצו דלת רגילה לרחוב צדדי והעמיסו על מכונית את הרכוש הגנוב. מעריכים את שווי הרכוש הגנוב ב־100 אלף שקל.

חבלן משטרה הפעיל זיקוק במסיבה ונפצע קשה בעיניו

בצלאל רובין

חבלן במשטרת אילת נפצע קשה בשתי עיניו מהתפוצצות זיקוקין דינור. ערב ראש השנה, במועדון הים התיכון באילת, הוזמן החבלן (28) לבדוק את תקינותם של הזיקוקין לפני הפעלתם, כפי שקובע החוק.

החבלן הציע למנהל האירועים במלון, שהוא עצמו יפעיל את הזיקוקין במסיבה לאורחי המלון לרגל כניסת השנה החדשה.

תוך כדי הפעלת הזיקוקין התפוצץ זיקוק בידיו מיד עם הפעלתו. הוא נכווה בידיו בפנים ובחלקי גוף אחרים ורסיסים חדרו לאחת מעיניו.

מועצת המנהלים של בל"ל קראה לד"ר חת ופרופ' שטרית להתפטר

„מסתבר, כי שני חברי הדירקטוריון האלה אינם יכולים לתפקד יחד, ועליהם להתפטר לטובת הבנק" ● אוצר התיישבות היהודים ידון היום בקריאה

כתבנו הכלכלי בת"א

מועצת המנהלים של בנק־לאומי הלינה בערב החג לבקש מיושב־ראש מועצת המנהלים של הבנק, ד"ר מאיר חת, ומחבר הדירקטוריון, פרופ' שמעון שטרית, להתפטר מתפקידיהם.

החלטה זו, שנחתמה על־ידי כל חברי מועצת המנהלים (מלבד השניים שנקראו להתפטר ולא השתתפו בפגישה) הועברה לראשי אוצר התיישבות היהודים, שהוא בעל השליטה בבנק־לאומי.

היום מתכנס דירקטוריון אוצר התיישבות היהודים כדי לדון בהמלצה של מועצת המנהלים של הבנק, והוא ידון גם בהמלצה לפטר את השניים.

עם זאת יתכן, כי בסופו של דבר יואלץ כל מועצת המנהלים של בל"ל להתפטר, שכן בקרב חלק מחברי אוצר התיישבות היהודים ובקרב גורמים שונים בבנק־ישראל מסתמנת דיעה כי מועצת המנהלים זו אינה יכולה להמשיך ולתפקד.

בפגישה ביום ראשון שבה הוכנה ההחלטה לקרוא להתפטרותם של השניים נאמר בין היתר: „למרבה הצער, לטיפול בעניין החובות האישיים בבנק נוספו לאחרונה תופעות בלתי מקובלות, ההינו מעבר לדיוני הדירקטוריון, ... כן. מסתבר כי שני חברי הדירקטוריון, היו"ר, ד"ר מאיר חת, ופרופ' שמעון שטרית, אינם יכולים לתפקד בצוותא. לפיכך קוראים החותמים מטה לשני אלה להתפטר מתפקידם כחברי דירקטוריון, לטובת הבנק, כדי לאפשר המשך תפקודו של הדירקטוריון".

פרופ' שטרית אמר אמש בתגובה, כי הוא שולל את העמדה שנתקבלה ... דין אחד לדירקטור מטעם הציבור שהתריע על ליקויים וליו"ר ... חברי דירקטוריון שנכשלו בסוגיית החובות האישיים. „... כזו משוללת כל הצדקה עניינית ונטולה כל בסיס ציבורי", אמר.

הוא הוסיף כי עמדה זו סותרת את כוונת החוק להבטיח עצמאות של דירקטור ומטילה עליו תוכחה להתריע על ליקויים. לדבריו, אין כוונתו להתפטר יכון הוא לא נבחר על־ידי הדירקטוריון ולא על־ידי אוצר התיישבות היהודים.

ד"ר חת הביע צער על החלטת הדירקטוריון. „נבחרתי על פי המלצת אוצר התיישבות היהודים ואפעל על פי כל החלטה שיקבל גוף זה" אמר.

מפ"ם מאחלת: שלום

בחג הקימו פעיליה של מפ"ם, יהודים וערבים, את אוהל השלום בצומת הכפר – דבוריה, תחת הסיסמה: „העמק הוא מפ"ם". באוהל התקיים היידפארק פוליטי בו השתתפו ח"כ אמירה סרטני, חוסיין פארס, מועמדה של מפ"ם לכנסת וחנן ארז מזכיר המפלגה ויו"ר מטה הבחירות. הפעילים חילקו חומר הסברה לאלפי הנופשים בכביש עפולה־טבריה

חבר חניתה נהרג בתאונת צלילה בטאבה, מול עיני משפחתו וחבריו

ילדה מלוד טבעה בחוף הדולפינריום בת"א ● קשיש מקרית חיים טבע בחוף חיפה

בצלאל רובין, יהודה צור, עתיים

אלישע דור (36) מקיבוץ חניתה נהרג שלשום בתאונת צלילה ליד טאבה. שלשום סמוך לשעה 11 בבוקר, יצאו אלישע דור וחברו אורן פורת לצלול באתר הצלילה המכונה „השולחנות", כ־500 מ' מצפון לטאבה. כאשר הגיעו לעומק כ־20 מ' סימן אלישע לחברו כשפת הצוללנים שאין לו אוויר והוא מבקש עזרה. פורת סימן לו להתחיל לעלות למעלה, הגיש לו את פיית החמצן שלו וסייע לו בהנשמה.

כאשר עלו על פני המים והחלו לשחות לכיוון החוף, נשבה רוח צפונית חזקה בעוצמה של כ־30 קשר והקשתה עליהם לשחות אל החוף. תוך כדי מאבק עם הגלים נותק קשר העין בין השניים, ואז הבחין פורת שחברו נעלם. לאחר כמה דקות ראה את גופתו צפה על פני המים.

הנפגע הובא למרכז הרפואי „יוספטל באילת, שם נקבע מותו. ד"ר גל אשר טיפל בו מסר שלא מן הנמנע שאלישע דור מת כתוצאה מהתקף לב.

מרכז המשק של חניתה מסר, כי המקרה אירע מול עיניהם של חברי קבוצת צוללנים מהקיבוץ שעמה נמנה אלישע, כולם ותיקים ובעלי רשיונות צלילה, ובמקום היתה גם משפחתו של המנוח — אשתו ושלושת ילדיו.

גופתה של עשירה תפאח, ילדה בת 9 מלוד שנעלמה בצהרי יום א', בעת שנכנסה למים בחוף הדולפינריום בתל־אביב, נפלטה ביום ג' בבוקר בחוף הרביירה בבת־ים.

גופתו של לזור וייסמן (73) תושב קרית חיים נפלטה ביום ב' לפני הצהרים בחוף השקט בחיפה.

הגופה הועברה לבדיקה במכון לרפואה משפטית באברכביר, כדי לקבוע את סיבת המוות.

בירושלים לא יודעים על מגעי אבן — ערפאת

מוטי בסוק

בכירים במשרד החוץ בירושלים טענו אמש כי לא ידוע להם על פגישה כלשהי של אבא אבן עם יאסר ערפאת. לדברי הבכירים אכן לא שהה בספרד בימים בהם היה שם ערפאת.

מת רוכב אופניים מעזה שנדרס ע"י קצין צה"ל

הרוג ו־5 פצועים קשה בתאונות בחג

קני מנדל, בצלאל רובין, עתיים

רוכב אופניים מעזה, שנפצע אנושות מפגיעת מכוניתו של קצין צה"ל, מת ביום א' מפצעיו.

התאונה ארעה ביום ו', שעה שקצין צה"ל נהג במכוניתו הפרטית בשכונת סג'עיה בעזה. הקצין עבר בשכונה ובנסיבות ... פגע בסלאח אבו ... קסר, (22) שרכב על אופניו. הוא נפצע קשה, הועבר לבית החולים „שיפא" בעיר ומשם לבית החולים „שיבא" בתל השומר. ביום א' הוא נפטר מפצעיו. משטרת עזה חוקרת את נסיבות התאונה.

רכב עסף (24) מעוספיה נהרג בלילשבת בערב בתאונת דרכים חזיתית באזור כלא דמון. הוא נהג במכונית פיאט 850, ובאחד מעיקולי הדרך מכיוון עוספיה התנגש חזיתית ברכב טרנזיט של שירות בתי הסוהר שנסע בכיוון הנגדי. הוא נפצע קשה ונפטר מאוחר יותר בביה"ח כרמל בחיפה.

הולך רגל נפצע קשה בתאונת פגע וברח שאירעה שלשום בערב ברחוב הראשי בטבריה. הפצוע רני בן יחיא שיבלי, מהכפר ערב אל שיבלי שליד הר תבור, נפצע קשה בראשו, שעה שחצה בריצה קלה את רחוב נייברג בטבריה. מכונית נהוגה בידי תושב טבריה פגעה בו ונמלטה מהמקום. משטרת טבריה הקימה מחסומים, וסמוך לשעה 22.15 נלכד הנהג והודה בפני חוקריו במעורבותו בתאונה.

הפצוע הובא לביה"ח „פוריה" בטבריה, ולאחר מכן הועבר לביה"ח רמב"ם בחיפה להמשך הטיפול.

בהתנגשות חזיתית בין שני טנדרים שארעה אתמול אחר הצהריים ליד חוות הסוסים „טקסס ראנצ'" באילת נפצעו קשה ארבע אנשים. התאונה אירעה כאשר מסיבה לא ברורה התנגש טנדר דורג' שנסע לכיוון טאבה בטנדר פולקסוגן שבא מהכיוון הנגדי. ארבעת הנוסעים בשני הטנדרים נפצעו קשה והועברו לביה"ח יוספטל.

מחמיר המחסור בגז — נתק בין השובתים לשחל

חיים גורגלית

שביתת סוכני הגז נמשכת. בכל עוצמתה, מסר מאיר מוסקוביץ יו"ר ארגון סוכני הגז. לפי דיווחים שהוא קיבל אתמול, המצב קשה מאד בכל הארץ לדבריו, לא נועדה להם פגישה עם שום גורם שיכול לפתור את המצב. ראשי ארגון סוכני הגז ימשיכו היום במשמרת מחאה ליד משרד האנרגיה.

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, אמר כי לא נוצר שום נסים להידברות עם סוכני הגז, בגלל עקשנותם. לדברי השר תובעים סוכני הגז ממשרדו כי ישלם עבורם את מס ההכנסה המגיע מהם בגלל המקדמות שהם מקבלים מהצרכנים. „הם הפסידו בבית המשפט בנושא זה ואיך הם יכולים להעלות בדעתם שמשרד ממשלתי ישלם מס הכנסה?" אמר השר. לדברי שחל, הוא הציע להם תכנית נדיבה לפתרון בעיותיהם אך הם ממאנים לשמוע, ולהבין, כי ביצוע הרפורמה במשק הדלק הביא לחיסול את שיטת התשלומים „קוסט פלוס".

אבי פרידמן, מנכ"ל ארגון סוכני הגז, אמר כי כוונה כי השר מטעה את הציבור, וסוכני הגז לא הפסידו במשפט. לדבריו, בית המשפט קבע שעל משרד האנרגיה לתקן את הצווים כך שיוכלו לקבל את מלוא דמי המקדמה.

הכפר הדרוזי ג'וליס אימץ את חצביה שבדרום לבנון

יהודה צור

בראשונה אימץ יישוב דרוזי בארץ יישוב דרוזי מרצועת הביטחון. הכפר ג'וליס, בו מתגורר השייך אמין טריף, מנהיגם הרוחני של הדרוזים בארץ, החליט לאמץ את העיירה חצביה שבדרום לבנון.

ראש מועצת ג'וליס, סאלח טריף, מסר כי הדבר בא בעקבות פנייה של המנהיגות המקומית בחצביה, שביקשה סיוע, בעיקר בהדרכה לשיפור החזות החיצונית של העיירה.

בשלב ראשון מדובר בסיוע והדרכה לגינון ושיפור המראה של מוסדות ציבור, והדרכה לעובדי העירייה המקומית בכל הקשור לעבודה מונציפאלית.

בג'וליס רואים בכך הידוק נוסף של הקשרים בין הדרוזים מהארץ לאחיהם בדרום לבנון, נודע, שבכוונת המנהיגות הדרוזית בארץ לבקש מהשלטונות הישראליים להרחיב את שיתוף הפעולה שלהם עם הדרוזים בדרום לבנון.

המים בקיבוץ חצרים זוהמו ובארוחת החג שתו מיץ ויין

איילת מזור

משרד הבריאות הורה שלשום לחברי קיבוץ חצרים שלא לשתות מהמים בקיבוץ, בגלל ריכוז גבוה של חיידקים ורעלים. במשך יומיים שתו חברי הקיבוץ מים מינרליים ומשקאות קלים.

בצהרי החג חשו חברי הקיבוץ בטעם שמנוני וברית של נפט במים שבבתיהם. הוזמנו מומחים של מקורות, והתברר ששמן לתחזוקת מערכת השאיבה של בריכות המים בקיבוץ חדר לבריכות ומשם לצנרת.

מזכירות הקיבוץ הורתה לחברים לא להשתמש במים עד להודעה חדשה, ומזכיר המשק נסע לבאר־שבע ורכש כמות גדולה של מים מינרליים לבתי התינוקות. בארוחה החגיגית של ערב ראש השנה שתו משקאות קלים ויין.

בשעות הערב הגיעו לקיבוץ מומחים ממשרד הבריאות ומחברת מקורות שנטלו דגימות של המים. ממצאי הבודקים היו סותרים. נציגי משרד הבריאות מסרו, כי בנוסף לשמנוניות במים נמצא ריכוז של חיידקים ורעלים בשיעור מסוכן, ואילו ממצאי חברת מקורות היו חמורים פחות, וקבעו כי במים התערבבה כמות גדולה של כלור — פי שלושה מהרגיל.

בעקבות גילוי המים המזוהמים נזרקו גם כמויות גדולות של אוכל. רק אתמול שבו בקיבוץ לשתות מים מהברזים.

אלבו לקדנציה נוספת כמזכיר הסת' פועלי העץ

אבשלום קוה

הוועידה השלישית של הסתדרות פועלי העץ, בחרה מחדש בבנימין אלבו לתפקיד מזכיר הארגון. הסתדרות עובדי העץ מאגדת 20 אלף עובדים.

201 צירים השתתפו בוועידה שהתקיימה בבית הגרודים באביחיל, ליד נתניה. היא בחרה במרכז בן 65 איש ובמזכירות מצומצמת בת 29 חברים. בוועידה נידונה המדיניות המקצועית של הארגון וכן נמסר דיווח על הסעיפים הנתונים עתה במשא ומתן בין המזכירות הארצית לנציגי המעסיקים.

הסתדרות פועלי העץ תובעת מהמעסיקים ליישם את ההחלטה שהתקבלה במסגרת המשא ומתן הארצי על מעבר לחמישה ימי עבודה בשבוע, וכן קידום תוכניות השתלמות מקצועית לעובדים והבטחת פיצויי פיטורים מתקבלים על הדעת.

בהסתדרות זו כבהסתדרויות אחרות לא התקיימו בחירות פנימיות, והסיעות הגיעו לרשימה מוסכמת.

לז'קו מס והמשפחה
אתכם באבלכם במות האח
אלברט מוסקונה ז"ל
קיבוץ מסילות

לרפי וולפסון והמשפחה
משתתפים בצער במות האבא־סבא
אמיל וולפסון ז"ל
קיבוץ מסילות

לדן איטה והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד
במותה הפתאומי של האם
פנינה רטנר
בית להב

במלאת שנה למותה של חברתנו
קטיה ארן
נעלה לקברה מחר, יום חמישי, 15.9.88, בשעה 17.00
משפחת ארן
וקיבוץ מעברות

יחד עם המשפחה וקיבוץ רשפים
מתאבלים על מותו של
איזו שולר
המדריך, הרע והידיד.
חניכיו וחבריו בקיבוץ מגן